

Devin: izkušnje in perspektive
šolanja v čezmejnem prostoru

Petdesetletna Cecilijanka

Primorski dnevnik

SREDA, 26. NOVEMBRA 2008

Št. 281 (19.371) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodob" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

Različni pogledi, skupni interesi

RADO GRUDEN

Odnosi med Slovenijo in Hrvaško niso bili tema zadnje volilne kampanje v Sloveniji. O njihovi »visoki temperaturi« pa je bilo mogoče sklepati iz poročil o hrvaškem približevanju Evropski uniji, kjer ni manjkalo zapletov, predvsem zato, ker je Zagreb očital Ljubljani, da namerno postavlja ovire na hrvaško pot v EU. Slovenija je oktobra res blokirala odprtje štirih pristopnih poglavij, razlog pa je bil v tem, da je Hrvaška v teh poglavjih pripravila dokumente, ki bi lahko prejudicirali vprašanja meje med državama.

Kot kaže, bodo ta problem s posredovanjem francoskega predsedstva EU rešili, priložnost za dodatna hrvaška zagotovila glede tega pa bo že danes, ko na uradni obisk v Zagreb prihaja slovenski predsednik Danilo Türk. Da bodo dvostranska vprašanja v ospredju pogovorov, prča tudi dejstvo, da bo Türk spremljal novi slovenski zunanji minister Samuel Žbogar, ki je položaj prevzel le dva dni prej. To dokazuje, da nameravajo v Ljubljani reševanju odprtih vprašanj s Hrvaško posvečiti vso potrebno pozornost. Tudi na Hrvaškem od nove slovenske izvršne oblasti pričakujejo veliko.

Cepprav Zagreb in Ljubljana na marsikatero stvar gledata različno, je nedvomno v interesu obeh držav, da odprta vprašanja rešita, Hrvaška pa čim prej postane članica EU. Zato Slovenija mora podpirati hrvaško približevanje Evropski uniji, vendar ima pri tem tudi vso pravico, da štiti lastne interese in upravičeno pričakuje, da bodo vse rešitve, ki zadevajo mejo, temeljile na načelu pravičnosti.

ITALIJA - Ukrepe bo predvidoma odobrila na svoji petkovi seji

Vlada snuje protikrizni paket, opozicija kritična

Sindikalna zveza CGIL za zdaj potrjuje splošno stavko

NOVA GORICA - Predsednik slovenske vlade

Pahor obljubil pomoč manjšini in podporo povezovanju Goric

NOVA GORICA - »Za prebrotev krize, v kateri se je znašla slovenska manjšina v Italiji, bo slovenska vlada reagirala na primeren način,« je včeraj povedal premier Bo-

rut Pahor. Na položaj manjšine ga je opozoril župan in poslanec Mirko Brulc. Na javni razpravi, ki je sledila, pa je premier poudaril: »Kot Gorican imam občutek, da zamujamo

veliko priložnost, ki jo imamo pred nosom. Obe Gorici imata namreč veliko priložnost, da postaneta eno urbano središče.«

Na 14. strani

RIM - Letos bo italijanski BDP padel za 0,4% in prihodnje leto za 1%, stopnja brezposelnosti bo letos 6,9-odstotna, prihodnje leto 7,8-odstotna, leta 2010 pa bo dosegla 8%. Tako izhaja iz poročila Economic outlook, ki ga je pravkar objavila Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD). Italijanska vlada pripravlja sveženj ukrepov proti krizi, ki ga bo predvidoma sprejela na svoji petkovi seji. Do napovedanih ukrepov so kritične opozicijske sile, pa tudi sindikalna zveza CGIL, ki za zdaj potrjuje stavko, oklicano za 12. december.

Na 5. strani

V Podbonescu nov sistem ogrevanja na obnovljive vire

Na 3. strani

Nadvoz pri Šempolaju: gradnja konec prihodnjega leta

Na 6. strani

Nasilje nad ženskami ima razne oblike

Na 7. strani

Uprave preverjajo varnost goriških šol

Na 14. strani

Pri Mirnu in Solkanu meja ponovno odprta

Na 15. strani

Društvo Jezero obnavlja vodstvo

Na 16. strani

BOLJUNEC - Odprli novo ludoteko

Peter Pan vabi

Velik odziv otrok in staršev dolinske občine

GRLJAN - Proslavili tridesetletnico plodnega delovanja

Vse najboljše, Sissa!

Ob prisotnosti številnih političnih predstavnikov, predvsem pa nekdanjih in sedanjih študentov

TRST - Mednarodna visoka šola Sissa, ki deluje v Grljanu, je včeraj proslavila svoj trideseti rojstni dan. V nabito polni konferenčni dvorani so spregovorili politiki in znanstveniki, študentje pa so z majicami, na katerih je bilo natisnjeno Rešimo raziskovanje, protestirali proti napovedanemu krčenju prispevkov na tem področju. Osrednje poročilo je imel direktor šole Stefano Fantoni.

Med slovesnostjo so Micheleju Parrinellu, bivšemu sodelavcu Sisse in sedanjemu docentu na politehniški Eht v Zürichu, podelili častni doktorat.

Na 8. strani

OGLEDALO

Hitra cesta

ACE MERMOLJA

V zadnjem času sem doživel kar nekaj ostrih kritik: po ulici, v baru, v časopisu. Teme so bile različne: slovenska toponomastika, kapitulantska politika, glasbeno šolstvo, ljubiteljska stvarnost in še kaj. Očitno je manjšina nervozna, slovenske kulturne in medijske ustanove in njihovi uslužbenci pa so v skrbeh.

Upravičena je jeza zaradi neuresničenih pravic. Upravičena je zaskrbljenost zaradi predvidenega zmanjšanja podpor slovenski manjšini. O načinih boja imamo lahko različna mnenja. Ni pa modro spregledati, kdo je resnični nasprotnik, kakšne cilje ima in kakšne taktike ubira. Ni se modro "gristi" znotraj manjšine, saj je med cilji desnice ošibiti manjšinsko sposobnost, da se organizira. Krovni organizaciji sta trn v peti, kot je to slovensčina v videmski pokrajini. Sedanja italijanska vlada ne opusti zlahka svojih stališč, kar znajo povedati veliko močnejši družbeni akterji, kot je manjšina. To vedo sindikati, to ve sama opozicija. Vlada zna spretno deliti opozicijske fronte in ne izbira sredstev.

Glede manjšine bi opozoril na zgovoren primer. Vlada je po hitrem postopku odstavila goriškega prefekta De Lorenza. To se je zgodilo v sumljivem sozvočju z nekaterimi prefektovimi nastopi na slovenskih prireditvah in z njegovimi besedami, ki so naglaševale pozitivno vlogo slovenske manjšine. Ko je De Lorenzo odšel, so se o njem v krajevem časopisu negativno izrekli poslanec in državni podtajnik Menia, bivši goriški župan Valenti in nekateri desni občinski odborniki. Deželni odbornik Luca Ciriani pa je na svetovalsko vprašanje Franca Brusse (DS) odgovoril, da je šlo za "rutinsko zamenjavo". Tako sodi zmanjšanje podpore manjšini v splošno krčenje, slovenskih tabel na hitri cesti za Trst ni, ker ni tozadevnega odloka itd. Desnica se ne boji niti množičnih demonstracij, saj so med cilji njene politike delitev sil v ustanovah, med sindikati in v civilni družbi. Ta stvarnost je pred nami in s to stvarnostjo se moramo soočiti. Ni pa slučajno, da nas je vlada udarila tako po načelih kot po žepu. Delati bi treba sporazumno in na več frontah in dati v račun možnost, da nam bo kaj spodletelo. Odklanjanje vsakega predloga, misli, kritike, nesposobnost dogovarjanja, drobljenje na male vrtičke, zvrčanje krivd "inter nos" ne bo privedlo nikamor. Upam, da se ne bomo razpočili kot milnati balončki v medsebojnih zdrahah in se obnašali kot čreda ovc, ko pride volk. Upam, nisem pa gotov, da bomo znali biti tudi v težavah dovolj povezani in učinkoviti. Sedaj pa preidem k drugi temi, ki je vzbudila polemike in jezo, sam pa gledam nanjo še z drugega zornega kota.

Tema je vprašanje hitre ceste, ki povezuje Trst z avtocesto A4. Zame ne gre le za table. Kot državljani, ki plačuje davke, se sprašujem, komu bo služil mastodont, ki so si ga zamislili sredi sedemdesetih let prejšnjega stoletja in sodi celo med cestne povezave, ki jih je predvideval osimski sporazum. Taisti sporazum pa je predvideval industrijsko cono na Krasu, ki bi pomenila katastrofo za okolje, a bi bila prvi vezni člen med dvema svetovoma: Zahodom in Vzhodom, kapitalizmom in komunizmom. Enega sveta ni več, drugi se kozenito spreminja. K sreči te cone niso nikoli naredili, drugače bi ležal na razdejani planoti mrtev mamut, kot sta to goriško in repentabrsko postajališče za tovornjake.

Tako na Tržaškem kot na Goriškem, kjer je veljala pravljična o najbolj odprti meji v Evropi, se je prav v drugi polovici sedemdesetih let pojavilo kar nekaj načrtov, ki so želeli zblizati, vendar na zelo goriškem bregu Soče. Ker že takrat ni nihče znal razložiti, komu bi zadeva služila, je cesta odpadla in pustila Goričanom nekaj lepe zelene površine. Ostajajo pa odprta nekatera druga prometna vprašanja, v katerega se ne bi poglobljali.

Trst je doživel drugačno usodo. O hitri cesti, ki bi povezovala avtocesto A4 s Trstom in njegovim pristaniščem, so razpravljali leta. Veliko je bilo pomislekov in polemik. Če

brskam po spominu, vidim, kako sem kot mlad novinar hodil na tiskovne konference v tržaški Novinarski krožek. Največ pomislekov so imeli zeleni. Nasprotovali so celotnemu načrtu in opozarjali na naravovarstveno škodo. Prvotni načrt je doživel kar nekaj variant, v bistvu pa je trasa ostala tam, kjer je bila začrtana: vzporedno ob državni meji. Avtocesta je danes s svojimi predori in nadvozi najvidnejša markacija meje, ki je sicer padla, a se je njen duh ohranil na avtocesti in v njenem predoru.

Ni treba posebej poudarjati, da se je v tridesetih letih, to je od načrta do realizacije, svet spremenil. Ni več Jugoslavije, Tito je le še zgodovinska osebnost, padel je berlinski zid, samostojna Slovenija je članica EU, uporablja evro in je v schengenskem območju. Jutri se bo temu prostoru pridružila Hrvaška. Slovenija gradi svoje avtoceste. Lepa, velika in z visokim nadvozom pelje naravnost v koprsko luko. Govor je o petem koridorju, brez hudih posegov bi zlahka povezali koprsko in tržaško pristanišče in uporabili smotrnejši vlak. V svoji popolni urbanistični ignoranci menim, da bi v prostoru brez mej lahko tudi dovoznicke drugače premislili, racionalizirali njihove trase in imeli pri tem drugačen pristop do okolja. Jasno je namreč, da je z avtocesto, s sinhrotrom, z naftovodom in še s čim tržaški vzhodni Kras spaček. Imamo pa zato kar dva nadvoza in dve avtocesti, ki peljeta v tržaški zalivček: na slovenski in italijanski strani.

Dostop do morja je zagotovljen z italijanske kot s slovenske strani. Imamo dve cesti, dve pristanišči in en zaliv, ki ga z gumešnjakom prevoziš v dobre pol ure. Pri tem pa se odpira neskončno vprašanje, ki ga v ozadju narekuje v stoletju nabranega nezaupanja: obstaja možnost sodelovanja med koprskim in tržaškim pristaniščem? Tržaški poslanec Menia je izrazil veselje, ko sta pristanišči prenehali s sodelovanjem.

Ne vem, če je to legenda ali resnica, vendar sem glede pristanišč slišal naslednjo zgodbo. Italijanski delegaciji so na Kitajskem tamkajšnji pragmatični poslovneži začrtali področje, ki bi jih zanimalo. Oni so videli pristanišče, ki bi se raztezalo od Benetk do Reke. Verjetno bi bilo omenjenim kitajskim poslovnem težko razlagati, da so med Slovenci in Italijani še žive zamere iz preteklosti, ki ne dovoljujejo enostavnega združevanja. Nato bi morali razlagati razhajanja med samo Slovenijo in Hrvaško, skratka, nacionalne in državne klobčiče, ki so očitno hujša prepreka kot ta, da so Kitajci v kratkem obdobju enostavno spojili komunizem in gospodarski liberizem. Po kulturi Kitajci (gre za dokaj pisano kulturno, jezikovno in drugačno skupnost) niso verniki ampak pragmatiki. Konfucij ni bil bog, ampak le modrec.

Pri nas ne gre tako. Trideset let so tuhtali, načrtovali, zbirali vreče denarcev, sedaj imamo veliko cesto, ki se je ne veselim in me kot davkoplačevalca ne prepriča. Vem, da je avtocesta A4 povsem neprimerna, saj se je iz nekdanje praznine spremenila v kačo vzhodnih kamionov, ki se kot gosenice pomikajo do Benetk. Tu pa tam se kakemu šoferju "zavrti", preskoči ograjo in pade na drugo traso. Tu so posegi nujni. Trst bi danes lahko živel z "milejšimi" posegi. Ko bi obstajal nek resnični načrt za razvoj pristanišča in celotnega območja, pa bi lahko bile rešitve različne in dogovorjene med dvema državama.

Moje razmišljanje ima seveda dve šibki točki. Prva je v tem, da obvoznica pomaga prometu, čeprav cesta ni brez nevarnosti. Druga pa je v tem, da je sedanje delo sad nekdanjih razmišljanj, ko "graditelji" niso mogli predvideti vseh sprememb. Misel pa se je udejanjila, ko jo je čas preseagal, kot drugje čas presega tisti duh meje, ki je danes postal pri nas asfaltna materija.

Celotna problematika dvojezičnih tabel, ki jih (razen dveh) ni, je hči tiste preteklosti, ki noče miniti. V tem smislu je logika ceste, ki teče ob meji, podobna logiki tistih, ki se upirajo dvojezičnosti in slovenski vidni prisotnosti. Osebo pa ne bom zadovoljen niti takrat, ko bodo vse table dvojezične, saj ne vidim razlogov za takšno mastodontsko strukturo, ki je podobna ogromnim SUV-om propadajočega General Motorsa. Avtomobilska industrija, General Motors in drugi kolosi so drugo lice dovoza s tunelom in nadvozom. Vse je znak časov, ko je bil temnopolti predsednik ZDA le fantazija, ko je mastodontski avtomobil hammer fasciniral kupce in so se zdeli naravni energetski viri neizčrpano darilo zemlje človeku.

Slike, ki niso le spomin

PRIPRAVLJA: FILIP FISCHER

Ribja bazilika »Santa Maria del Guato«

Tržaško pokrito ribjo tržnico so zgradili leta 1913, tik pred izbruhom prve vojne. Omisli si jo je arhitekt Giorgio Polli, ki nikakor ni imel lahkega dela. Z ene strani je moral upoštevati zahtevo po funkcionalnosti in higienskih predpisih (obratne hale, trgovski prostori itd.), z druge pa naj bi objekt ne skvaril pogleda na palače ob tržaškem nabrežju. Rešil se je iz zagate tako, da je »ovil« funkcionalni del zgradbe v estet-

sko in arhitektonsko sprejemljivo »lupino«. Zato je tržaška ribarnica – seveda od daleč – bolj podobna baziliki kot gospodarskemu objektu. Njene velike cerkvene ladje so pravzaprav hale, kjer se je odvijalo trgovanje z ribami.

Tržačani, ki so od nekdaj bili polni zdravega profanega humorja, so tej zgradbi brž nadeli ime »Santa Maria del Guato«. Guato je italijansko ime ribe, ki ji pravimo guž ali glavoč. Danes ta »cerkev« ne služi več prvotnemu namenu. Njene hale so spremenili v razstavne prostore, ki pa se niso izkazali za najbolj prikladne za tako dejavnost.

LJUBLJANA - Predstavitev knjige La dissoluzione del potere Stefano Lusa: Zveza komunistov Slovenije je bila v procese demokratizacije deloma prisiljena

LJUBLJANA - Zgodovinar in novinar Stefano Lusa je po predstavitvi svoje knjige La Dissoluzione del Potere (Razkroj oblasti), ki jo je včeraj je pripravila Liberalna akademija v knjigarni Konzorcij, za STA dejal, da je bila Zveza komunistov Slovenije (ZKS) v osemdesetih letih v dopuščanje procesov demokratizacije družbe deloma prisiljena zaradi razmer. "Po drugi strani pa se je proces dogajal v okviru partijskih struktur," je poudaril.

V uvodu predstavitve knjige La Dissoluzione del Potere - Il partito comunista sloveno ed il processo di democratizzazione della repubblica (Razkroj oblasti - Zveza komunistov Slovenije in demokratizacije republike) je zgodovinar Jože Pirjevec zatrdil, da je Lusova knjiga "najbolj popoln prikaz dogajanja v osemdesetih letih". Po Pirjevčevih besedah je sramota, da knjiga po enem letu in pol še ni prevedena v slovenščino. Ob tem je poudaril, da je Lusa prikazal vse bogastvo intelektualnega življenja, "trenja znotraj komunistične partije in spreminjanje partije, ki začenja razumevati, da je treba sestopiti z oblasti". Zgodovinar Zdenko Čepič pa je v pogovoru ob predstavitvi knjige dejal, da je Lusovo delo "antinovorevijaško zgodovinopisje".

Lusa je na predstavitvi dejal, da je v slovenskem zgodovinopisju prevladalo spoznanje, da se je vse začelo s 57. številko Nove revije v začetku leta 1987. Pri tem je izpostavil, da je Nova revija nastajala v okviru sistema socialističnega samoupravljanja in da ni bila ilegalna. "Oblast je financirala Nove revijo," je dodal. Po njegovih besedah je slovenska oblast v osemdesetih letih prejšnjega stoletja zaradi trenj na relaciji do Beograda začela zahtevati spoštovanje zakonov, saj so s tem hoteli preprečiti uresničitev težen Beograda po centralizaciji, ki je bila, tako Lusa, največja grožnja za ohranjanje slovenske samostojnosti v Jugoslaviji.

S tem, ko je začela zagovarjati spoštovanje zakonov, pa je morala enako narediti tudi v Sloveniji, ko je nastala Nova revija, je pojasnil Lusa. Ob tem je dodal, da je slovenska oblast po končanem procesu proti četverici JBTZ (Janez Janša - Ivan Borštnar - David Tasič - Franci Zavrl) na vojaškem sodišču dala Janšo zapreti zato, "ker je bilo potrebno spoštovati zakone". Politično bi bilo za ZKS bolj ugodno, če tega ne bi storila, je zatrdil. Kot je tudi dejal Lusa, ni državotvoren zgodovinar in nima pretenziji, da je njegova interpretacija edina in pravilna. Pojasnil je, da imajo lahko drugi zgodovinarji drugačno interpretacijo dokumentov, ki jih je sam pregledal in preučil v arhivih.

Po predstavitvi knjige je na novinarsko vprašanje, ali je ZKS dopustila procese demokratizacije zaradi lastnega razmisleka ali je bila v to prisiljena iz taktičnih razlogov zaradi gospodarske krize in trenj z Beogradom, Lusa odgovoril, da je odgovor večplasten. "Po eni strani so bili prisiljeni zaradi razmer, ki so se ustvarjale," je poudaril, a do-

Stefano Lusa

ARHIV KROMA

dal, da se je po drugi strani proces dogajal v okviru partijskih struktur. "Ideologi demokratizacije so bili večkrat tudi sami člani partije," je izpostavil. Po Lusovih besedah proces demokratizacije ni bil načrten. "Če bi 4. maja 1980, ko je umrl Josip Broz - Tito in smo ga imeli na Trgu revolucije, današnjem Trgu republike, in je cela Slovenija jokala, nekdo rekel, da bo 11 let pozneje Slovenija s tega trga razglasila svojo neodvisnost, bi ga imeli za norca," je poudaril.

Pojasnil je, da so bile v jugoslovansko ustavo iz leta 1974, ki je bila napisana s strani vladnega slovenskega komunističnega Edvarda Kardelja, vključene vse varovalke za slovensko avtonomijo v sklopu Jugoslavije. Dodal je, da je bila ta ustava pomemben faktor v procesu osamosvajanja Slovenije. "Ne bi pa si upal trditi, da je Kardelj razmišljal o morebitni slovenski samostojnosti, ampak je razmišljal, kako bi preprečil pojav srbske hegemonije v Jugoslaviji," je poudaril.

Na vprašanje, ali je bil Milan Kučan, ki je leta 1986 na čelu ZKS zamenjal Franceta Popita, bolj naklonjen kompromisu z Beogradom, ki je želel spremeniti ustavo iz leta 1974 v smeri centralizma, saj je slovenska oblast leta 1988 privolila v spremembo ustave, je Lusa odvrnil, da so Popita "v začetku osemdesetih let imeli za slovenskega nacionalista". Ob tem je dodal, da ne smemo enačiti procesa demokratizacije in procesa slovenskega osamosvajanja, saj nista povezana. "V partiji in upal bi se reči v slovenski družbi nasploh je resno razmišljanje o osamosvajanju dobilo večinsko podporo po napovedanem mitingu resnice v Ljubljani in v trenutku ekonomske blokade," je dejal Lusa. (STA)

ŠOLSTVO - V Devinu konferenca o srednjem šolstvu v čezmejnem prostoru

Dijaki morajo postati protagonisti dogajanja

Pobuda Zavoda združenega sveta - Predstavniki iz Italije, Slovenije in Avstrije o izkušnjah in perspektivah

DEVIN - Srednješolsko izobraževanje na čezmejnem območju med Italijo, Slovenijo in Avstrijo v smeri permanentnega laboratorija za integracijo. Tako je bil naslov celodnevni mednarodni konferenci, ki je potekala včeraj v avditoriju princa Rajmunda na Devinskem gradu v organizaciji Agencije za sodelovanje na področju srednješolskega izobraževanja Jadranskega zavoda združenega sveta, namenjena pa je bila šolnikom, dijakom, študentom ter predstavnikom šolskih oblasti in inštitucij iz omenjenih držav. Konferenca, na kateri je bilo napovedanih kar sedemnajst govornikov, je bila priložnost za razmislek o perspektivah sodelovanja, pa tudi za pregled tega, kar je bilo že opravljeno, pri čemer je bilo zanimivo slišati vtise »operativcev«, se pravi tistih ravnateljev, profesorjev in dijakov italijanskih in slovenskih šol z obeh strani nekdanje meje, pa tudi Slovenskega raziskovalnega inštituta in Zavoda združenega sveta, ki so pri čezmejnih projektih sodelovali v prvi osebi. Ti so nastopili v dopoldanskem delu posveta, medtem ko so popoldne prišli na vrsto predstavniki akademškega sveta, krajevnih uprav ter šolskih oblasti in ustanov, ki v Italiji, Sloveniji in Avstriji preučujejo šolsko problematiko. Prav tako popoldne so bile na sporedu tudi delavnice, posvečene prispevku Zavoda združenega sveta na področju čezmejne integracije v obliki načinov in praks delovanja.

Kakšne so torej izkušnje projektov čezmejnega sodelovanja, ki so jih izpeljale šole? Posegi sodelujočih so kazali na večinoma pozitiven odgovor na to vprašanje: šlo je tako za lepe izkušnje, pri čemer so bile največje težave morda organizacijskega značaja, zato tudi tu velja zlato pravilo, da čim prej ko začneš z delom, tem manj težav imaš v nadaljevanju. Seveda, problem je (še vedno) v nepoznavanju jezika in kulture sosedja, čeprav če obstaja resnična želja po sodelovanju, leto tudi steče in si pomagaš z univerzalnim jezikom - angleščino. Težavo predstavljajo tudi še vedno različni šolski sistemi, ki veljajo v posameznih državah, pri čemer je pomembno začeti urejevati že majhne stvari, najpomembneje pa izzvati dijake, naj sami vodijo pobude, razvijajo svoje kompetence in kritično razmišljanje, pri čemer jim morajo profesorji stati ob strani, a ne v tradicionalnem smislu, ampak kot raziskovalci in opazovalci. V očeh dijakov pa je med drugim prisotna želja po uvedbi npr. pouka manjšinskega oz. sosednjega jezika v šolah večinskega naroda (npr. v italijanskih šolah v Furlaniji-Juljski krajini), pozitivna rešitev bi bila tudi uvedba posebnega predmeta na področju čezmejnega spoznavanja. Ustvarjati je treba tudi možnosti za stike med mladimi različnih narodov oz. iz različnih držav, tudi preko obiskov kulturnih in družbenih pobud, na katere bi lahko opozarjala posebna spletna stran.

Naj še omenimo, da sta prisotne uvodoma pozdravila predsednik Zavoda združenega sveta Faccio Bonetti in deželni šolski ravnatelj za FJK Ugo Panetta. Prvi je izpostavil cilj svoje ustanove, o kateri ni slučajno, da deluje na večjezičnem območju: cilj je torej se postopna vrnitev v »stare čase«, ko je v Devinu živel pesnik Rilke in je to območje, na katerem so mirno sobivale različne narodnosti, bilo enotno. Za druga pa je večkulturna in večjezična stvarnost FJK rodovitno področje za projekte integracije višješolskega izobraževanja Italije, Slovenije in Avstrije. Prav tako je treba omeniti, da je srečanje, na katerem bi moral biti delovni jezik angleščina, potekalo pretežno v italijanščini, izključno v ta jezik pa je bilo zagotovljeno tudi simultano prevajanje, pri čemer sta tako slovenščina kot nemščina izostali. (iž)

Na konferenci so nastopili šolniki, dijaki, upravitelji, akademiki in predstavniki ustanov iz treh držav

KROMA

PODBONESEC - Pri prehodu na obnovljivi energetski vir važna vloga čedajske Kmečke zveze

Nova termična napeljava za ogrevanje poslopij z lesno biomaso veliko cenejša kot drugi sistemi

Novo napeljavo za ogrevanje je skupaj z Gottardom (levo) in Predanom (desno) odprl župan Podbonesca Piergiorgio Domenis

NM

FJK - Divji prašiči Kosic odgovoril Gabrovcu

TRST - Deželni odbornik Vladimir Kosic je včeraj odgovoril na svetniško vprašanje, ki ga je vložil deželni svetnik SSK Igor Gabrovec v zvezi s težavami, ki jih zadnja leta vse bolj pogosto povzročajo divji prašiči. V svojem odgovoru je odbornik za zdravstvo povedal, da je deželna uprava seznanjena z večanjem števila divjih prašičev. Sporočil je tudi, da direkcija za zdravstvo na celotnem ozemlju Furlanije Juljske krajine ni zasledila nobenega primera prašičje kuge. Tudi strah pred salmonelozo je odveč, saj nekaj zabeleženih primerov okužbe ne predstavlja resne nevarnosti.

Deželni svetnik Gabrovec je izrazil odborniku nezadovoljstvo, saj odgovor zaobjema le zdravstveno plat problema, ne pa posledic na prometno varnost in predvsem na kmetijstvo oz. na škodo, ki jo slednjemu povzročajo merjasci. Zato bo svetnik SSK temu vprašanju še naprej posvečal potrebno pozornost.

ŠPETER - Beneški kulturni dnevi

Jutri drugi niz predavanj o slovenščini in narečjih

ŠPETER - V občinski dvorani v Špetru bo jutri na sporedu drugi niz predavanj v sklopu Beneških kulturnih dnevoj, ki jih letos prireja Inštitut za slovensko kulturo pod pokroviteljstvom Občine Špeter in Pokrajine Videm.

Predavanje ma univerzitetnih profesorjev Giorgia Zifferja in Marka Stabeja, ki sta pred dvema tednoma požela izreden uspeh, saj sta v Špetru privabila veliko ljudi, bosta jutri sledila posega profesorjev Mateja Šeklija z Univerze v Trstu in Ljubljani ter Rosanne Benacchio z Univerze v Padovi.

Oba sta med drugim tudi stro-

Matej Šekli bo govoril o beneško-slovenskih narečjih

kovnjaka za narečja in bosta o tem predavala tudi jutri. Šekli bo govoril o beneško-slovenskih narečjih, Benacchio pa o slovansko-romanskih jezikovnih stikih in beneških narečjih.

Prvo jutrišnje predavanje se bo začelo ob 18.30.

OBISK

Minister Žekš v Trstu

TRST - Minister za Slovence v zamejstvu in po svetu Boštjan Žekš bo danes v spremstvu državnega sekretarja Borisa Jesiha obiskal Trst. Žekš se bo sestel s predsednikoma krovnih manjšinskih organizacij SKGZ in SSO Rudijem Pavšičem in Dragom Štoko. Predsednika bosta ministra seznanila s položajem slovenske narodne skupnosti v Italiji, še posebej s trenutno perečim vprašanjem zmanjševanja finančnih sredstev, s katerim grozi italijanska vlada.

Žekš je še pred formalnim prevzemom ministrskega položaja napovedal, da bo ena njegovih prvih nalog kot ministra obisk slovenske manjšine v Italiji. Po njegovem mnenju se namreč naša manjšina sooča s takšnimi težavami, ki se jih je treba takoj lotiti in po možnosti tudi rešiti.

PODBONESEC - Prejšnjo soboto so v Podbonescu s priložnostno slovesnostjo proslavili začetek delovanja nove termične napeljave, ki omogoča ogrevanje županstva, šol, ambulant, občinske dvorane in zasebnih poslopj z lesno biomaso. Prehod na ogrevanje z obnovljivim energijskim virom (prej so uporabljali metan) se je v Podbonescu začel pred štirimi leti, zdaj pa so se dela končno zaključila.

Dogodek so obeležili tudi s posvetom, na katerem so sodelovali župan Podbonesca Piergiorgio Domenis, predsednik Italijanskega združenja za agro-gozdno energijo Marino Berton, deželni funkcionar Emilio Gottardo, eden izmed projektantov napeljave za Občino Podbonesec Loris Meneghini in predstavnik čedajske podružnice deželne Kmečke zveze Stefano Predan.

Marino Berton je govoril o prednostih ogrevanja z lesno biomaso, ki ga uspešno uporabljajo na primer v Avstriji in Nemčiji. Segrevanje z lesno biomaso je predvsem veliko cenejše, saj stane ista količina porabljene energije kar osemkrat manj kot če jo pridobimo na drug način. Emilio Gottardo je poudaril, da bi se moral ta tip ogrevanja razširiti po celi Furlaniji Juljski krajini, Dežela pa je finančno že podprla 67 načrtov za gradnjo napeljave za ogrevanje z biomaso.

Pri prehodu na ogrevanje z obnovljivim in bistveno cenejšim virom energije pa je odigrala pomembno vlogo čedajska Kmečka zveza, kot je v soboto poudaril njen predstavnik Stefano Predan. Kmečka zveza, ki v Benečiji deluje šele pet let, je namreč ustanovila gozdarsko zadruo E.le.Na. (Energia legno Natisone - Lesna energija Nadiža), ki bo proizvajala lesno biomaso, ki bo potrebna za novo termično napeljavo. Za to bo dovolj en tovrnjak lesne biomase na teden.

Predan je na srečanju še povedal, da je Gorska skupnost Ter, Nadiža, Brda že predstavila deset novih načrtov v zvezi z ogrevanjem z lesno biomaso, ki jih mora Dežela še odobriti. Pripravljen je tudi načrt za ustanovitev gozdarske proizvodno-predelovalnoprojadne verige, pri kateri naj bi sodelovalo trideset lokalnih podjetij. (NM)

TRŽAŠKO PRISTANIŠČE - Podatki o letošnjem ladijskem pretovoru

V prvih desetih mesecih se je ladijski pretovor povečal za 4,6%

Pristaniška oblast opozarja, da ostaja pretovor na trajektih negativen, narašča pa potniški promet

TRST - V obdobju od januarja do oktobra letos so v tržaškem pristanišču pretovorili skupno 40.497.407 ton blaga, kar je za 4,6 odstotka več kot v enakem obdobju lani, ko so pretovorili skupno 38.721.175 ton blaga.

Po podatkih, ki jih je včeraj posredovala Pristaniška oblast, je spodbuden rezultat predvsem sad ponovnega zagona, po skoraj enoletnem mirovanju, pretovora surove nafte (nad 6-odstotna rast) in pa kontejnerjev. Oktober pa so končno zabeležili tudi rast v sektorju, kjer je pretovor doslej precej nihal, in sicer pri trdih razsutih tovorih. Pretovor v tem sektorju se je povečal za 38,3 odstotka, predvsem zaradi povečanega obsega dela na terminalu pri škedenjski železarni.

Pretovor kontejnerjev je bil samo v prvih desetih mesecih tega leta znatno višji od enakega obdobja lani. Na sedmem pomolu je bilo samo v oktobru pretovorjenih 30.841 TEU, kar je 25,6 odstotkov več kot lani, ko so zabeležili 24.555 TEU; skupno bodo po teh podatkih letos pretovorili 284.706 TEU, kar je 30 odstotkov več od lanskih 219.427 TEU.

Še vedno pa ni premika pri pretovoru tovarnjakov s trajektov in ro-ro ladij, saj jih je bilo v omenjenem desetmesečnem obdobju kar 9 tisoč manj, prevoženega blaga pa je bilo skupno 4,7 milijona ton. Veliko rast je tržaško pristanišče zabeležilo na področju potniškega prometa: število potnikov se je povečalo za 33,6 odstotka. Tisti, ki so se vkrcali oziroma izkrcali je bilo namreč letos 142.038, lani pa v enakem obdobju 106.292. Število potnikov na ladjah za križarjenje je bilo 81.700, lani pa celo 65 odstotkov manj, in sicer 52.900.

Žerjavi za pretovor v tržaškem pristanišču

KROMA

BRUSELJ - Potrjevanje projekta gradnje slovenskih avtocest

Za avtocestni denar dovolj signal Slovenije glede vinjet

BRUSELJ - Evropska komisija za nadaljevanje procesa potrjevanja projekta gradnje slovenskih avtocest od Slovenije pričakuje "signal" glede bodoče ureditve sistema vinjet, ne pa že konkretnih kratkoročnih nalepk, so za STA včeraj v Bruslju pojasnili viri v komisiji.

Z drugimi besedami to pomeni, da bi za sprostitev evropskih sredstev za gradnjo avtocestnega odseka na odseku Slivnica - Draženci zadostoval signal Slovenije, da namerava sistem vinjet urediti tako, da ne bo kršil načela nediskriminacije v EU, pojasnjujejo viri v komisiji. To pomeni, da je dovolj, da Bruselj zazna "namero" države glede tega, kako bo sistem vinjet uskladila z evropsko zakonodajo, konkretni ukrepi pa za nadaljevanje procesa potrjevanja avtocestnega projekta niso nujni.

Kot je znano, je komisija prekinila proces potrjevanja projekta gradnje slovenskih avtocest - en projekt (odsek Lendava - Beltinci) je sicer potrdila poleti, drugi projekt pa je zdaj v nemilosti prav zaradi vinjet. Evropska komisija je Slovenijo 2. oktobra opozorila, da z veljavnim sistemom vinjet nepravilčno obravnava tuje državljane, ki slovenske avtoceste uporabljajo le občasno. Presodila je namreč, da so ti zaradi nesorazmernih cestnin za tranzit ali kratkotrajno uporabo avtocest v slabšem položaju kot Slovenci.

Slovenska vlada bo morala zagotoviti, da uvaja tudi vinjete za krajše obdobje, in dokler tega ne zagotovi, bo proces potrjevanja projekta prekinjen, je sicer že nedavno pojasnila komisija. Komisija je prepričana, da se bo rešitev našla, in upa, da

bo to možno čim prej. Tudi zaradi tega, da se projekti in naložbe nadaljujejo, pravi evropska komisarka za regionalno politiko Danuta Hübner. Komisarka sicer pripravlja nekatere spremembe pri črpanju evropskih sredstev prav zaradi hude finančne in gospodarske krize, v kateri sta se znašla Evropa in ves svet.

TURIZEM - Smučarska sezona se bliža

V centru nad Cerknim začeli z umetnim zasneževanjem prog

CERKNO - V Smučarskem centru Cerkno so konec minulega tedna že poglani snežne topove in tako pričeli z zasneževanjem smučišča. Tamkajšnji smučarski delavci so začeli zasneževati proge Počivalo, desno progo Brdo, Dolino in Lom. Z več kot 100 snežnimi topovi lahko ob ustreznih nizkih temperaturah celotno smučišče zasnežijo v slabem tednu dni, z veseljem pa so v ponedeljek pri-

čakali tudi prvi naravni sneg. Smučarski delavci bodo imeli še kar nekaj dela, da bodo zasnežene površine ustrezno uredili in kar najboljše pripravili za prve smučarje v novi sezoni. Če bodo dovolj nizke temperature zdržale in bo tudi vlažnost zraka ustrezna, bodo smučarsko sezono začeli sredi decembra.

Smučišče se razprostira na nadmorski višini od 800 do 1300 metrov, ob-

sega 70 hektarjev smučarskih površin in v sezoni ponuja 18 kilometrov urejenih smučarskih prog, ki so primerne tako za smučarje začetnike kot za izkušene smučarje, ter pet kilometrov urejenih tekaških prog. V prejšnjih letih je hotel Cerkno, v okviru katerega deluje cerkniški smučarski center, veliko vlagal v izgradnjo naprav na smučišču in so tako danes smučarjem na voljo po dve šest-sedežnici, štirisedežnici, dvosedežnici in vlečnici ter pomični trak za najmlajše smučarje.

Smučarski center Cerkno želi v letošnji smučarski sezoni še utrjevati sloves družinskega smučišča za vse generacije ter popestriti utrip in prireditveno ponudbo na samem smučišču in pred restavracijo na vrhu smučišča.

Do smučišča je dostop možen tako s primorske in gorenjske strani kot tudi iz osrednje Slovenije. Letos bo dostop možen še z davške strani, saj bo ponovna odprta cesta iz Selške doline preko Železnikov in Davče, ki je bila v lanskem neurju poškodovana. (STA)

V Smučarskem centru Cerkno (arhivski posnetek) bodo novo sezono predvidoma začeli sredi decembra

ALITALIA

Do nedelje črtali 29 letov Trst - Rim

TRST - Do konca meseca je Alitalia črtala 29 letov na liniji med Ronkami in Rimom.

Tako so za danes odpovedali lete AZ1357 ob 10:25, AZ1359 ob 14:20 in AZ1363 ob 22:40 iz Rima na Ronke in leta AZ1358 ob 11:05 in AZ1360 ob 15:15 z Ronk proti Rimu.

Za jutri je Alitalia odpovedala lete AZ1357 ob 10:25, AZ1359 ob 14:20, AZ1363 ob 22:40 iz Rima na Ronke in lete AZ1356 ob 07:00, AZ1358 ob 11:05 in AZ1360 ob 15:15 z Ronk proti Rimu. V petek ne bodo letela letala z oznako AZ1357 ob 10:25, AZ1359 ob 14:20 in AZ1363 ob 22:40 iz Rima na Ronke in leti AZ1356 ob 07:00, AZ1358 ob 11:05 in AZ1360 ob 15:15 z Ronk v Rim.

V soboto so odpovedali lete z oznako AZ1357 ob 10:25, AZ1359 ob 14:20 in AZ1363 ob 22:40 iz Rima na Ronke in leti AZ1356 ob 07:00, AZ1358 ob 11:05 in AZ1360 ob 15:15 z Ronk v Rim.

Tudi za nedeljo so odpovedali lete z oznako AZ1357 ob 10:25, AZ1359 ob 14:20 in AZ1363 ob 22:40 iz Rima na Ronke in leti AZ1356 ob 07:00, AZ1358 ob 11:05 in AZ1360 ob 15:15 z Ronk v Rim.

OECD Sloveniji

napoveduje 2,1-odstotno rast

PARIZ - Slovenija bo v letu 2009 po napovedih Organizacije za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) zabeležila 2,1-odstotno gospodarsko rast. Za Slovenijo je tokratna izdaja gospodarske napovedi, ki jo je OECD objavila včeraj, prelomna, saj so v njej prvič objavljene tudi ocene in napovedi zanjo.

Umestitev Slovenije v napoved OECD je eden od korakov v pristopnem procesu Slovenije v polnopravno članstvo te ugledne mednarodne organizacije. Potem ko naj bi se gospodarska rast v Sloveniji letos upočasnila na 4,8 odstotka, se bo leta 2009 znižala na 2,1 odstotka. Zatem naj bi se postopoma krepila in v letu 2010 po oceni OECD dosegla 3,5 odstotka.

EVRO

1,2811 \$ +0,30

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
25. novembra 2008

valute	evro (povprečni tečaj)	25.11.	24.11.
ameriški dolar	1,2811	1,2773	
japonski jen	123,08	122,52	
kitajski juan	8,7448	8,7219	
ruski rubel	35,2125	35,1375	
danska krona	7,4541	7,4551	
britanski funt	0,85375	0,85170	
švedska krona	10,3445	10,4025	
norveška krona	9,0815	8,9380	
češka krona	25,458	25,383	
švicarski frank	1,5440	1,5437	
estonska krona	15,6466	15,6466	
madžarski forint	262,30	263,50	
poljski zlot	3,8354	3,8565	
kanadski dolar	1,5912	1,6134	
avstralski dolar	2,0086	1,9936	
bolgarski lev	1,9558	1,9558	
romunski lev	3,8098	3,8030	
slovaška krona	30,342	30,400	
litovski litas	3,4528	3,4528	
latvijski lats	0,7093	0,7092	
braziljski real	3,0243	3,0215	
islandska krona	265,00	265,00	
turška lira	2,0393	2,0477	
hrvaška kuna	7,1296	7,1231	

EVROTRŽNE OBRETNOSTNE MERE
25. novembra 2008

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	1,43625	2,19625	2,62125	2,84
LIBOR (EUR)	3,4225	3,93	3,995	4,05375
LIBOR (CHF)	0,565	1,29833	1,48333	1,72
EURIBOR (EUR)	3,436	3,937	3,995	4,051

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

20.158,50 € -54,12

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
25. novembra 2008

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	13,84	-1,35
INTEREUROPA	10,09	+3,17
KRKA	55,08	+2,72
LUKA KOPER	25,43	+3,37
MERCATOR	173,58	+1,66
PETROL	262,30	+2,55
TELEKOM SLOVENIJE	155,30	+2,37

BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	-	-
AERODROM LJUBLJANA	32,34	+1,47
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	37,96	+0,11
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	12,05	+2,12
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	41,38	-2,57
POZAVAROVALNICA SAVA	13,57	+3,75
PROBANKA	-	-
SALUS, LJUBLJANA	450,00	-10,00
SAVA	250,10	-2,97
TERME ČATEŽ	185,10	-0,05
ŽITO	118,00	-0,84
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	18,14	+2,54

MILANSKI BORŽNI TRG
25. novembra 2008

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
AZA	1,422	-4,76
ALLEANZA	5,18	+1,97
ATLANTIA	11,77	+3,06
BANCO POPOLARE	7,2	+3,15
BCA MPS	1,288	-1,08
BCA POP MILANO	3,885	-0,83
EDISON	1,12	-5,88
ENEL	5,035	-2,61
ENI	18,21	+0,11
FIAT	5,215	+1,46
FINMECCANICA	9,8	+4,20
GENERALI	18,1	-0,28
IFIL	2,055	+4,10
INTESA SAN PAOLO	2,35	-1,67
LOTTOMATICA	18,14	-1,84
LUXOTTICA	14,62	+3,54
MEDIASET	4,14	+1,53
MEDIOBANCA	7,72	-3,02
PARMALAT	1,2	+0,00
PIRELLI e C	0,2645	-4,51
PRYSMAN	7,46	+5,07
SAIPEM	11,68	+5,70
SNAM RETE GAS	4,055	-2,52
STMICROELECTRONICS	5,275	-1,03
TELECOM ITALIA	1,02	+0,99
TENARIS	7,82	-1,94
TERNA	2,5	+3,73
TISCALI	0,7975	-1,42
UBI BANCA	11,75	+0,95
UNICREDIT	1,755	-3,73

SOD NAFTE

(159 litrov)

52,17 \$ +0,31

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
25. novembra 2008

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBI 20, Ljubljana	4.181,32	+1,34
SBITOP, Ljubljana	955,57	+1,49
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.734,30	+0,10
BIRS, 1.086,65	-0,36	
FIRS, Banjaluka	1.923,14	-0,10
Belex 15, Beograd	546,59	-0,17
SRX, Beograd	258,90	+2,09
BIFX, Sarajevo	-	-
NEX 20, Podgorica	8.990,27	-2,35
MBI 10, Skopje	2.347,93	0,57
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	8.479,47	+0,43
Nasdaq 100	1.464,73	+0,50
S&P 500, New York	857,39	+0,66
MSCI World, New York	849,289	+6,85
DAX 30, Frankfurt	4.560,42	+0,13
FTSE 100, London	4.171,25	+0,44
CAC 40, Pariz	3.209,56	+1,18
ATX, Dunaj	1.797,86	+8,614
PX, Praga	817,0	+3,16
EUROSTOXX 50	2.385,90	+0,24
Nikkei, Tokio	8.323,93	+5,22
STI, Singapur	1.653,25	+2,03
Hang Seng, Hongkong	12.878,60	+3,376
Composite, Šanghaj	1.888,71	-0,439
Sensex, Mubaj	8.695,53	-2,33

KRIZA - Prihodnje leto naj bi BDP padel za odstotek, breposelnost naj bi l. 2010 bila 8-odstotna

OECD: Italija tudi l. 2009 v recesiji Vlada pripravlja protikrizni paket

Berlusconi napadel sindikat CGIL zaradi splošne stavke, CGIL pa iznaša svoje predloge proti krizi

RIM - Italiji se z gospodarskega in socialnega vidika obetajo trdi časi. Letos bo njen bruto domači proizvod (BDP) padel za 0,4% in prihodnje leto za 1%, stopnja brezposelnosti bo letos 6,9-odstotna, prihodnje leto 7,8-odstotna, leta 2010 pa bo dosegla 8%. Tako izhaja iz poročila Economic outlook, ki ga je pravkar objavila Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD). Poročilo sicer napoveduje negativen razvoj za skorajda vse svoje države članice, toda italijanski primer izstopa v negativnem smislu.

Italijanska vlada ta čas pripravlja paket ukrepov proti krizi, ki ga bo predvidoma sprejela na svoji petkovi seji. Na ponedeljkovem srečanju s socialnimi partnerji je napovedala, da bo paket obsegal pomoč za družine z nizkimi dohodki in s številnimi otroki, zamrznitev oz. znižanje tarif za elektriko, plin in nekatere storitve (minister Scajola je povedal, da bo od januarja električna cenejša za 4%, plin pa za 1%), davčne olajšave za podjetja in še kaj. Ministrski predsednik Silvio Berlusconi je včeraj na občnem zboru rimskih industrijcev dodal, da vlada namerava spodbuditi gospodarsko rast tudi z obsežnimi investicijami za ureditev prevoznih in drugih infrastruktur. V ta namen naj bi medministrski odbor za ekonomsko načrtovanje (CIPE) vsak čas odobril 16,5 milijarde evrov javnih naložb. »Toda krizo bomo premagali predvsem z optimizmom,« je poudaril Berlusconi ter izrazil prepričanje, da sindikalna zveza dela napako, ko v tej situaciji napoveduje splošno stavko za 12. december.

Zaradi napovedane splošne stavke sta CGIL kritizirali tudi sindikalni zvezi CISL in UIL. »Ne poznam nobenega sindikata, ki bi ob takšni krizi napovedal splošno stavko, in to povrh brez drugih sindikatov,« je dejal voditelj CISL Raffaele Bonanni. Prvi mož CGIL Guglielmo Epifani pa je včeraj pojasnil, da bi lahko stavko prekdal le, če bi vlada osvojila vsaj pomemben del predlogov njegovega sindikata. Po oceni CGIL bi morala vlada letos sprejeti proti krizi finančni manever za 0,7% BDP ter enako težkega prihodnje leto (v absolutnih številkah bi to pomenilo dvakrat 23 milijard evrov), in sicer za spodbudo porabe in za zmanjšanje brezposelnosti.

Sicer pa je kritična do snujočega se vladnega protikriznega paketa tudi opozicija. Minister za gospodarstvo v senci Pierluigi Bersani (DS) je dejal, da gre za preskromne in delno protislovne ukrepe.

Voditelj sindikalne zveze CGIL
Guglielmo Epifani

ANSA

VARNOST ŠOL - Podtajnik Bertolaso poročal parlamentu

Potrebnih je 13 milijard

Na liceju v Rivoliju ni popustila struktura zgradbe - Odlašanje z izvajanjem zakona 626 je sramotno

Podtajnik Bertolaso je ogorčen nad stalnim odlašanjem izvajanja zakona o varnosti v šolskih poslopih

ANSA

RIM - Za zagotovitev varnosti stavb šol v Italiji bi bila potrebna vsota trinajstih milijard evrov, kar je težko ubranljiv strošek, zato se bo italijanska vlada prvenstveno posvetila reševanju težav tistih šol, ki se nahajajo na področjih z visokim oz. zelo visokim potresnim tveganjem, čemur bo namenila štiri milijarde evrov. To stališče je podtajnik pri predsedstvu vlade Guido Bertolaso včeraj posredoval poslanski zbornici v svojem informativnem poročilu v zvezi s sobotno nesrečo na liceju Darwin v Rivoliju, kjer je zaradi zrušenja stropa v razredu dijak Vito Scafidi izgubil življenje, pokopali pa ga bodo danes. Prav glede te nesreče pa je Bertolaso razložil, da ni popustila struktura zgradbe, ampak da se je zrušil 150 kilogramov na kvadratni meter težak strop, ki je bil pritrjen na podstrešje in kovinske cevi. Vedno zaradi omenjene nesreče sta bili včeraj v Rivoliju in Turinu tudi protestni manifestaciji.

Podtajnik je poslance spomnil tudi na vprašanje zakona o varnosti na delovnem mestu št. 626 iz leta 1994, ki se ga izvaja povsod, le v šolskih poslopih ne, saj se izvajanje vsako leto odloži tako na vsedržavni kot na krajevni ravni, kar je za Bertolaso sramotno in nesprejemljivo. Treba je začeti izvajati resen program preventivnega ukrepanja, prav tako obstaja široko soglasje o oblikovanju resnega, konkretnega in hitrega načrta posegov, je prepričan podtajnik.

Gramsci umrl previden

ANTONIO GRAMSCI

RIM - Politik in mislec Antonio Gramsci (1891-1937), soustanovitelj Komunistične partije Italije, se je tik pred smrtjo spreobrnil in prejel katoliške sakramente. Tako je včeraj povedal upokojeni nadškof Luigi De Magistris po Radiu Vatikan na predstavitvi kataloga podob. Msgr. De Magistris je dejal, da je Gramsci vselej častil podobico Deteta Jezusa. Tudi tik pred smrtjo je po njegovih besedah Gramsci poljubil takšno podobico, ki so mu jo prinesle nune v bolnišnici, v kateri je ležal. Italijanski zgodovinarji, kot je Luciano Canfora, pa so izrazili mnenje, da bi morali takšne trditve podkrepiti s trdnjšimi dokazi.

Šestletni učenec padel iz drugega nadstropja

MILAN - Včeraj dopoldne se je pripetila tragedija v osnovni šoli Cappellini v Milanu. Šestletni deček kitajskega rodu je namreč padel skozi okno v drugem nadstropju ter se hudo poškodoval. V milanski bolnišnici Niguarda so ga sprejeli v globoki komi s pridržano prognozo. Kljub naporom preiskovalcem še vedno ni povsem jasno, kako je prišlo do nezgode. Deček se je vsekakor zadržal v laboratoriju za angleščino, od koder je po lekciji odšla glavna razreda z učiteljico vred. Ob oknu, skozi katerega je padel, so našli stol. Mogoče je ostal zaprt v učilnici. Ko je učiteljica opazila, da ga ni, se je vrnila v laboratorij in odkrila, kaj se je zgodilo. Zaradi šoka so morali tudi njo prepeljati v bolnišnico.

1500 evrov za poimenovanje otroka po Mussoliniju

RIM - Če se bodo novopečeni starši v južnem delu Basilicate odločili svojega novorojenca oz. novorojenko poimenovati Benito ali Rachele - kot nekdanji fašistični voditelj Italije Mussolini in njegova soproga, si bodo lahko obetal 1500 evrov, ki jih bo izplačevala deželna veja skrajno desničarske stranke Movimento sociale- Fiamma tricolore. Na ta nenavaden otroški dodatek bodo lahko od leta 2009 naprej računali prebivalci petih vasi na jugu Basilicate, in sicer Calvere, Carboneja, Cersosima, Fardelle in S. Paola Albaneseja, ki beležijo demografski padec. »Pobuda je majhen signal majhne stranke,« je pojasnil deželni tajnik Vincenzo Mancusi, ki ne skriva svoje naklonjenosti fašizmu.

ALITALIA - Pred dokončanjem postopka privatizacije

V prihodnjih dveh tednih do 250 letov manj dnevno

RIM - Družba Alitalia bo morala zaradi številnih začasnih odpuščaj v okviru načrta za privatizacijo in zaradi povečanja bolniških staležev zaposlenih v prihodnjih dveh tednih vsak dan odpovedati od 200 do 250 letov, je sporočil izredni upravitelj Alitalie Augusto Fantozzi.

Alitalia je sporočila, da bo morala zmanjšati število notranjih in mednarodnih letov, medtem ko bodo medcelinske letalske povezave skorajda nemotene. V minulih dveh tednih je bilo zaradi bele stavke pilotov in stevardes Alitalie odpovedanih na stotine letov, na letališčih po Italiji pa je nastajala gneča.

V ponedeljek so štirje sindikati, in sicer CGIL, CISL, UIL in UGL, podpisali dogovor o začasnih odpustitvi 17.500 delavcev Alitalie, ki bi jih ponovno zaposlil podjetniški konzorcij CAI, ki bo prevzel Alitalio, približno 3250 zaposlenih pri Alitalii pa bodo morali odpustiti.

Fantozzi je dejal, da je 1. december neodločljiv rok, do katerega mora

Alitalio prevzeti CAI. Po nekaterih virih CAI naj bi se to zgodilo 15. decembra, a, kot je dejal Fantozzi, se bo »ekonomsko dogovarjanje« končalo najkasneje 30. novembra. CAI bo kmalu pripravljen, je še poudaril Fantozzi in dodal, da je zelo optimističen.

Minuli teden je italijanska vlada odobrila prodajo italijanskega letalskega prevoznika Alitalia konzorciju CAI za vsaj 1,052 milijarde evrov. Alitalia naj bi se po odkupu združila z drugim največjim italijanskim letalskim prevoznikom Air One, manjšinske deleže pa bi lahko kupili tudi tuji strateški partnerji. Zanimanje sta izrazili francosko-nizozemska Air France-KLM in nemška Lufthansa, vendar pa so odločitev o tujem partnerju prestavili na prihodnje leto.

Alitalia, ki je v 49,9-odstotni državni lasti, beleži okoli tri milijone evrov izgube na dan in ima okoli 1,2 milijarde evrov dolga. Konec avgusta je razglasila stečaj in zaprosila za izredno upravljanje.

MAFIJA - Skrival se je deset let

Na Nizozemskem prijeli vodjo Ndranghete

RIM - Nizozemska policija je aretirala enega najbolj iskalnih mafijskih osumljencev v Italiji, ki se je skoraj deset let pred roko pravice skrival v Amsterdamu, so sporočile italijanske oblasti. 35-letnega Giuseppeja Nirta, domnevnega vodjo mogočnega kalabrijskega mafijskega klana, naj bi nizozemska policija prijela v nedeljo.

Nirta so aretirali, ko je bil v središču Amsterdamu na sprehodu s soprogo Aurelio in dvema sestrama, navedbe policijskih virov povzema tiskovna agencija Ansa. Nirta je v Italiji obtožen tihotapljenja mamil, sumijo pa ga tudi vpletenosti v umor šestih ljudi v restavraciji v nemškem Duisburgu avgusta 2007. Ti umori naj bi bili povezani z dolgoletnim sporom dveh mafijskih klanov kalabrijske mafije Ndragheta, Pelle-Vottari in Nirta-Strangio.

Omenjena klana Ndranghete med seboj krvavo obračunavata že od leta 1991, v tem času pa je bilo ubitih 20 ljudi. Odnose med družinama naj bi po nekaj letih zatišja ponovno zaostрил t. i. božični pokol, v katerem je bila leta 2006 med drugimi

GIUSEPPE NIRTA

ubita žena vodje klana Nirta-Strangio, Maria Strangio. Ta umor naj bi bil tudi povod za pokol v Duisburgu. V njem je bilo ubitih šest ljudi, njihova trupla pa so odvrgli v dva avtomobila.

Ndrangheta, ki ima sedež v mestu San Luca, velja pa za eno najmočnejših mafijskih združb v Evropi, ki na leto zasluži približno 45 milijard evrov, kar je skoraj tri odstotke italijanskega bruto domačega proizvoda. Več kot 130 mafijskih družin znotraj združbe se ukvarja predvsem s trgovino s heroinom in kokainom, pa tudi s prostitucijo in preprodajo orožja.

DEVINSKO-NABREŽINSKA OBČINA - Dela bodo stala 3,9 milijona evrov

Konec prihodnjega leta gradnja nadvoza pri Šempolaju

Deželna uprava vendarle potrdila svoj prispevek (2 milijona evrov) - Železniška proga tri dni zaprta

Nadvoz nad železnico pri Šempolaju naj bi zgradili do konca 2010. Načrt je že pripravljen, lani odobrena varianta k občinskemu regulacijskemu načrtu ga predvideva, pred nekaj meseci pa je zaškripalo pri financiranju pomembnega in za Kras potrebnega dela.

Poseg bo stal 3 milijone 900 tisoč evrov, »plačali« pa naj bi ga trije subjekti: italijanske železnice, dežela Furlanija-Juljska krajina in tržaška pokrajina, saj je cesta pokrajinska. Italijanske železnice so namenile slab milijon evrov, tržaška pokrajinska uprava bo v proračun za prihodnje leto vključila postavko v višini milijona evrov. Predvideni prispevek deželne uprave (dva milijona evrov) pa je bil še do nekaj tednov vprašljiv. Zaradi splošnega krčenja, so se izgovarjali na deželi, in omenjali možnost enoletnega zamika prispevka, z leta 2009 na 2010. Zamik financiranja pa bi lahko imel hude posledice: uprava italijanskih železnic je namignila, da bi v tem primeru preusmerila denar, namenjen nadvozu pri Šempolaju, drugam, za druga dela. Ko bi se to zgodilo, pa bi bilo vprašljivo, ali bi ga nato spet nakazala za leto 2010. Devinsko-nabrežinska občina in tržaška pokrajina sta pritisnili na deželno upravo, da bi »prisilili« Tondovo upravo v potrditev prispevka za prihodnje leto, kar se je pred nekaj dnevi tudi zgodilo.

Devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret je odločitev deželne uprave pozitivno ocenil. Čez nekaj dni bo s predsednico pokrajine Mario Tereso Bassa Poropat in deželnim predsednikom Renzom Tondom podpisal vse potrebne akte, nakar bo lahko stekel postopek za razlastitev manjšega območja gozda ob cesti. Ukrep je potreben za gradnjo nadvoza. Lastnik zemljišča je pred dvema letoma preminil v Južni Ameriki, kljub tekočim postopkom priposestvovanja pa bo razlastitev šla svojo pot zaradi javne koristi.

Ob postavitvi arkadnega mostu čez železniško progo bo železniški promet tri dni ustavljen. Ker gre za mednarodno železniško progo, morajo italijanske železnice javiti zaprtje proge drugim železnicam vsaj 9 mesecev pred posegom. Prav zato je bilo nujno potrebno, da je dežela potrdila svoj prispevek. Finančno kritje bo porok za začetek del, in sicer konec prihodnjega leta.

M.K.

Železniški prehod pri Šempolaju: če bo šlo vse po načrtu, naj bi ga konec 2010 »zamenjal« nadvoz

KROMA

DEVIN-NABREŽINA - V križišču ob vhodu v vas

Semaforji pri Devinu

Prižgali so jih včeraj dopoldne - Potrebna je bila prilagoditev rdeče luči prometnim potrebam

V Devinu so včeraj dopoldne prižgali semaforje v križišču ob vhodu v vas iz smeri Sesljan-Tržič. Semaforji tako upravljajo promet po državni cesti v smeri proti Tržiču in v smeri proti Sesljanu, ter vhod v vas in izhod iz vasi.

Semaforji so bili postavljeni že pred meseci, nato so morali tehniki cestnega podjetja Anas opraviti vse potrebne izvide za ureditev prometa. Zadnji pregled so opravili včeraj zjutraj. Ugotovili so, da je trajal zeleni semafor za izhod iz Devina proti Sesljanu predolgo, zaradi česar so se na državni cesti, zaradi rdečega semaforja, ustvarile daljše vrste vozil. Zato so morali rdečo luč na državni cesti prilagoditi prometnim potrebam.

NABREŽINA

Forčič od danes namesto Gabrovca

EDVIN FORČIČ

KROMA

V devinsko-nabrežinskem občinskem svetu bo danes Edvin Forčič nadomestil Igorja Gabrovca, ki se bo v celoti posvečal vlogi deželnega svetnika. Forčič, ki je tajnik občinske sekcije stranke Slovenske skupnosti, je prvi neizvoljeni kandidat na levosredinski listi Skupaj-Insieme. Zanj to ni prva politično-upravna preizkušnja, saj je Forčič že sedel v občinski skupščini v prejšnji zakonodajni dobi.

Leva sredina: v Sesljanu hude težave za Čupo

Nabrežinski občinski svet se bo danes ukvarjal z novim urbanističnim načrtom za sesljsko pristanišče, ki sodi v okvir širšega projekta za razvoj Sesljskega zaliva. Leva sredina bo predlagala preložitve sklepa, ker je po njenem mnenju predloženi načrt slab in neutemeljen. Vodja levosredinske koalicije Massimo Veronese je prepričan, da z novim načrtom najbolj tvega slovensko jadrarno društvo Čupa, za katerega v novem planu sploh ni previden sedež. Nekoliko manj težav naj bi imela ostala sesljska jadrarna društva in sicer Diporto nautico, Sistiana 89 in Pietas Julia.

Nova stavba za jadrarno društva (torej tudi za Čupo), ki jo načrtujejo na območju Castelreggia, je po mnenju leve sredine vse bolj vprašljiva. In to tudi zaradi sodnih postopkov v zvezi z namembnostjo tega območja, ki naj bi trajali več let.

PREVOZI - Skupna pobuda združenja Coped-CamminaTrieste in podjetja Trieste Trasporti

Peljati se z avtobusom je lepo

Delili informativne letake proti parkiranju na avtobusnih postajah - Izlet po okoliških občinah, v kratkem pa promocija linije Trst-Sežana

Gostje so si ogledali tudi preurejeni sprejemni center Doline Glinščice v Boljuncu

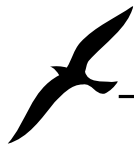
KROMA

Dobro organiziran promet je eden temeljev, na katerem graditi boljše kakovost življenja. Na to opozarjata tudi združenje pešcev Coped-CamminaTrieste in podjetje krajevnih prevozov Trieste Trasporti (TT), ki sta med 17. in 21. novembrom priredila Teden javnih krajevnih prevozov.

Podjetje TT in združenje CamminaTrieste sta v prvi vrsti sestavili letak in ga prejšnji teden delili po linijskih avtobusih. Informativno gradivo je bilo namenjeno vsem občanom, predvsem pa voznikom, ki prepogosto puščajo svoja vozila na avtobusnih postajah. Letak pojasnjuje, zakaj je tovrstna nemarnost škodljiva. Parkiranje na z rumeno barvo označenih avtobusnih postajah najbolj ovira uporabnike avtobusov: zlasti priletne osebe s težavo stopajo med avtomobile in se dokopljejo do avtobusa oziroma do pločnika. Površno parkirani avtomobil ogroža tudi varnost pešcev, avtobus pa se mora ustaviti sredi vozišča in tako zavirati promet. Ne nazadnje pa je divje parkiranje škodljivo za same voznike, ki tvegajo 74 evrov globe in odvzem dveh vozniških točk.

Prejšnji petek pa je v okviru tedna prevozov potekala pobuda »Sprehod z avtobusom«: učenci 4. razreda tržaške osnovne šole D. Rossetti in ducat prijateljev združenja CamminaTrieste se je peljalo z avtobusom po okoliških občinah. Najprej so obiskali devinsko-nabrežinsko, zgoniško in repentabrsko občino, kjer so si ogledali kraške lepote, nato pa so se po novi hitri cesti spustili do boljunskega sprejemnega centra Doline Glinščice, kjer sta jih sprejeli dolinski občinski odborniki Alenka Vazzi in Laura Stravisi. Na koncu je avtobus potoval v Milje: župan Nerio Nesladek in njegovi odborniki so gostom opisali načela krajevne Agende 21 za vzdržljivo mobilnost in poživitev urbanega okolja.

Podjetje TT in CamminaTrieste imata še nekaj načrtov za izboljšanje prevoznih storitev in spodbujanje občanov k uporabi javnih prevoznih sredstev. 5. decembra bo na vrsti promocija redne povezave med Trstom in Sežano, ki jo od septembra letos upravljata podjetji TT in Avrio. Ob tej priložnosti bodo sklenili pobrateno med dvema osnovnima šolama iz obeh mest.

KAVARNA SAN MARCO - Debata ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami

Nasilje v družini je lahko očitno, ali pa tudi subtilno in težko zaznavno

V Italiji milijon žrtev nasilja na leto - Srečanje v organizaciji Pokrajine Trst obiskale (skoraj) samo ženske

Vsako leto je v Italiji približno milijon žensk tarča nasilja. Pretepanju, posilstvom in siljenju v prostitucijo pa bi morali pristeti subtilnejše oblike nasilja, kot so psihološki in ekonomski pritisk ter nadlegovanje in zalezovanje (t. i. »stalking«), ki se včasih konča celo z umorom. Pokrajina Trst in njena komisija za enake možnosti sta včeraj priredili javno srečanje ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami. V kavarni S. Marco so izvedenke spregovorile o nasilju na globalni in krajevni ravni. Pokrajinska predsednica Maria Teresa Bassa Poropat je med drugim najavila, da je pokrajinski odbor v ponedeljek sklenil, da eno stanovanje nameni odboru za pravice prostitutk.

Elisabetta Vezzosi, profesorica zgodovine na tržaški filozofski fakulteti, je poudarila, da so sodobne migracije, za razliko od preteklosti, izrazito žensko obarvane. »Delež žensk je med priseljenci skoraj 50-odstoten, eden glavnih vzrokov pa je ta, da predstavljajo ženske 70% vseh revnih,« je dejala. Spomnila je, da so marsikateri pobude mednarodnih organizacij prebivalcem revnih držav v škodo. Omenila je strukturalne programe prilagajanja Mednarodnega denarnega sklada. Revne države skušajo dosegati parametre, ki jih ta program zastavlja, pri tem pa krčijo stroške za šolstvo in zdravstvo, kar je pogubno.

Nasilje je za ženske med 15. in 44. letom starosti eden glavnih vzrokov smrti, saj ubija več mladih žensk kakor rak, malarija in prometne nesreče, je povedala Erica Mezzoli, poddiplomska študentka humanističnih ved. Opisala je tudi pojem »mikro-mačizma« (skoval ga je španski zdravnik Luis Bonino Mendez), ki zaobjema vse oblike vsakdanje, včasih nezaznavne psihološke in moralne prevlade moškega nad žensko. Ilaria Liparesi je orisala delovanje in poslanstvo projekta Stella Polare, ki brani izkoriščana dekleta in jim pomaga zapustiti svet prostitucije, medtem ko je Tania Grimaldi, predsednica centra proti nasilju GOAP, dejala, da ima center opravka s približno sto ženskimi žrtvami družinskega nasilja na leto, večina teh pa je Italijank. Grimaldijeva meni, da je ta tema za našo družbo še vedno težko prebavljiva: marsikdo misli, da je nasilje v družini zasebna zadeva oz. da so tepene ženske skrivne.

Srečanje je bilo še kar dobro obiskano, kot se pri podobnih pobudah rado dogaja, pa so občinstvo skoraj v celoti sestavljale pripadnice nežnega spola. V dvorani je sedelo vsega skupaj trideset ljudi, med temi pa le dva moška (podpisani poročevalec in oče mlade govornice). Lepo bi bilo, ko bi se za ženske tematike kdajpakdaj zanimali tudi predstavniki moškega spola ... (af)

Srečanja v kavarni San Marco se je udeležila tudi predsednica tržaške pokrajinske uprave Maria Teresa Bassa Poropat (v sredini)

KROMA

JUTRI - Srečanje z zanimivim novinarjem in pisateljem

Njegova Amerika

Vittorio Zucconi bo predstavil svojo najnovejšo knjigo - Tudi solidarnostni trenutek

Kdor bere dnevnik La Repubblica, nedvomno pozna njegove dopise iz Združenih držav Amerike. Priporoči, v katerih se vsakdanje zgodbe »navadnih« ljudi prepletajo s tistimi ameriških politikov. Novinar Vittorio Zucconi je pozoren opazovalec ameriške družbe, dopisnik dnevnika Repubblica in direktor Radia Capital. Je pa tudi avtor številnih knjig, zadnja je septembra izšla pri založbi Mondadori: L'aquila e il pollo fritto - perché amiamo e odiamo l'America. Knjigo bodo jutri ob 18.15 predstavili v Dvorani Baroncini (Ul. Trento 8), z avtorjem pa se bo pogovarjal televizijski novinar Giovanni Marzini.

Jutrišnje srečanje prireja oglaševalna agencija Leonardo, ki že desetletje sodeluje z nekaterimi tržaškimi neprofitnimi organizacijami. Med temi je tudi Fundacija Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin, ki je julija letos na Velikem trgu Zucconiju podelila posebno nagrado. Agencija Leonardo je nabavila večjo količino Zucconijev knjig, ki jih bo jutri mogoče odkupiti s prostovoljnimi prispevki. Ves izkupiček bodo namenili fundaciji, ki v imenu štirih ubitih tržaških novinarjev pomaga otrokom, žrtvam vojne.

PROMETNA NESREČA - Med Trbiško cesto in Cesto za Bazovico

Prva nesreča brez kolone

Trčila tovornjaka, vpletena še dva avtomobila: trije lažje poškodovani - Zaradi nove hitre ceste večjih težav v prometu ni bilo

Dostavno vozilo je v trčenju izgubilo tovor opek; v ozadju hrvaški tovornjak

KROMA

Odprtje hitre ceste je v krajevnem prometu marsikaj poenostavilo, t. i. križišče »na H« med Trbiško cesto in Cesto za Bazovico pa ostaja nevarno. Do nove prometne nesreče je prišlo včeraj okrog 9. ure, ko sta na križišču trčila tovornjaka. Vpletena sta bila tudi dva avtomobila, tri osebe pa so z lažjimi poškodbami prepeljali v katarsko bolnišnico. Večjih težav v prometu konec koncev ni bilo, kar predstavlja pomembno novost.

Tovornjak iz hrvaške Like je s svojim tovorom hlo-dov včeraj zjutraj privozil iz Bazovice na križišče s Trbiško cesto, obrnil desno in nato še levo proti Padričam. Pri tem baje ni prepuštil prednosti vozilom na Trbiški cesti, manjši tovornjak z registrsko tablico iz Trenta pa je trčil vanj in se prevrnil na levi bok. Z dostavnega vozila je padel na cesto kup opek, v vozilo pa sta trčila še dva avtomobila. V vsem tem so se lažje poškodovali trije: voznik in sopotnik v dostavnem vozilu iz Trenta ter avtomobilist. Služba 118 jih je odpeljala na Katinaro. Posegli so gasilci, ki so z žerjavom zravnali dostavno vozilo, osebje podjetja ANAS pa je očistilo cestišče. Prometna policija je ugotavljala, kako je do nesreče prišlo, obenem pa je preusmerjala vozila. Od 9.30 do 11.40 je bilo križišče za promet zaprto, kar bi še pred nekaj dnevi povzročilo hud prometni zamašek. Po besedah policistov pa večjih težav tokrat ni bilo, ker je bil promet redek. Večji del vozil se namreč usmerjana nov odsek hitre ceste.

OPČINE - Ponatis O kraški hiši in arhitekturi na Krasu

Knjiga *Kraška hiša in arhitektura Krasa* s podnaslovom Med očarljivostjo in vsakdanom, ki sta jo napisala kraška avtorja dr. Stanislav Renčelj iz Sežane in prof. dr. Ljubo Lah, doma iz Duvovelj, ter je izšla pri koprski založbi Lipa, je bila že ob izidu leta 2004 zelo dobro sprejeta med bralci, saj je naklada pošla v dveh mesecih. Zato sta se avtorja odločila za ponovno izdajo in tako je knjiga zopet na voljo bralcem, občudovalcem Krasa, te izjemne pokrajine s svojevrstno arhitekturo. Prvi ponatis s spremenjeno in dopolnjeno izdajo so predstavili pred dvema tednoma v Prosvetnem domu na Opčinah.

Na predstavitvi, ki jo je priredilo domače društvo Tabor, se je tudi tokrat zbralo precejšnje število ljubiteljev Krasa, še posebej kraške arhitekture. Pozdravila sta jih predsednica SKD Tabor Živka Peršič in direktorica založbe Libris Ingrid Celestina. Po predstavitvi knjige se je razvila pestra razprava, kar je dokaz, da se na Krasu vse bolj zavedamo pomena ohranjanja arhitekturne dediščine. Če pa jo želimo ohranjati, kar se zadnja leta dogaja na celotnem kraškem prostoru tako na italijanski kot na slovenski strani, pa jo moramo razumeti in sprejeti za svojo. K temu seveda veliko prispeva monografija o kraški hiši in arhitekturi Krasa. Avtorja sta predstavila vsebino knjige in zavest o pomenu ohranjanja, zaščite in razvoja te posebne in edinstvene pokrajine Kras.

Knjiga, ki jo je bilo mogoče na predstavitvi kupiti po promocijski ceni, je obogatena z več kot 400 prekrasnimi fotografijami, ki jih je posnel divaški fotograf in oblikovalec Joško Požrlj, na koncu pa je tudi slovarček narečnih besed. Avtorja dr. Renčelj, doktor živilsko tehnoloških znanosti, sicer avtor več kot desetih knjig (med njimi prevladujejo knjige s področja kulinarike), in dr. Lah, docent arhitekture in urbanizma na ljubljanski fakulteti za arhitekturo, sta predstavila tudi najnovejša dognanja in ugotovitve, do katerih sta prišla v zadnjih štirih letih po izidu knjige in jih posodobila v sklepnem poglavju. Pri tem sta poudarila, da je bodočnost kraške arhitekture v organiziranih prenovah: opozorila sta na potrebo po vključevanju javnosti v odločitve o upravljanju prostora in na težnjo po priznanju Krasa kot zavarovanega območja.

Naslednja predstavitev omenjene knjige bo zopet na tržaškem Krasu in sicer 6. decembra v kulturnem domu Igo Gruđen v Nabrežini v okviru razstave kamnitih izdelkov in skulptur, ki jo prireja domače društvo, in na kateri se bo od 28. novembra do 8. decembra predstavilo kar 40 kamnosekov. *Govorica kamna*, kot je naslov razstave, pa bo 3. decembra spremljala tudi predvajanje dokumentarnega filma koprške TV z naslovom Pesem kamna, ki sta si jo zamislila Danijel Božič in dr. Renčelj.

Olga Knez

SISSA - Včeraj slovesnost ob 30. rojstnem dnevu

»Še se bomo posvečali svoji najljubši ljubici - raziskovanju«

Tako je zagotovil direktor Stefano Fantoni - Odbornico Rosolen so študenti izvižgali

Vse najboljše, Sissa! Tako je Stefano Fantoni, direktor mednarodne višješolske ustanove, ki ima sedež v Grljanu, zaključil svoj včerajšnji poseg pred nabito polno avlo magno. Množičnost gre pripisati okrogli obletnici, tridesetemu rojstnemu dnevu te pomembne znanstvene šole, ki omogoča podiplomsko izobrazbo iz matematike, fizike in nevroznanosti. In podelitvi častnega doktorata (Ph.D honoris causa) Micheleju Parrinellu, bivšemu sodelavcu Sisse in sedanjemu docentu na politehniko Eht v Zürichu.

Fantoni je spomnil, da nudi Sissa štirinajst različnih doktoratov in da je sedemsto študentom omogočila vstop v svet znanstvenih raziskav. Sissa je bila namreč prva šola v Italiji, ki je uvedla doktorat (uradno Doctor Philosophiae), naziv, brez katerega se težko uveljavlja v mednarodnih znanstvenih krogih. Prepričan pa je, da lahko doktorji znanosti uspešno delujejo tudi zunaj akademskih krogov. Naša šola je elitna, je poudaril direktor, a ta beseda ne želi imeti negativnega prizvoka: elitna je zato, ker mladim talentom z vsega sveta nudi elitno izobrazbo. Ne glede na njihove finančne zmožnosti, ampak samo na podlagi njihove radovednosti in želje po znanju. Fantoni je prepričan, da morajo tovrstne ustanove (ob Sissi še na primer Scuola Normale di Pisa) sodelovati in usklajevati svoje delovanje tudi s tako imenovanimi masovnimi univerzami.

Sedanji direktor se je zahvalil svojim predhodnikom, ki so mu zapustili »lep ferrari«, predvsem ustanovitelju Sisse, tistemu dvaindevetdesetletnemu Paulu Budinichu, ki je študiral na visoki šoli Normale v Pisi, in je včeraj čil in zdrav sedel v prvi vrsti. Fantoni je njemu in številnemu občinstvu zagotovil, da bo Sissa še naprej opravljala svoje poslanstvo in se posvečala svoji »najljubši ljubici«, raziskovanju.

Podobno je Sissi zaželel tudi deželni odbornik Vladimir Kosic, ki je prepričan: Rešila nas ne bo ekonomija, rešila nas bosta znanje in inteligenca. Župan Roberto Dipiazza je šoli zagotovil politično podporo mesta in se ji zahvalil, ker znanosti »ne goji v zaprti enklavi«, ampak jo skuša približati širši družbi. To ji je nedvomno uspelo z znanstvenim festivalom Fest, je spomnila predsednica pokrajine Maria Teresa Bassa Poropota, ki je bil deležen res množične udeležbe. In izrazila željo, da bi krčenja javnih uprav ne prizadela tovrstnih prireditev ter sploh vsega, kar zadeva znanje in življenje bodočih generacij. Odgovorila ji je deželna odbornica Alessia Rosolen in pohvalila »reformo« 133/2008, ki bo po njenem mnenju rešila italijanski univerzitetni sistem pred dokončnim kolapsom. Prisotni študentje, ki so nosili majice z napisom Rešimo raziskovanje, so ji odgovorili z glasnim žvižganjem ... (pd)

P.S. Prijetno slovesnost je nekoliko skalilo le izredno slabo ozvočenje. Tudi v svetu elitne znanosti lahko očitno tehnika povsem odpove.

Med številnim občinstvom je sedelo tudi veliko Sissinih študentov, ki so protestirali proti napovedanim krčenjem sredstev

KROMA

BARKOVLJE - V prostorih Osnovne šole Frana Saleškega Finžgarja

Nova menza končno deluje

Prostore za sedemdeset otrok so preurejali čez poletje, menza pa je doživela svoj krst prejšnji petek s prvim kosilom

Po daljšem čakanju so učenci Osnovne šole Frana Saleškega Finžgarja v Barkovljah prejšnji teden vendarle dočakali, da nova menza, ki so jo urejali v poletnem času, končno začne delovati. V petek je bilo namreč na sporedu prvo kosilo v novi menzi in vzdušje med otroki je bilo tako praznično, da so vse pojedli, nam je povedala svetoivanska didaktična ravnateljica Fiorella Benčič, ki nas je obvestila o začetku delovanja menze. Slednja bi bila morala začeti delovati že konec septembra, tako so nam namreč povedali ob obisku šole konec avgusta letos, a so se preureditvena dela v nekdanjem hišnikovem stanovanju, ki so stekla že junija, očitno nekoliko zavlekla.

Z začetkom delovanja nove barkovljanske menze je tržaška občinska uprava ugodila zahtevi staršev, ravnateljstva, domačega rajonskega sveta ter slovenskih rajonskih in občinskih svetnikov, ki so opozarjali na nevzdržnost situacije, v kateri so barkovljanski učenci in z njimi tudi otroci italijanskega rekreacijskega središča Stuparich v nasprotju z veljavnimi določili morali jesti vnaprej pripravljeno hrano, pakirano v plastičnih posodah in s plastičnim priborom. Novi preurejeni prostori, v katerih lahko obediše sedemdeset otrok, omogo-

Barkovljanskim učencem hrana v novi menzi očitno dobro tekne

KROMA

čajo neposredno razdeljevanje hrane in pomivanje posode. Dela v prostorih barkovljanske šole, ki sta jih izvajali podjetji Ilse in Elettroservice, so stala 70.000 evrov in so spadala v okvir

vzdrževalnih posegov v prostorih nekaterih tržaških šol in jasli. Prostori so zelo lepi, v oranžni in okra barvi, pod je iz nedrsljivega materiala in ga je mogoče z lahkoto čistiti, nam je poveda-

la ravnateljica Fiorella Benčič, ki je ob tej priložnosti želela tudi izreči zahvalo vsem, ki so so prizadevali za rešitev vprašanja, od staršev in solnikov do rajonskih in občinskih svetnikov.

Rosato o pravicah narodnih manjšin

Poslanec Demokratske stranke Ettore Rosato se je v parlamentu zavzel za pravilno pisanje imen in priimkov pripadnikov narodnih manjšin na vseh uradnih dokumentih in izkaznicah. V vprašanju ministru Renatu Brunetti tržaški poslanec ugotavlja, da ima vlada vse tehnične možnosti za končno rešitev tega problema. Slednji zadeva tudi tujce, ki prebivajo v Italiji.

Drevi glavni svet KZ

Drevi bo ob 20.30 v razstavnih dvorani Zadrugne kraške banke na Opčinah v Ul. Riceratorio 2 seja glavnega sveta Kmečke zveze s sledečim dnevnim redom: sporočila predsednika, zaključno srečanje glavnega sveta KZ ob koncu leta, organizacijska vprašanja, razno.

Jutri zvečer v Mieli o rasnih zakonih

Demokratska stranka vabi jutri zvečer ob 21. uro v gledališče Miela na prireditve, ki bo posvečena 70-letnici odobritve rasnih zakonov, za katere se je odločil Mussolinijev režim. Na vsebinsko zelo pisani prireditvi bodo nastopili Barbara Della Polla, Boris Pahor, Mauro Tabor, Pierluigi Di Piazza, Liliana Segre, Paolo Rumiz. Moni Ovadia in Alfredo Lacosegliaz s svojo glasbeno skupino. Srečanje, ki ga bo vodila zgodovinarica Anna Maria Vinci, bo uvedel Roberto Cosolini, pokrajinski tajnik Demokratske stranke.

Knjiga o življenju Jureta Cancianija

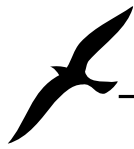
V Novinarskem krožku (Korzo Italia 13) bodo jutri ob 17.30 predstavili knjigo o življenju in politični dejavnosti Jureta Cancianija, ki jo je napisala Maria Tolone. Poleg avtorice bodo o knjigi govorili odgovorni urednik našega dnevnika Dušan Udovič ter predstavnik SKP Claudio Grassi in Guido Cappelloni. Predstavitve prireja Stranka komunistične prenovne.

Tečaja SDZPI: prostih je še nekaj mest

V prihodnjih dneh bosta na Slovenskem deželni zavodu za poklicno izobraževanje začela dva brezplačna tečaja, ki sta namenjena mladim s stalnim bivališčem v deželi Furlaniji Juljski krajini, ki so zaključili univerzitetni študij. Prvi je tečaj »Vodenja evropskih projektov«, se pravi upravljanje in vodenje vseh faz v realizaciji projekta z metodološko vsebinskega kot tudi z upravno tehničnega vidika. Drugi pa je tečaj »Promocije turističnega razvoja tržaškega Krasa«, ki želi ozaveščati o znamenitostih Kraškega roba, o njegovih arheoloških in zgodovinskih najdiščih, ter načrtovati smotno uporabo logistike in virov. Prostih je samo še nekaj mest. Kdor bi se torej rad vpisal, naj se javi na sedežu SDZPI v Ulici Ginnastica 72 (040/566360).

V nedeljo v Lonjerju poimenovanje pevske skupine po Tončki Čok

V nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri bo v mali dvorani Športno-kulturnega centra v Lonjerju slovesnost ob poimenovanju lonjerske pevske skupine po zaslugi prosvetni-kulturni delavki, domačinki Tončki Čok. V kulturnem programu bodo sodelovali domači mladi pevci pod vodstvom dirigenta Manuela Purgerja, članica društva Nevenka Pečar s slavnostnim govorom in Edvin Švab, nekdanji Tončkin sodelavec, s priložnostno mislijo. Odbor vabi vse, da se slovesnosti udeležijo.

DOLINSKA OBČINA - Odprtje v knjižnici v Boljuncu

Peter Pan, ludoteka za otroke, starše in nonote

Velik odziv na ponudbo občinske uprave in zadruga 2001 - Odprta bo dvakrat tedensko

Knjižnica in živžav sta si povsem nasprotna pojma, saj je knjižnica prostor željan mirnega stikanja po knjigah in spokojnega branja, ne pa hrupa in razposajenosti. Pa vendar: v Boljuncu je včeraj popoldan občinska knjižnica zaživela v ljubkem, prav nič nadležnem živžavu domačih otrok, ki je s svojo neposrednostjo krstil rojstvo ludoteke Peter Pan.

V urejeni in opremljeni igralnici ob čitalnici se je trlo otrok. Zbralo se jih je 44, kot muck v znani italijanski otroški pesmi. Nepričakovano dosti. Preko vsakega najbolj rožnatega predvidevanja občinskih upraviteljev, je ocenila odbornica za šolstvo Alenka Vazzi. Fantke so takoj zamikale lesene tračnice, iz katerih so sestavili dirkališče za vlakce in avtomobilčke. Deklice so se igrale s igračkami, s plišasto čebelico, kužkom, s Sneguljčico in njenimi palčki.

Na policah omare so bile postrojene številne druge igrače, otroške knjižice, slikanice. Tla ob oknih so bila tlakovana s sestavljenim tepihom z vrisanimi črkami; na oknih so visele risbe otroških junakov, na zidu pod okni so bile prilepljene risbe otrok italijanskega vrtca iz Boljunca o najbolj priljubljenih pravljicah. Včeraj pretesno sobo sta vzgojiteljici socialne zadruga 2001 Jelena in Malina opremili po meri otrok.

Ludoteka pa ne bo nekakšen baby-parking, kjer bi starši dvakrat tedensko, ob torkih in četrtkih, puščali svoje otroke, je opozoril podžupan in odbornik za socialne zadeve Maurizio Sigion. Namen občinske uprave je drugačen. Peter Pan naj bi praviljično združil ne le otroke od dveh do šestih let starosti, temveč tudi njihove starše, none in nonote, da bi urico, dve preživeli skupaj, v ustvarjalni otroški družbi.

Kreativnosti ne bo manjkalo, tudi z doprinosom staršev. Tako je mogoče razbrati na sporočilu na vhodnih vratih, ki vabi k izdelovanju ročnih del z dobrodošlimi gumbi, plastičnimi kozarci in krožniki, volno, ostanke, škatlami, raznovrstnimi barvnimi papirji, lesenimi ščipalkami, raznimi semeni, plišastimi živalicami, igračkami, knjigami in vsem, kar je mogoče dobiti na prehodu v naravo, od storžev, lubja, lesenih palčic do kamena iz reke.

Mnogo otrok se je takoj lotilo iger; najmlajši so se držali mamic in očkov in radovednih oči zvedavo odkrivali nov prostor. Najstarejša, šestletna Ines, se je v družbi tolikih malčkov počutila že... odraslo. Najmlajša, Camilla, je prav včeraj preživela svoj tretji mesec starosti.

Desno: fantki so sestavili progo iz lesenih tračnic; spodaj: mamice so se zadržale z otroki v ludoteki.

KROMA

Mamica jo je pestovala v naročju, medtem ko se je štiri in pol letni bratec Filippo igral z drugimi fantki. Oba, Camilla in Filippo, sta prejela na dom pisemce, v katerem ju je občinska uprava povabila v ludoteka. Občina je poslala ob teh dveh še 268 tovrstnih pisemc-vabil svojim najmlajšim občanom, od nič do šestih let starosti, je uradno precizirala Vazzijeva, včeraj »razdvojena« med javno odborico in zasebno mamico malega Sama.

Vzgojiteljici Jelena in Malina sta nakazali delovanje ludoteke. Otroci se bodo družili, spoznavali, ustvarjali igrače, razvijali motorične sposobnosti. Igralnica bo prevzela vlogo prostora socializacije med otroki, ki sta jo moderni čas in promet odvzela nekdanjim prašnim cestam in dvoriščem.

Včerajšnji otroški naval na ludoteko dobro kaže. Pomeni, da so se starši pozitivno odzvali na novo ponujeno uslugo občinske uprave. Prepričali so se, da je ponudba dobra, kvalitetna. Sedaj bo od njih odvisno, ali jo bodo znali v prihodnjih tednih in mesecih izkoristiti, tako kot je bila včeraj nakazana: skupno s svojimi otroki, v njihovi družbi.

Začetek je bil pravišnji, z igrami, otroško razposajenostjo in živžavom v knjižnici. Kar pa ni preprečilo enemu od staršev, da je radovedno segel po knjigi na knjižni polici in se zatopil vanjo. Tudi to je, navsezadnje, uspeh.

M.K.

GLEDALIŠČE MIELA - Sklepni večer mednarodnega festivala Iperporti

Nastopil je tudi »pričevalec« Boris Pahor

S pisateljem se je o fašizmu, današnjih slovensko-italijanskih odnosih in drugem pogovarjala Darja Betocchi - Festival je prikazal raznolikost poetik in literarnih izrazov

V soboto zvečer se je v gledališču Miela odvijala zaključna prireditev mednarodnega festivala književnosti Iperporti-Scali internazionali di letteratura, ki je v minulem tednu tržaški javnosti ponudila številne literarne in drugačne izzi-ve.

Kot gost sklepnega večera, ki ga je povezoval novinar Pierluigi Sabatti, se je pobude udeležil pisatelj Boris Pahor, ki je odgovarjal na vprašanja Darje Betocchi. Avtor je na srečanju, katerega se ni udeležilo preveč številno občinstvo, uvodoma spregovoril o svojih otroških letih, o požigu Narodnega doma in o tem, kar so fašistični učitelji počenjali otrokom, če so ti izustili kako slovensko besedo. »Najhujša je bila prepoved slovenščine,« je menil Pahor in hkrati opozoril prisotne, da je bila tržaška italijanska javnost za časa fašizma razdeljena na tiste, ki so bili s fašizmom in one, ki so bili brezbrizni nad tem, kar je režim povzročal Slovencem. Šele z nemško okupacijo naj bi nastopil čas delovanja komunistične ilegale. Kakšni so pa danes italijansko-slovenski odnosi v Trstu? »Danes je drugače, s kulturnega vidika smo prijatelji, razen v politiki, kjer so desničarske stranke proti.« Kako vas doživljajo Tržančani? »Za tržaške prebivalce danes nismo več

'slavi,' pač pa 'sloveni,' torej smo postali normalen narod. Primerjava s preteklostjo ni možna, situacija se je izboljšala. Žal pa mi je, da moramo o delovanju fašizma govoriti mi in ne italijanski politični voditelji,« je sklenil svoje izvajanje Pahor.

Sobotni večer se je nadaljeval z dopadljivim bralnim nastopom pisatelja Veita Heinichen, ki je prisotnim v nemškem jeziku in ob glasbeni spremljavi predstavil daljši odlomek iz knjige z naslovom Mrtvaški ples. Sledil je nastop mlade splitske avtorice Olje Savičević, ki je prebrala v določeni meri z domišljijo začinjen odlomek iz svoje dobe odrasčanja. Kot zadnja je na oder gledališča stopila, v južnoafriškem So-wetu rojena, mlada avtorica Ntsiki Mazwai, ki je občinstvu z radoživostjo, smehom in borbenostjo spregovorila o svojem kontinentu in o skupnostih, ki se v Južnoafriški republiki borijo za svoje jezikovne in drugačne pravice. Njen nastop se je ljudem še predvsem vtisnil v spomin zaradi energije, ki jo je avtorica izžarevala. Festival je torej, prek nastopov raznih avtorjev, prikazal raznolikost poetik in literarnih izrazov.

Matej Caharija

KROMA

Tržaški pisatelj je bil kritičen in zanimiv kot na drugih nastopih

Praznovanje zavetnika župnije v Trebčah

Letošnje načrtovano delo v cerkvi sv. Andreja v Trebčah se bo končno uresničilo. Od birokratskih težav in do trkanja na razna ustrezna vrata bo vložen trud poplačan z blagoslovitvijo prenovljenega tabernaklja. Obred bo vodil tržaški škof msgr. Evgen Ravignani v soboto, 29. t.m. ob 19. uri. Opravljenega dela je še zlasti vesel župnik Ivo Miklavc, ki se je vneto angažiral s požrtvovalnimi vaščani. Župnijska skupnost se ob tej priložnosti zahvaljuje arhitektu Fulviu Bigollu za načrt, podjetju Kajzer Marmi za delo, za podporo in napotke pa Zadrugi kraški banki, rajonskemu svetu in Mariji Udovič. Ob prazniku so pripravili razvejan program, ki bo ustrezal malo vsem okusom. Nastopili bodo mladi pevci zbora Kraški cvet, gojenci prof. Marka Ferija in trebensko godbeno društvo Viktor Parma s kapelnikom Luko Carlijem. V goste bodo prišli pevci CPZ sv. Jernej z Opčin in igralska skupina s Škofji. Slišati pa bo tudi ljudsko petje ob orgelski spremljavi Samuela. Organizatorji še upajo, da jim bo vreme ves teden naklonjeno. Primerno vreme tega letnega časa bo med drugim omogočilo načrtovani obisk pokopališča s sv. mašo in litanijami Jezusove krvi v torek, 25. t.m. ob 15.30.

Srečanje uslužbencev slovenskih ustanov

Vladni finančni zakona uvaja drastično krčenje prispevka, ki ga na podlagi 16. člena zakona 38/2001 država namenja Deželi Furlaniji-Juljski krajini za finansiranje kulturnih, umetniških, športnih, razvedrilnih, znanstvenih, vzgojnih, informacijskih in založniških dejavnosti, ki jih prireajo in izvajajo ustanove in združenja slovenske manjšine. Obseg razpoložljivih sredstev bi se v naslednjem triletnem zmanjšal za približno 40%, kar bi prizadelo celotno slovensko manjšino, v prvi vrsti pa ustanove in organizacije, ki so v deželnem zakonu št. 26 z dne 16.11.2007 navedene kot primarne ustanove. Zaposleni v nekaterih od navedenih ustanov so zaskrbljeni zaradi posledic, ki bi ga krčenje sredstev ime- lo za njih same, za ustanove, za Slovence v Italiji in za celotno deželno skupnost. Ker menijo, da je potrebno proti temu ukrepu nastopiti združeno, vabijo vse zaposlene navedenih ustanov na srečanje, na katerem bi se pogovorili o nastalem položaju, o posledicah in o morebitnih posegih in nastopih. Srečanje bo jutri ob 20. uri v prostorih Narodne in študijske knjižnice v Trstu, Ul. sv. Frančiška 20.

NABREŽINA - Razstava v priredbi SKD Igo Gruden

Govorica kamna v podobi kraških izdelkov in skulptur

»Kdor bo na tej razstavi razumel govorico kamna, se bo lahko zazrl daleč v preteklost. Kamen govori o delu, trpljenju, smrti, domu, lepoti in hrepenenju. V kamnu najdemo sledove kraškega življenja.« S temi besedami nas nabrežinsko kulturno društvo Igo Gruden v petek, 28. novembra, ob 18. uri vabi v svojo društveno dvorano na odprtje razstave kamnitih izdelkov in skulptur *Govorica kamna*. Udeležilo se je bo dvainširideset razstavljalcev s Tržaškega in Goriškega oziroma iz Slovenije; gre za posamezne obrtnike in kiparje, pa tudi podjetja, ki jih druži skupna ljubezen do tega mogočnega elementa, kamna. Do 8. decembra bo na ogled 120 raznoraznih kamnitih izdelkov, od tipičnih primerkov kraške dediščine in arhitekture, do izdelkov umetnostne obrti ter večjih in manjših eksponatov klasičnih in sodobnejših skulptur.

Zadnjič je nabrežinsko društvo podobno razstavo posvečeno kamnu priredilo leta 2001, nato pa so raje nekaj let mirovali, da bi naposled publikli spet postregli s kar se da kakovostno razstavo. Kot je na včerajšnji predstavitevni konferenci povedala predsednica Mariza Skerk, jim je na pomoč priskočil Ivan Marušič, ki je stopil v kontakt z umetniki, odlični rezultat pa bo na voljo vsem v petek. Na razstavi bo na ogled tudi tipičen kamnarski voz (iz Štanjela), s katerim so do polovice preteklega stoletja z volovsko vprego iz kamnolomov vlekli kamnite bloke ter jih dostavljali posameznim delavnicam. Ob vozu pa bodo na dvorišču na ogled tudi dve večji kraški »štj'rne« in pa dvometrski kip.

Ob sami razstavi pa so si odborniki zamislili tudi nekaj spremljavalnih pobud, kot je na primer geološka razstava *Kamen - bogastvo Krasa*, ki jo bo postavil Paolo Sossi. Kot je sam včeraj povedal, bo obiskovalcem ponudil prikaz tega bogstva, ki ga je v stoletjih človek znal izkoristiti za svoje potrebe, »kot arhitektonski element za hišne obloge, ali na primer kot gradbeni element za pesek in žganje apna, ne gre pa pozabiti tudi njegove uporabe v kmetijstvu oziroma vinogradništvu.« Stene dvorane pa bo okrasila tudi slikarska razstava likovnic Claudie Raza in Anite Nemarini, ki se bosta poklonili *Nabrežinskim kamnolomom*; *Kamen in Kras* pa je naslov fotografski razstavi Miloša Zidariča.

V sredo, 3. decembra, bodo ob 20. uri v prostorih kulturnega doma priredili večer z naslovom *Kamen kliče zna-*

Razstavo so uradno predstavili včeraj v nabrežinski Kavarni Igo Gruden; spodaj pa »štj'rna«, ki bo v petek na ogled z ostalimi izdelki iz kamna

KROMA

nje, na katerem bodo predvajali dvourni dokumentarni film televizije Koper-Capodistria *Pesem kamna*, ki sta ga podpisala kraška avtorja Danijel Božič in dr. Stanislav Renčelj in prikazuje tesen odnos med človekom in kamnom, v njem pa nastopa več kot 50 kamnosekov, kamnarjev in umetnikov z obeh strani meje. Po filmu pa bodo predstavili še Višjo strokovno šolo za oblikovanje materialov in fotografijo iz Sežane. Prav tako za-

nimiv se obeta sobotni večer (6. decembra), ko bodo ob 20. uri predstavili knjigo *Kraška hiša in arhitektura Krasa* dr. Stanislava Renčlja in dr. Ljuba Laha.

Skerkova se je zahvalila tržaški pokrajini, ki je skoraj v celoti krila stroške razstave, ob njej pa ni pozabila sodelovanja Občine Devin Nabrežina, Trgovinske zbornice in pa seveda Zadrúžne kraške banke. (sas)

18.30, 20.20, 22.15 »Giu' al nord«. **SUPER** - Film prepovedan mladim pod 18. letom.

TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 17.30, 19.50, 22.10 »Twilight«; Dvorana 2: 17.45, 20.00, 22.10 »007 Quantum of Solace«; Dvorana 3: 17.40, 20.00, 22.10 »Nessuna verita«; Dvorana 4: 17.40, 20.30 »Changeling«; Dvorana 5: 17.50, 20.10, 22.10 »La fidanzata di papà«.

Šolske vesti

TRGOVSKI ODDELEK ZAVODA ŽIGE ZOISA vabi na dneve odprtih vrat, ki bodo od 1. do 3. decembra, od 16. do 19. ure na sedežu (Vrdelska cesta 13/2).

GEOMETRSKI ODDELEK ZAVODA ŽIGE ZOISA vabi na dneve odprtih vrat, ki bodo od 1. do 6. decembra, od 17. do 20. ure na podružnici (Canestrinijeva ploščad 7).

ZDRUŽENJE STARŠEV O.Š. FRAN MILČINSKI S KATINARE tudi letos organizira silvestersko družinsko zimovanje SNEŽINKA v počitniškem domu VILA v Kranjski Gori. Zimovanje bo potekalo od 30. decembra do 4. januarja, namenjeno pa je vsem družinam, ki imajo otroke (od vrtca do višje). Organizirali bomo smučarski tečaj, nočne sprehode, ogled razsvetljenega slapa Peričnika v zimski preobleki. 1. januarja je predviden poskus sankanja s pasjo vprego (sleddog). Možno je še drsanje, krpljanje in nočni spust s sanmi. Če bo snega dovolj, bodo otroci s skupnimi močmi gradili snežene gradove in igloo-je. Za vse dodatne informacije in prijavo lahko pokličete od 24. decembra na 040-567751 ali 320-2717508 (Tanja) ali na e-mail: franmilcin-ski@gmail.com.

Čestitke

KARIN se je po novi pešpoti od Krasa do morja peljala. Prišla je do cilja in doktor naravoslovnih ved postala. Čestitamo novopečeni doktorici in ji želimo še mnogo uspehov na življenjski poti. Mara, Valentina, Diego, Paolo in Asia.

Danes pri Bolčinovih se vse veseli, ker STOJAN okrogli rojstni dan slavi. Veliko zdravja, sreče in veselja pa še nešteto lepih morskih in gorskih dni, mu voščimo Spetičevi vsi.

Izleti

KRUT prireja v soboto, 17. januarja ogled razstave v muzeju Santa Giulia v Bresci »Van Gogh - risbe in slike«. Vpisovanje in informacije na sedežu Krut-a v ul. Cicerone, tel. 040-360072.

IZLET SPDT V BRKINE SPDT vabi člane in prijatelje na izlet v Brkine, ki bo v nedeljo, 30. novembra. Zbirališče bo ob 8. uri pri cerkvi v Bazovici. Vodi Slavko Slavec. Z osebnimi avtomobili se bomo podali v Tatre, Rjavče, do mlina Bizaj, obiskali bomo kraj nekdanje Partizanske bolnice in se vrnili v Tatre. Predvidene so štiri ure hoje. Vse dodatne informacije Vam nudita Slavko tel. 040/228118 ali Vojka 040/2176855.

ZDRUŽENJE STARŠEV OŠ V BARKOVLJAH organizira izlet po kraških poteh od Proseka do pristana pri Čupah. Zbirališče v nedeljo, 30. novembra, ob 9. uri pri proseškem spomeniku padlim. Priporočena primerna obutev in malica. V primeru slabega vremena izlet odpade. Info: 328-9190089.

KRUT obvešča, da je še nekaj prostih mest za dvodnevni izlet, 7. in 8. decembra, »Med jasicami in božičnimi sejmi« z ogledom Verone, svetovne razstave jasic ter sejmov v Trentu in v Levico Terme. Vse dodatne informacije na sedežu Krut-a, ul. Cicerone 8/B, tel. 040-360072.

SKD BARKOVLJE prireja v nedeljo, 14. decembra praznik 50-letnikov. Povezan bo z avtobusnim izletom v Ljubljano: ogled mesta z vodičem, kosilo, ogled predprazničnega sejma. Vsak se lahko vpiše. Informacije nudimo na tel. št. 040-411635 ali 040-415797.

Včeraj danes

Danes, SREDA, 26. novembra 2008
KONRAD

Sonce vzide ob 7.19 in zatone ob 16.25 - Dolžina dneva 9.06 - Luna vzide ob 5.10 in zatone ob 14.43.

Jutri, ČETRTEK, 27. novembra 2008
VIRGIL

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 7,4 stopinje C, zračni tlak 1004,3 mb raste, veter 53 km na uro vzhodnik, s sunki do 80 km na uro, vlaga 64-odstotna, nebo oblačno, morje razgibano, temperatura morja 14,9 stopinje C.

Lekarne

Od ponedeljka, 24., do sobote, 29. novembra 2008
Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Roma (040 364330), Ul. Stock 9 (040 414304), Milje - Lungomare Venezia (040 274998).

Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Roma 16, Ul. Stock 9, Trg Garibaldi 5, Milje - Lungomare Venezia 3. Nabrežina (040 200121) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Garibaldi 5 (040 368647).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure) Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televita. Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zelena številka) 800-991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 17.00, 19.05, 21.15 »Twilight«.

ARISTON - Dvorana je zasedena.

CINECITY - 16.00, 17.30, 18.20, 20.00,

21.30, 22.15 »Twilight«; 16.30, 19.50, 22.15 »Nessuna verita«; 16.00, 18.40, 21.30 »Changeling«; 16.00, 20.05, 22.00 »La fidanzata di papà«; 22.10 »The Orphanage«; 16.00, 18.05, 20.10, 22.15 »007 - Quantum of Solace«; 16.00, 18.00 »High School Musical 3«; 18.00, 20.10 »Mamma mia«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.10, 21.15 »Vicky Cristina Barcelona«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.35, 21.00 »Changeling«.

FELLINI - 18.45, 22.15 »Galantuomini«; 17.00, 20.30 »Si puo' fare«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 16.30, 18.25, 20.20, 22.15 »Mamma mia«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Nessuna verita«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.00 »Hišna zajčica«; 19.30, 21.30 »Viharna noč«; 17.20 »Zadeti: Ananas ekspres«; 20.00, 21.50 »Žaga V«; 18.40, 21.00 »Kvantum sočutja«; 16.50 »Muhice osvajajo«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 16.30, 20.15, 22.15 »La fidanzata di papà«; 18.15 »The burning plain«; Dvorana 2: 16.45 »High School Musical 3«; 16.30, 18.30, 20.15, 22.15 »Quantum of Solace«; Dvorana 3: 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »Twilight«; Dvorana 4: 16.45 »Wall-E«;

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
PESNIŠKI VEČERI 08/09

Pesniški večer z
Jurijem Hudolinom

V petek, 28. novembra ob 20.30

Slovensko stalno gledališče, foyer balkona, vstop prost!

Brezplačna telefonska številka:
800214302
info@teaterssg.it www.teaterssg.it

TK Galerija
vljudno Vas vabimo
na odprtje razstave
priznane slovenske ilustratorke
Alenke Sottler

danes, 26. novembra ob 18.00
v Tržaški knjigarni

Umetnico bo predstavila
mag. prof. Jasna Merku
kritiški zapis **prof. Livio Sossi**;
predvajan bo dokumentarni kratki film
režiserke **Jagode Potokar**
in prvič video »**Alenka Sottler**«
tržaške umetnice **Fabiole Faidiga**

Mali oglasi

AVTOMOBILSKE GUME pirelli 185/60 R14 zelo malo rabljene, ugodno prodam. Tel. na št. 040-228766.

DVE OMARI v avstrooškem stilu družinskih prednikov, v dobrem stanju, prodam po ugodni ceni. Tel. 040-575145 ali 348-2801144.

GRELEC znamke lamborghini calor, km 0,33, v odličnem stanju, katerega vrednost novega je 1.600 evrov, prodam za 140,00 evrov. Tel.: 040-208989.

IŠČEM DELO kot varuška starejše osebe 24 ur dnevno. Tel. 329-7404187.

IŠČEM ZAPOSILITEV kot negovalka ostarelih oseb, 24 ur dnevno. Sem 50-letna ženska z večletno izkušnjo, z odličnim znanjem hrvaščine in italijanščine, dobro obvladam slovenščino. Tel. št. 335-5474244.

MAZDA 3, 1.6 TD, 16v, v odličnem stanju, letnik 2006, plave barve, 44.000 prevoženih km., še tri leta garancije, prodam. Tel. na št. 328-9522292.

PRODAM črni krzneni dolgi plašč (visone black gamma), ekskluziven model. Tel. 340-9329903.

PRODAM novo peč na drva za centralno kurjavo, 30 kw, znamke unical. Nabavna cena 3.500 evrov, prodajam za samo 2.000 evrov. Kličite na tel. št. 334-6366765.

PRODAM samostojno hišo v odličnem stanju na Colu, 200 kv. m. na dveh etažah, 1900 kv. m. vrta in gozda. Tel. na št. 040-327128 (v večernih urah).

V KRIŽU prodajam stanovanje, 90 kv. m. s balkonom in garažo. Tel. 334-5088775.

Poslovni oglasi

FIRMA POHIŠTVA IŠČE dinamične osebe od 30 do 50 let za obisk dogovorjenih strank. Razpoložljivost tudi sobote in nedelje. Znanje italijanskega jezika. Nudimo mesečno 1500,00 eur plus provizije. Za razgovor telefonirati

00386-5-6641074 od 14. do 19. ure.

Osmice

OSMICO je odprl Zidarič, Praprotni št.23.

Sklad Libero in Zora Polojaz, Didaktino ravnanje pri Sv. Jakobu in Slovenski raziskovalni inštitut

ob izidu publikacije
PROJEKT MOZAIK:

vabijo na okroglo mizo

Šola na poti do nove identitete

Sodelovali bodo:
Davide Zoletto, Miran Košuta, Aleksej Kalc, Patrizia Vascotto in Pavel Fonda

v soboto 29. novembra ob 9.30 v Narodnem domu v Trstu, ul. Filzi 14

Urad Vlade RS za Slovence
v zamejstvu in po svetu

ZKB

REGISTRE AUTONOMA
FEDERALNA VENEZIA GIULIA

SKD Tabor
KNJIŽNICA PINKO
TOMAŽIČ IN TOVARIŠI

danes, 26. novembra, ob 20.30
v Prosvetnem domu na Opčinah

bo naš gost
ZORA TAVČAR

Ob njenem življenjskem jubileju
in izidu knjige **KROŽI, KROŽI GALEB...**
bo srečanje in razgovor
vodila **OLGA LUPINC.**

Vabljeni!

Obvestila

CVETLIČARNA IN GALERIJA A.D.A. (Dunajska 17/A Opčine) vas vabi na otvoritev božične razstave v četrtek, 27. novembra, ob 19. uri.

ŠTUDIJSKI CENTER MELANIE KLEIN obvešča, da bo od sobote, 29. novembra, do sobote, 10. januarja 2009, urad zaprt. Info na tel. št. 328-4559414 »mailto:info@melanieklein.org«
info@melanieklein.org, www.melanieklein.org.

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1. nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtnih, od 11. do 12. ure.

KRUT - NATURA vabi vse tečajnike, ki so opravili Reiki prve in druge stopnje pri Krut-u, na popoldanske izmenjave, ki bodo na društvenem sedežu vsako drugo in četrto sredo v mesecu ob 17.30. Prvo srečanje bo danes, 26. novembra. Vse dodatke informacije v ul. Cicerone 8/b, tel. 040-3720062.

UPRAVNI SESTANEK ZDRUŽENJA »Odbora za spomenik padlim v NOB iz Škedenja, od. Sv. Ane in s Kolonkovca« se bo vršil danes, 26. novembra, ob 19. uri na sedežu KD Ivan Grbec, Škedenjska ul. 124 v Škedenju. Vabljeni!

DRUŠTVO ROJANSKI MARIJIN DOM prireja tečaj izdelave adventnih venčkov in božičnih okrasov. Srečanje, ki ga bo vodila gospa Jadranka Sedmak,

Loterija		25. novembra 2008					
Bari	48	74	11	38	89		
Cagliari	90	75	71	47	66		
Firence	83	85	84	31	69		
Genova	62	14	88	48	8		
Milan	61	55	77	15	81		
Neapelj	81	54	17	74	31		
Palermo	19	35	71	56	3		
Rim	73	43	29	36	9		
Turin	31	62	35	10	29		
Benetke	22	13	16	18	57		
Nazionale	73	30	35	37	4		

Super Enalotto		Št. 142
19 48 61 73 81 83	jolly	22
Nagradni sklad		4.512.896,46 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot		40.755.773,04 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami		- €
19 dobitnikov s 5 točkami		35.628,13 €
1.892 dobitnikov s 4 točkami		357,78 €
73.388 dobitnikov s 3 točkami		18,44 €

Superstar		73
Brez dobitnika s 6 točkami		- €
Brez dobitnika s 5+1 točkami		- €
Brez dobitnika s 5 točkami		- €
8 dobitnikov s 4 točkami		35.778,00 €
348 dobitnikov s 3 točkami		1.844,00 €
4.903 dobitnikov s 2 točkami		100,00 €
31.106 dobitnikov s 1 točko		10,00 €
70.197 dobitnikov s 0 točkami		5,00 €

bo v četrtek, 27. novembra, od 10. do 12. ure. Za podrobna pojasnila lahko pokličete na tel. številko 040-415176. **KRUT** vabi na srečanje s kirurgom in senologom dr. Jožetom Staculom, ki bo govoril o preventivi in novih metodologijah v zvezi z rakastimi obolenji na prsni, v četrtek, 27. novembra, ob 17. uri na sedežu v ul. Cicerone 8/b.

RAJONSKI SVET ZA ZAHODNI KRAS se bo sestal v četrtek, 27. novembra, ob 20. uri na svojem sedežu (Prosek št. 159).

SKUPINA zaposlenih v slovenskih ustanovah, ki jih bo prizadelo krčenje državnih prispevkov, vabi na pogovor o nastalem položaju, ki bo v četrtek, 27. novembra, ob 20. uri v prostorih Narodne in študijske knjižnice v Ul. sv. Frančiška 20.

STRANKA KOMUNISTIČNE PRENOVE tržaška federacija vabi v četrtek, 27. novembra, ob 17.30 v dvorano časnarskega kroška (Corso Italia 13), ob 10. obletnici smrti tov. Giorgia Canciani na predstavitvi knjige »Giorgio Canciani: Un comunista, un uomo libero«. Spregovorili bodo avtorica Maria Tolone, odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič, član vsedržavnega tajništva SKP-EL Claudio Grassi ter Guido Cappelloni. V nadaljevanju, ob 20.30 bo v ljudskem domu v Podlonjerju večer v njegov spomin, posegla bosta tovariša Renato Knaipp in Piero Dapreto.

SSO obvešča, da bo v petek, 28. novembra, potekal občni zbor ob 14.30 v prvem sklicu, ob 15.30 pa v drugem sklicu, na Opčinah v dvorani Zadržne Kraške banke.

ZŠDI sporoča, da bo fotografska razstava ob 50-letnici Slovenskih športnih iger v Prosvetnem domu na Opčinah (ul.Ricreatorio 1) odprta vsak dan do danes, 26. novembra in sicer od 8. do 13. ure in od 15.00 do 17.00.

30-LETNIKI POZOR! Obveščamo vse zainteresirane, da se v soboto, 29. novembra, letniki 1978 odpravljamo na avtobusni izlet v okolico Kopra. Zbirališče na Opčinah pri Prosvetnem domu ob 14.30, sledila bo degustacija v priznani vinski kleti, večerja v srbski restavraciji in družabnost. Informacije in prijave na tel. šte. 349-3730887 ali 340-8227166.

BAMBIČEVA GALERIJA - slikarska razstava Fulvia Cazzadorja Imaginaria 2008. Razstava bo na ogled do 5. decembra na Opčinah, Proseška ul. 131., od ponedeljka do petka od 10. do 12. ure ter od 17. do 19. ure, v soboto, 29. novembra pa od 10. do 12. ure.

DRUŠTVOTAO prireja v soboto, 29., in v nedeljo, 30. novembra, tečaj reiki 1. stopnje. Za informacije pokličite na tel. št.: 340-1607908 (Donatella).

KROŽEK AUŠER za Kraško območje vabi svoje člane na družabno popoldne v soboto, 29. novembra s pričetkom ob 16. uri. Srečanje se bo odvijalo v prostorih »Dopolavoro ferroviario« v Nabrežini. Za ples bo poskrbel »Duo Melody«.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ sporoča, da bo v soboto, 29. novembra, ob 5. uri odhod avtobusov za gostovanje v Jajcu.

ANDREJEV TEDEN - Vabimo vas na praznovanje zavetnika župnije v Trebčah, danes, 26. novembra, ob 17. uri sv. maša ter Litanije sv. Jožefa; v četrtek, 27. novembra ob 19. uri sv. maša ter Litanije sv. Duha. Po maši nastop gojencev prof. Marka Feri; v petek, 28. novembra, ob 19. uri sv. maša ter Litanije imena Jezusovega. Po maši nastop godbe V. Parma pod taktirko Luke Carli; v soboto, 29. novembra, ob 19. uri blagoslovitev prenovljenega tabernaklja s sv. mašo z gospodom škofom msgr. Evgenom Ravignani, ljudsko petje ob orgelski spremljavi Samuela. Toplo vabljeni.

DIDAKTIČNI NARAVOSLOVNI CENTER deželne gozdne straže v Bazovici prireja v nedeljo, 30. novembra, delavnico za osnovnošolske otroke. Skupaj z gozdnimi čuvaji se bodo učili risanja narave. Urniki delavnice so sledeči: zjutraj ob 10. in 11. uri, popoldne pa ob 14. in 15. uri. Otroci naj si s sabo prinesejo barvice. Center bo ob tej priložnosti odprt od 10. do 16. ure. Vstop prost. Info.: 040-3773677.

RASTI S PRAVLJICAMI: Študijski center Melanie Klein, deželna zbornica kliničnih pedagogov ANPEC in dobrodelno društvo Tutela vabijo od petka, 28., do nedelje, 30. novembra, na trg Sv. Antona na dobrodelno pobudo »Rasti s pravljicami« (Crescere con le favole). V dopoldanskih urah bodo od 9.30 do 12. ure božične ustvarjalne delavnice za otroke in starše, od 15.30 do 18.30 pa bo vsake pol ure na sporedu pravljica.

SDD JAKA ŠTOKA prireja MIKLAVŽEV KNJIŽNI SEJEM novih in starih knjig v nedeljo, 30. novembra, v Soščevi hiši (urnik: 10.00-12.30, 15.00-18.00). Ob 16.30 bo na sporedu PRAVLJIČNA URICA za otroke iz vrta in prvih razredov osnovne šole (pripoveduje Irena Rustja) in izdelava pisemc za sv. Miklavža. Izkupiček bo namenjen popravilu Kulturnega doma Prosek Kontovel.

SKD FRANCE PREŠEREN - SKUPINA 35-55 - PILATES: vse novinke, ki bi rade poskrbele za boljši mišični tonus, prožnejšo hrbtenico in razgibavanje, se lahko pridružijo k vadbi Pilatesa ali telovadbe za zdravo hrbtenico in razgibavanje na podlagi Pilatesa, ki poteka v telovadnici (Trubarjevi dvorani) nižje srednje šole v Dolini. Ob sredah, od 18. do 19. ure Pilates, od 19. do 20. ure telovadba. Informacije v telovadnici pred začetkom vadbe ali po telefonu na št. 333-3616411 ob sredah od 16. ure dalje. Vabljene!

SKD LONJER-KATINARA vabi v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri, v ŠKC v Lonjer, na slovesno poimenovanje društvenega pevskega zbora po kulturno-prosvetni delavki, domačinki Tončki Čok.

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 1. decembra, prav na dan 90. obletnice »jugoslovanske zedinjenja«, v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3, na predavanje mladega zgodovinarja z Inštituta za novejšo zgodovino v Ljubljani dr. Jureta Gašpariča DRŽAVNA »MRTVI TOČKI«, SLOVENC IN JUGOSLAVIJA V DESELETJU PRED DRUGO SVETOVNO VOJNO. Večer bo uvedel tržaški zgodovinar dr. Borut Klabjan. Začetek ob 20.30.

SDZPI organizira tečaj Vinogradništvo in enologija, ki prične 3. decembra. Prosti sta samo še dve mesti. Vpišete se lahko v ul. Ginnastica 72 (tel. 040 566360).

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) prireja v sredo, 3. decembra, v sklopu božičnega sejma »Sladki popoldan: pokušnja in prodaja domačih slaščic.« Začetek ob 15. uri.

SLOVENSKI FILATELISTIČNI KLUB KOŠIR vabi svoje člane in ostale filateliste na redno sejo, ki bo v sredo, 3. decembra, ob 19. uri v Gregorčičevi dvorani v ul. Sv. Frančiška 20.

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v šolskem letu 2008/2009 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavka, črka a) D.Z. 10/88. Za informacije se lahko zainteresirane družine obrnejo na urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina - Nabrežina 102 (tel. 040-2017371).

SLOMEDIA.IT, spletni portal Slovencev v Italiji in sosednjih deželah, razpisuje za osnovnošolce natečaj »Božični utrinki naših nonotov«. Prispevke v obliki spisa, risbe, filma, intervjuja ali kar vam iznajdljivost narekuje, pošljite do 20. decembra po elektronski pošti na naslov: info@slomedia.it. Najboljši izdelki bodo nagrajeni.

Prireditve

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV in Javni sklad RS za kulturne dejavnosti vabita na 15. Revijo

Kraških pihalnih godb: Milje, Gledališče Verdi, 24. januarja 2009, ob 20. uri, nastopajo GD Prosek, Postojnska godba 1808, Pihalni orkester Komen; Hrpelje, Kulturni dom, 7. februarja 2009 ob 20. uri, nastopajo Pihalni orkester Breg, Godbeno društvo Nabrežina, Brkinska godba 2000, Ilirska Bistrica, Kulturni dom, 01. februarja 2009, ob 17. uri, nastopajo Pihalni orkester Divača, Godbeno društvo Viktor Parma - Trebče, Pihalni orkester Ilirska Bistrica.

SKD TABOR - KNJIŽNICA PINKO TOMAŽIČ IN TOVARIŠI - danes, 26. novembra, ob 20.30, v Prosvetnem domu na Opčinah, bo naš gost Zora Tavčar. Ob njenem življenjskem jubileju in izidu knjige »Kroži, kroži galeb...« bo srečanje in razgovor vodila Olga Lupinc. Vabljeni!

SKD TABOR vabi v Prosvetni dom danes, 26. novembra, ob 20.30 srečanje s prof. Zoro Tavčar. Pogovor bo vodila Olga Lupinc.

TRŽAŠKA KNJIGARNA vabi na odprte razstave priznane slovenske ilustratorke Alenke Sottler danes, 26. novembra, ob 18. uri. Razstavo bo odprla mag. Jasna Merku, umetnico bo predstavil prof. Livio Sossi, prikazan bo dokumentarni kratki film RTV Slo režiserke Jagode Potokar in video »Alenka Sottler« tržaške umetnice Fabiole Faidiga.

MLADINSKI IN DEKLIŠKI ZBOR KRAŠJE vabita na SEJEM ROČNIH DEL v četrtek, 27. novembra, v Kosovelov dom v Sežani, od 17. do 20. ure. Ob 17.30 Vam bomo zaigrale in zapele. Naše gostje bodo ženske komornega zbora Ipavska.

NSK IN SPDT vabita na posvet o Henriku Tumi, ki bo v petek, 28. novembra, ob 16.30, v Narodnem domu v Trstu.

SKD IGO GRUDEN v sodelovanju s Tržaško pokrajino, Občino Devin Nabrežina, ZKB, Trgovinsko zbornico, ZSKD in Slovensko prosveto prireja v društvenih prostorih razstavo kamnitih izdelkov in skulptur »Govorica kamna, od petka, 28. novembra, do ponedeljka, 8. decembra. Urnik ogleda: delavniki 17.00-20.00, prazniki 10.00-12.00 in 15.00-20.00. Za info: Mariza Skerk (335-6553150)

SKD SLAVEC RICMANJE-LOG IN PROMEMORIA - Ricmanje - Log in Društvo za zaščito vrednot protifašizma in protinacizma PROMEMORIA vabita na predstavitev zbornika prispevkov s posveta »Foibe, la verità: contro il revisionismo storico« (Resnica o fojbah: zoper zgodovinski revizionizem), ki se je odvijal v Sestu San Giovanni (Milan) 9. februarja letos. Naslov knjige je »Foibe - revisionismo di Stato e amnesie della Repubblica« (Foibe - državni revizionizem in amnezije Republike). Pobudo, ki bo v petek, 28. novembra, ob 20.30 v Babni hiši v Ricmanjih pri Trstu, bodo uvedli zgodovinarja in založnica Alessandra Kersevan, raziskovalka Claudia Cernigoi in zgodinar Sandi Volk. Vljudo vabljeni.

SKD VESNA vabi na predavanje »Kalkuta utripa - prostovoljno delo mladih študentov v deželi svetih krav«, ki bo v petek, 28. novembra, ob 20.30 v Kulturnem domu Alberta Sirka v Križu. Svoje izkušnje bosta predstavila Tjaša Nanut in Elija Princič. Izkupiček večera bo namenjen v dobrodelne namene.

VABILO NA FESTIVAL PRIJATELJSTVA zaključno skupno prireditev v letu 2008 »Od vasi do vasi, se marsikaj zgodi«, ki bo v Kosovelovem domu v Sežani, v petek, 28. novembra, ob 20. uri. Sodelujejo KD Kraški dom, SKD Vigred, Oktet Odmevi, Razvojno društvo Pliska, Razvojno združenje Repentabor, Razvojno društvo Gmajenca, Osnovna šola Dutovlje, Mladinski hotel Pliskovica, KD Kraški šopek, Društvo za razvoj kmetijstva in turizma Planta in Turistično društvo Kras.

KD FRAN VENTURINI vabi v soboto, 29. novembra, ob 20.30 v gledališče France Prešeren v Boljuncu na osrednjo proslavo ob 40-letnici društvenega delovanja »Prizori društvenega vsakdana«. Toplo vabljeni.

SKD BARKOVLJE (Ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v soboto, 29. novembra, ob 20. uri na otvoritev božičnega sejma. Svoje izdelke razstavlja 19 oseb. Večer bosta popestrili kitaristki Veronika Carli in Janja Savi, gojenki glasbene

matice iz razreda prof. M. Ferria. Urnik sejma: v nedeljo, 30. novembra od 10. do 13. ure; ponedeljek, 1. decembra od 15. ure do 18.30; v torek, 2. decembra od 15.30 do 18.30; v sredo, 3. decembra od 15. do 19. ure; v četrtek, 4. decembra od 15. ure do 18.30; v petek, 5. decembra od 15.30 do 18.30; v soboto, 6., v nedeljo 7. in ponedeljek 8. od 10. do 13. ure.

SKD IGO GRUDEN v sodelovanju z RAI-Slovenski programi, RTV SLO in ARSMEDIO, vabi na predstavitev dokumentarnega filma »Glasnik slovenske brežine (režija J. Gruden, scenarij J. Gruden in T. Rojč) ob 60. obletnici smrti pesnika Iga Grudna, ki bo v soboto, 29. novembra, ob 20.30 in v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri v Kulturnem domu Igo Gruden v Nabrežini. Ob tej priliki bomo otvorili prenovljeno dvorano v društvenih prostorih. Informacije: Vera Tuta (339-5281729).

ZVEZA CERKVENIH PEVSKIH ZBOROV prireja tradicionalno zborovsko revijo Pesem jeseni, ki bo v soboto, 29. novembra, v Športnem centru Zarja v Bazovici ob 20. uri. Toplo vabljeni!

OBČINA REPENTABOR pod pokroviteljstvom Tržaške pokrajine, vabi v nedeljo, 30. novembra, ob 17.30 v Kulturni dom na Colu na ogled gledališke predstave v tržaškem narečju »L'ultima casa de Scala Santa«. Nastopa gledališka skupina Quei dei Scala Santa - FITA, besedilo in režija Silvia Grezzi.

SKD BARKOVLJE (Ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske Posvete prireja v ponedeljek, 1. decembra, v sklopu božičnega sejma, popoldan za otroke s čarodejem Vikjem. Začetek ob 15. uri.

SKD BARKOVLJE (ul. Bonafata 6) s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v sredo, 3. decembra, na nastop gojencev Glasbene matice - Trst Gorica iz razredov profesorice T. Ražem, B. Zonta in V. Zuppin. Začetek ob 19. uri.

ZVEZA SLOVENSKIH KULTURNIH DRUŠTEV v sodelovanju z USCI vabi na niz koncertov v sklopu revije Nativitas: Škedenj, Cerkev sv. Lovrenca, 5. decembra, ob 20.30, nastopajo MePz Jacobus Gallus (dir. M. Sancin), MePz Rdeča zvezda (dir. R. Milič), Oktet Odmevi (dir. R. Milič), OPZ iz Zgonika; Zgonik, Cerkev sv. Mihaela, 6. januarja 2009, ob 18. uri, nastopajo MePz Jacobus Gallus (dir. M. Sancin), MePz Rdeča zvezda (dir. R. Milič), Oktet Odmevi (dir. R. Milič), OPZ iz Zgonika; Nabrežina, Cerkev sv. Roka, 11. januarja, ob 16. uri, nastopajo MePz Igo Gruden (dir. M. Šimac), DPZ Kraški slavček (dir. M. Ferlan), glasbeni utrinek s harmonikarji: Milje, Stolnica, 11. januarja 2009 ob 15.30, nastopa MeMIPZ Trst (dir. A. Pertot) z glasbenimi utrinki.

V GALERIJU IL CORIANDOLO (ul Udine 55) do 6. decembra razstavljata slikarja Maria in Eugenio Pancrazi. Urnik od ponedeljka do sobote od 16. ure do 19.30. Ob nedeljah od 10.30 do 12.30.

Prispevki

V spomin na pokojnega Antona Ražma daruje sestra Zora 20,00 evrov za Slomškov dom v Bazovici.

V spomin na Pepko Skerlj vd. Furlan darujejo Valter in Paola ter Jožko in Valter 150,00 evrov za AŠK Kras.

V spomin na prijatelja planinca Zorkota Petaras darujejo Franko in Nada 10,00 evrov, Viktor in Norma 10,00 evrov, Lučano in Elda 10,00 evrov, Dino in Dragica 10,00 evrov, Jušto in Genka 10,00 evrov, Ivan 5,00 evrov, Joško 5,00 evrov, Lidja 5,00 evrov, Marčela 5,00 evrov, Alfred in Mariza 10,00 evrov, Paulo in Dorina 10,00 evrov, Bruno in Melita 10,00 evrov, Frančko in Renata 10,00 evrov za planska odseka Sloga Devin.

V spomin na pokojno Angelo Križmančič daruje Ema Križmančič 10,00 evrov za Slomškov dom v Bazovici.

SKD Primorsko

izreka Mauru Sobaniju in družini iskreno sožalje ob smrti dragega EUGENIA - GENKOTA SOBANIIJA.

TRST - Niz Raz/seljeni

Olympe de Gauges in njena Deklaracija o pravicah žensk

Predstava je občuten poklon predhodnici boja za ženske pravice

KROMA

V okviru niza Raz/seljeni je bil v petek, 21. novembra, v tržaškem Kulturnem domu ganjen poklon veliki in žal nekoliko pozabljeni borki za ženske pravice Olympe de Gauges, ki je javno izražanje svojih idej plačala s smrtjo pod giljotino v času terorja, ki je sledil prvim letom francoske revolucije. Njeno najbolj znano delo je Deklaracija o pravicah žensk in državljank iz leta 1791, ki točko po točki povzema Univerzalno deklaracijo o človeških pravicah iz leta 1789, poleg tega je Olympe de Gauges avtorica številnih del za gle-

dališče, pripovednih del in političnih pamfletov. Zlasti se je hotela s svojimi mislimi udeleževati javnega življenja in prispevati k razvijanju dogodkov. Dejavno je spremljala dogajanje francoske revolucije in zagovarjala zmernejša stališča, med drugim ustavno monarhijo, in tudi Deklaracijo o pravicah žensk je posvetila kraljici. Zaradi njene odkritega nastopanja so jo leta 1793 aretirali z obtožbo, »da je objavila dela, ki se jih lahko upošteva kot atentat na suverenost ljudstva« in jo nato obsodili na smrt, »ker je pozabila na

kreposti svojega spola in se je vmešala v stvari, ki zadevajo republiko.« Usmrtili so jo 3. novembra.

Olympe de Gauges je v svoji viziji sveta prehitela čas, v katerem je živel, in zaradi tega so nanjo dolgo časa pozabili. Tudi danes njena osebnost ni v zadostni meri priznana med ženskimi gibanji. Poklon, ki ji ga je posvetilo društvo Raz/seljeni, je v obliki predstave oblikovala režiserka Sabrina Morena; posvetila ga je budističnemu menihu Daisakuju Ikedi, ki je francosko avtorico v svojem delu omenil kot »eno tolikih oseb, ki so žrtvovale življenje za priznanje pravic žensk«. Občudovanje do velike osebnosti Olympe de Gauges je režiserka učinkovito prenesla v predstavo, ki osvetljuje zgodovinski lik in slovesno poudarja aktualnost sedemnajstih členov njene Deklaracije o pravicah žensk in državljank. Učinkovit je zlasti pristop, ki ga je Sabrina Morena izbrala: sredi odra skupina igralcev prikazuje zadnje ure življenja Olympe de Gauge, ki stoično našteva, kako so sodniki v njenem procesu kršili pravna načela, in svoja dela kot moralno dediščino predaja ženi ljubljenega sina; pod odrom ob straneh pa žene, ki so dejavne na raznih področjih civilne družbe, berejo člene njene deklaracije, vsaka v svojem jeziku: v italijanščini, slovenščini, francoščini, nemščini... Vlogo Olympe de Gauges je občudeno odigrala Marcela Serli, poleg nje so nastopili študentje goriškega DAMS. Videmska igralka Maia Monzani je predstavila Olympin lik in njeno življenje.

Predstava, pri kateri so poleg društva Raz/seljeni sodelovali Odbornišтво za enake možnosti Pokrajine Gorica, deželna gledališka ustanova ERT, združenje Miela Bonawentura, Slovensko stalno gledališče in DAMS Univerze v Vidmu, so v ponedeljek, 17. novembra, predstavili v Kulturnem domu v Gorici. V tržaški Kulturni dom je privabila zlasti gledalke, in to kar lepo število. (bov)

LJUBLJANA - Knjižni sejem

Včeraj podelili veliko nagrad

Jutri predstavitev štirih založb iz FJK - Poziv NŠK

Včeraj so v ljubljanskem Cankarjevem domu slovesno odprli letošnji slovenski knjižni sejem. Na njem se predstavljajo založbe iz vse Slovenije in tistih dežel, v katerih živijo Slovenci. Kot smo že včeraj obširno poročali, so na sejmu skupaj prisotne tudi založbe Novi Matajur, Mladika in ZTT, ki bodo svojo ponudbo predstavile jutri ob 13. uri v Mali galeriji Cankarjevega doma. Ob 12. uri pa bodo v dvorani M1 predstavili knjižno zbirko Goriške Mohorjeve družbe.

Ob »zamejski« knjižni ponudbi je na včerajšnjem odprtju izzvenel tudi poziv delavk in delavcev Narodne in študijske knjižnice, ki so z živobarvnimi letaki opozorili na dramatično krčenje finančnih dotacij slovenskim kulturnim ustanovam v Furlaniji-Juljski krajini. V besedilu so zapisali, da bo italijanska vlada »v naslednjem triletnju drastično skrčila obseg državnega finančiranja osrednjih slovenskih kulturnih ustanov v Italiji, ki bodo v letu 2001 prejele le 40% dotacij v primerjavi z letom 2008«. Slovensko kulturno in politično javnost zato pozivajo, naj dvigne svoj glas in omogoči obstoj ter razvoj slovenskega jezika in kulture v Italiji.

Sicer pa je slovesno odprtje knjižnega sejma že tradicionalno priložnost za podelitev številnih nagrad. Schwentnerjevo nagrado za življenjsko delo je prejel urednik in prevajalec Aleš Berger, najboljši literarni prvenec, pesniško zbirko Rumeno gori grm forcizij, je napisala Veronika Dintinjana, najboljša mlada prevajalka pa je Katja Zakrajšek. Kot je zapisala žirija za Schwentnerjevo nagrado, Berger »že dolgo vrsto let zaseda odlično mesto v slovenski kulturi, ki ji je zavezan s svojo kreativno energijo. Nespregledljiv je predvsem njegov prevodni opus iz klasične in moderne francoske literature, ki zajema poezijo, prozo, dramatiko in esejistiko. Za svoje delo je prejel številne nagrade, Sovretovo, Župančičevo in Rožančevo nagrado ter nagrado Prešernovega sklada«. Med drugim je ustanovil dvojezično knjižno zbirko Mojstri lirike in uvedel edicijo Nova lirika. Kot intelektualec je Berger, ki se je nedavno upokojil, opazno navzoč tudi v kulturnih poljih, ki niso nujno povezana zgolj z uredniškimi in založniškimi opravili, vendar v marsičem dopolnjujejo njegovo duhovno podobo.

Nagrado za najboljši literarni prvenec je za pesmi, zbrane pod naslovom Rumeno gori grm forcizij, pre-

jela Veronika Dintinjana, vitezinja pesniškega turnirja 2008 v Mariboru in 6. ljubljanskega pesniškega slema, zdravnica in prevajalka. »Pesniški svet je izviran in kompozicijsko dovršen. Toliko svežine in silovitega zamaha malokdaj srečamo pri prvencih, pa tudi slogovne bravuroznosti in izpiljenosti. Jezik te poezije je svež, nov, mladosten jezik presenetljive, blage lepote. Preprostost prenosa intimne prtljage v univerzum je mestoma osupljiva, pa tudi neverjetna zrelost, zresnenost mlade pesnice,« je zapisala žirija.

Nagrado za mladega prevajalca je prejela Katja Zakrajšek za prevod romana Knjiga soli ameriške pisateljice vietnamskega rodu Monique Truong. Zgodba se vrti okoli mladega vietnamskega kuharja, ki se v Parizu dvajsetih in tridesetih letih prejšnjega stoletja zaposli pri znani pisateljici Gertrude Stein in njeni prijateljici Alice B. Stoklas. Na ozadju več ljubezenskih in zgodovinskih zgodb se za osrednje dogajanje romana izkaže komunikacija, saj pripovedovalec Vietnamec na lepem trči v francoščino in angleščino. Vse zadrege z jeziki je prevajalka mojstrsko rešila z žlahtnim in barvitim izborom besedišča in pretanjenim posluhom za podrobnosti.

Nagrado krilati lev, priznanje in spodbudo za doseganje najvišje kakovostne ravni izdelave knjige, ki so v celoti izdelane v slovenski tiskarni, je prejel Gorenjski tisk za izdelavo knjige Zemlja - Morje, Okusi iz Slovenije, sta sporočila organizatorja sejma, Gospodarska zbornica Slovenije - Združenje knjižnih založnikov in Cankarjev dom.

Nagrade za najlepšo slovensko knjigo kot priznanje za izjemno raven oblikovanja slovenske knjige in spodbudo za nenehno skrb založb za dvigovanje te ravni podeljujejo v treh kategorijah. V kategoriji književnost ter knjige za otroke in mladino sta jo prejela Sanja Janša in Damijan Stepančič za oblikovanje in ilustracijo Antonevega Cirkusa (avtor Peter Svetina, založnika Vodnikova založba in KUD Sodobnost International). V kategoriji znanstvene knjige, učbeniki in stvarna literatura je preprčal Domen Fras, ki je oblikoval vodnik Gremo v mesto. Ljubljana, arhitekturni sprehodi (avtorja Špela Kuhar in Robert Potokar, Ustanova Fundacija Piranesi). V kategoriji umetniške monografije in fotomonografije ter bibliofilske izdaje je najlepšo knjigo, monografijo Zemlja - morje Okusi iz Slovenije, oblikoval Žare Kerin. Avtor knjige, ki je izšla v samozaložbi, je Janez Bratovž.

TURIN - 26. filmski festival

Med gosti Polanski in Stone Veliko kvalitetnih dokumentarcev

Tudi ko so mu v Los Angelesu podelili oskarja, se Roman Polanski ni odpravil čez lužo. Film Pianist, za katerega je bil nagrajen, pa je režiser v nedeljo popoldan predstavil v Turinu. No, že res, da tiči razlog, zaradi katerega se eden osrednjih evropskih režiserjev takrat ni odpravil čez lužo, drugje. »To je bil moj edini film, pri katerem nisem želel, da bi bila razpoznavna režiserska roka. Moj cilj je bil predvsem ta, da se gledalec izgubi v zgodbi in jo podoživi tako od blizu, kot da bi se tudi sam znašel tam in takrat, ko se je odvijala. Samo tako bo lahko razumel, kaj je tisti trenutek pomenil za vse, ki so ga doživeli, kot sem ga tudi jaz«, je povedal.

Na 26. Turinskem festivalu je veliko fikcije, a številni dokumentarci pripovedujejo tudi o realnosti. Realnosti, ki je v nedeljo popoldan zakrivala tudi v eni od dvoran, v tisti, v kateri je Giuseppe Bertolucci govoril o svojem filmu Berlinguer ti voglio bene in o času, ko so se »moja država in njeni politiki predstavljali svetu popolnoma drugačni, bistveno boljši«. Na oder so namreč stopili predstavniki študentov, ki so v nedeljo priredili manifestacijo po rimskih ulicah, v znak protesta in solidarnosti z dijaki liceja iz Rivolija, kjer se je dan prej porušil strop in ubil dijaka.

Realnost pa je tu prisotna predvsem s pomočjo dokumentarnih zgodb. Eno od teh je režiser Daniele

Gaglianone posvetil Sarajevu in po-vojnemu dogajanju v Bosni in Hercegovini. Rata neče biti pripoveduje o ljudeh, ki so se aprila 1992 znašli sredi vojnega dogajanja in se ga danes, po več kot petnajstih letih, tudi spominjajo. »Ko je nad Sarajevo priletela prva granata sem imel enajst let in sem gledal Simpsono. Moj prvi spomin na vojno je torej trenutek, ki je zmotil gledanje moje najljubše risanke«.

Tridesetletniki, ki so se nato odpravili v tujino, Nemčijo, Italijo in Francijo, doštudirali in se z diplomo ali celo masterjem vrnili domov, ker so prepričani, da se njihovo življenje lahko razvije samo v njihovem rodnem mestu in vidijo za Bosno in Hercegovino določeno prihodnost. Današnji štirideset in petdeset letniki, ki jih je vojna presenetila sredi mladosti, jim prekrizala načrte, jih poslala z orožjem v roki v gozdove in jim za vselej zapečatila življenje. »Sem lahko pride kdorkoli in nam pove karkoli, s sosošcem, sosedom ali prijateljem, s katerim smo do takrat popivali in se zabavali, pa ne bomo nikoli več prijateljevali, ker vemo, kje in s kom je stal, ko nam je bilo najhujše«.

Dokumentarec politically correct, ki zaobjema pričevanja ene in druge strani, tistih, ki se imajo še vedno za Jugoslovane, Srbe, Hrvate ali Bosance, je najbrž navidez preveč didaskaličen a prav gotovo mu uspe poskusi razložiti, kaj se je pravzaprav takrat zgodilo.

V Turinu pa je bilo predstavlenih tudi nekaj pravljic. Kot tista Madonnina, Filth and wisdom, prijetna zgodba o treh prijateljih, ki v Londonu delijo skupno stanovanje in si želijo lepše prihodnosti. Briljantna, pozitivna ekscentrična in ironična komedija, kot si jo lahko zamisli samo ona, brez nepotrebnega moralicenja in z veliko dozo simpatije.

Najbrž je turinski filmski festival eden najlepših v Italiji. Brez odvečnega vika in krika, brez glamourja, brez zvezdnikov. Ob prisotnosti nekaterih filmskih genijev: Roman Polanski in Oliver Stone nad vsemi. Z vrsto dobrih filmov, zanimivih retrospektiv in nekaterimi fokusi, ki omogočajo tudi mlajši publiki, da spozna to, kar se je na filmskih zaslonih že zavrtilo. Da si ogleda film, ki ga baje v Italiji ne bo nikdar nihče distribuiral, ker bi preveč tvegat.

A kljub temu je atmosfera te dni v Turinu napeta. V Rimu so si baje zavezali za prst dejstvo, da je umetniški vodja, Nanni Moretti želel odpreti festival s proti-Bushevim filmom, ki je marsikomu pomenil tudi kot signal proti Berlusconiju. In to visi kot Damoklejev meč nad prihodnjimi izvedbami: v Rimu še niso odobrili finansiranja prihodnje turinske filmske izložbe, kaj še, da bi si upal kdo potrditi Morettijevo vodstvo tudi za prihodnjih nekaj let. (lga)

Kraljestvo pravljic v ljubljanskem Cankarjevem domu

Cankarjev dom tudi v letošnjem decembru pripravlja prireditve za otroke z naslovom Kraljestvo pravljic. Program bo vseboval več predstav in božični koncert glasbenega centra Edgar Willems, sklenil pa se bo z Cicibanovim in Cicidojevim dnevom, je na včerašnji sklenilski konferenci povedala vodja kulturno-vzgojnega programa Barbara Rogelj. Dogajanje v kraljestvu pravljic se bo začelo 9. decembra s predstavo Hansa Christiana Andersena Stanovitni kositrni vojak v režiji Ivana Pernelnelja. Predstave iz programa, ki »ni komercialen pač pa je kulturno-vzgojen«, so namenejene organiziranim obiskom, predstave čez vikend pa tudi naključnim obiskovalcem, je še povedala vodja kulturno-vzgojnega programa. Otroci si bodo v »kraljestvu pravljic« lahko ogledali predstavo Čarovnik iz Oza v priredbi skupine Artizani ali Črkolandijo, v kateri nastopata Maja Gal Štromar in Gregor Geč. Za najmlajše, stare nad tremi leti, so pripravili lutkovno predstavo s petjem Bibamica na potepu - prigode iz Bisergore, za šolarje od petega do devetega razreda pa bodo v režiji Petra Kusa in Nine Skrbinšek uprizorili predstavo Kralj prislukuje.

Programu so dodali še predstavo z naslovom Muca Copatarica, ki je nastala v produkciji Prešernovega gledališča Kranj, uprizoritev je po pravljici Ele Peroci pripravila Desa Muck, režirala pa jo je Katja Pegan, je še povedala Rogljeva. Sklepní dan, 30. decembra, bo potekal v obliki delavnic, je dejala organizatorka Cicibanovega in Cicidojevega dne Katarina Modic. V veliki sprejemni dvorani Cankarjevega doma bo otrokom od 10. do 17. ure na voljo devet različnih delavnic. Brezplačne delavnice bo vodila Hiša otrok in umetnosti, povabili pa so tudi vrtec Mojca. Mentorice iz vrtca bodo izvajale delavnice po knjigi iger Ali je kaj trden most. (STA)

ZDRUŽENI NARODI - Generalni sekretar osvojil vse glavne zahteve Srbije o namestitvi Eulexa

Ban predstavil načrt za Kosovo Beograd zadovoljen, Priština ne

Varnostni svet bo o poročilu predvidoma razpravljajal danes ali v petek

NEW YORK/BEograd/PRIŠTINA - Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon je Varnostnemu svetu ZN v ponedeljek zvečer predstavil svoje poročilo o Kosovu, ki vsebuje tudi predlog za preoblikovanje misije ZN na Kosovu (Unmik) in namestitev misije EU na območju (Eulex). Banov predlog naj bi izpolnjeval vse glavne zahteve Beograda, medtem ko ga je Priština zavrnila.

Banov predlog po poročanju srbske tiskovne agencije Tanjug vsebuje šest točk, ki so bile pred tem usklajene z Beogradom. Ban v poročilu pozdravlja soglasje Beograda s svojim predlogom ter ugotavlja, da ga Priština zavrača. Stališča Prištine v štirih točkah so poročilu priložena v prilogi.

Status Eulexa bo v skladu s predlogom nevtralen - to pomeni, da njegova prisotnost ne bo pomenila priznanja kosovske neodvisnosti - in bo v koordinaciji z Unmikom nameščen na celotnem ozemlju Kosova. Misija EU bo morala sicer redno poročati ZN. Banov predlog ob tem v šestih točkah jasno opredeljuje funkcije na področju policije, carine, prometa, infrastrukture, zaščite meja in srbske dediščine.

Na območjih z večinsko srbskim prebivalstvom naj bi bili policija, carina in pravosodje pod okriljem Unmika, na večinsko albanskih območjih pa bodo sodelovali z Eulexom. Sodišče v Kosovki Mitrovici naj bi tako, za razliko od ostalih sodišč na Kosovu, ostalo pod nadzorom Unmika. Kosovo bo kljub temu v skladu z resolucijo VS ZN 1244 delovalo kot en carinski sistem.

Nadzor nad mejami bo ostal v rokah misije Nato na Kosovu (Kfor), sicer pa Ban po pisanju Tanjuga poziva k nadaljnjim pogovorom glede načina dela in reaktiviranja mejnih prehodov. Glede srbske dediščine Banov predlog izpostavlja nadaljevanje zaščite srbskih pravoslavnih cerkva, druga vprašanja pa naj bi se reševala z dialogom med Prištino in Beogradom.

Zasedanje VS ZN o Kosovu, ki je bilo že dvakrat preloženo, naj bi potekalo še ta teden, predvidoma danes ali v petek. Na njej bo Ban predstavil svoje poročilo, ki naj bi ga VS ZN nato potrdil in s tem prižgal zeleno luč za namestitev Eulexa na celotnem območju Kosova.

Srbski zunanji minister Vuk Jeremić je po poročanju srbske tiskovne agencije Beta povedal, da Srbija uradne kopije Banovega predloga sicer še ni prejela, da pa je dobil neuradna zagotovila, da načrt, posredovan VS ZN, vsebuje vse

zahteve Beograda - v prvi vrsti torej vsebuje omenjenih šest točk in jasno definira Eulex kot statusno nevtralno misijo. Jeremić je še dodal, da za poročilom generalnega sekretarja ZN stojijo vse članice VS ZN, in izrazil prepričanje, da obstaja politična volja za sprejetje poročila. Po potrditvi v VS ZN bi Banovi predlogi postali zavezujoči, kar pa seveda ne velja za stališča Prištine v prilogi k poročilu, je še povedal Jeremić.

Kosovski premier Hashim Thaci je medtem po poročanju Bete dejal, da je načrt Ban Ki Moona v šestih točkah za Prištino "bil in ostaja nesprejemljiv" ter se ne more izvrševati na Kosovu. Kot je še dejal v govoru v kosovski skupščini, je resolucija VS ZN 1244 sedaj za Kosovo "irelevantna". Kosovski predsednik Fatmir Sejdiu pa je Bana pozval, naj še pred zasedanjem VS ZN o Kosovu objektivno preuči predlog Prištine, po katerem bi namestitev Eulexa potekala v skladu z načrtom Martija Ahtisaarija ter bi delovala po kosovskih zakonih in ustavi, poroča hrvaška tiskovna agencija Hina. (STA)

Generalni sekretar ZN Ban Ki Moon

ČEŠKA - Razzodba naj bi bila objavljena danes

Ustavno sodišče začelo presojo Lizbonske pogodbe

BRNO - Česko ustavno sodišče v Brnu je včeraj začelo s presojo skladnosti Lizbonske pogodbe s česko ustavo. Petnajstčlanski sodni svet je poslušal argumente za in proti, nato pa je razpravo, ki je odprta za javnost, prekinil do danes dopoldne. Argumente proti je na široko predstavil evroskeptični predsednik države Vaclav Klaus, argumente za pa minister za evropske zadeve Alexandr Vondra.

"Lizbonska pogodba je v nasprotju z načelom suverenosti česke države" in "bo zmanjšala težo naše države pri sprejemanju odločitev v EU," je poudaril Klaus. Po njegovih besedah je Lizbonska pogodba začetek "procesa, na koncu katerega bo EU dominantna sila, ki bo postavljala standarde in pravila za države članice in njihove državljane". "Ta javna razprava je priložnost, da naši državljani slišijo argumente neposredno, in ne posredno oziroma popačeno, kot se to pogosto dogaja," je dodal.

Vondra, ki je govoril v imenu desnoredinske vlade premiera Mireka Topolaneke, je po drugi strani poudaril, da Lizbonska pogodba nikakor ne prinaša "prenosa pristojnosti v takšni meri, da bi prišlo do izgube suverenosti". "Česka bo ostala demokratična država," je poudaril in dodal, da EU "temelji na enakih demokratičnih načelih kot Češka".

Presojo ustavnega sodišča je aprila zahteval zgornji dom češkega parlamenta senat. Sodišče bi o zadevi moralo odločiti že v začetku novembra, a so sejo zaradi odsotnosti predsednika države Klause preložili na včeraj. Če bo ustavno sodišče presodilo, da je Lizbonska pogodba v skladu s česko ustavo, jo bo moral potrditi še parlament, nato pa jo bo moral podpisati še predsednik države. Sprejetje v parlamentu ni vprašljivo, saj ratifikacijo pogodbe zagovarja večina poslancev vladne koalicije, pa tudi opozicijski socialdemokrati. Razzodba ustavnega sodišča naj bi bila znana danes.

Predsednik Vaclav Klaus

Martine Aubry predsednica francoskih socialistov

PARIZ - Po napetem boju za mesto voditelja francoskih socialistov je morala nekdanja predsedniška kandidatka Segolene Royal uradno priznati premoč županji mesta Lille Martine Aubry. Po uradnih izidih volitev znotraj stranke minuli petek, ki jih je včeraj razglasila posebna komisija za preučitev pritožb na prve izide, je zmagala z razliko zgolj 102 glasov. Aubreyjeva je sicer zmago razglasila že konec tedna po prvih rezultatih volitev, po katerih je vodila za 42 glasov. Takratnemu izidu volitev, na katerih je svoj glas oddalo okoli 130.000 članov stranke, so sledil ugovori in obtožbe goljufanja, zaradi česar se je posebna komisija v okviru stranke v ponedeljek in včeraj ponovno sešla. Po dokončnih izidih je tako Aubreyjeva prejela 67.451 glasov, Royalova pa 67.349. Takoj po razglasitvi rezultatov je bilo sicer iz tabora Royalove spet slišati zahteve po vnovičnem štetju. Razglasitev Aubreyjeve na mesto predsednice stranke, ki je s tem postala prva ženska na tem položaju, je sledila ostremu boju za vodstvo stranke, kjer je dolgo za glavno favoritko veljala Royalova.

Rusko sodišče zavnilo preiskavo poboja v Katynu

MOSKVA - Moskovsko sodišče je včeraj zavnilo pritožbo sorodnikov okoli 22.000 poljskih vojakov, ki so jih leta 1940 v ruskem Katynskem gozdu pobili sovjetski vojaki. Sorodniki so zahtevali ponovno odprtje preiskave poboja in rehabilitacijo žrtev. Na sodišče so se obrnili potem, ko je njihovo prošnjo konec oktobra že zavrnilo prvostopenjsko sodišče v Moskvi.

Kot je povedala odvetnica desetih sorodnikov žrtev, Ana Stavickaja, so tovrstno odločitev sodišča pričakovali. Pritožbo so vložili le zato, da si odprejo pot za vlogo tožbe pri Evropskem sodišču za človekove pravice v Strasbourgu. To nameravajo storiti v naslednjih dveh mesecih, je še napovedala.

Žrtve poboja v ruskem Katynskem gozdu in na nekaterih drugih lokacijah, ki so jih Sovjeti ubili na ukaz tedanjega voditelja Sovjetske zveze Josipa Stalina, so bili po večini poljski vojaki in policisti, ki jih je sovjetska vojska zajela po hkratni invaziji z nemškimi nacisti na Poljsko leta 1939. Več desetletij je Sovjetska zveza trdila, da za pobojem stojijo nemški nacisti. Odgovornost je tedanji voditelj Sovjetske zveze Mihail Gorbačov priznal šele leta 1990. Istega leta je nato Sovjetska zveza tudi začela s preiskavo poboja, ki pa jo je nekdanji ruski predsednik Vladimir Putin leta 2004 zaprl, njeno vsebino pa označil za zaupno. (STA)

TAJSKA - Napetost v državi se zaostuje

Več ranjenih v streljanju med protivladnimi protesti

BANGKOK - Med protivladnimi protestniki in podporniki vlade na Tajskem je včeraj izbruhnilo nasilje, med katerim je prišlo tudi do streljanja. V streljanju je bilo ranjenih pet oseb iz vrst podpornikov vlade. Protestniki so sicer že v ponedeljek napovedali, da naj bi bila to končna bitka v šestmesečnih uličnih protivladnih protestih.

Nasilje je izbruhnilo na cesti, ki vodi do zapuščenega letališkega terminala, kjer so protestniki obkolili začasni urad premiera Somchaija Wongsawata. Poleg tega so protestniki v svojih značilnih rumenih oblačilih poskušali blokirati tudi glavno letališče v Bangkoku, kamor naj bi se iz tujine vrnil Somchai. To jim je po poročanju AFP tudi uspelo, saj so po vdoru na potniški terminal letališče do nadaljnjega zaprli.

Na televizijskih posnetkih iz kraja, kjer je nasilje izbruhnilo, je bilo po poročanju francoske tiskovne agencije AFP moč opaziti množico, ki je iz tovarnjaka streljal na neoboroženo množico, za tem pa je iz tovarnjaka izstopilo več moških, ki so s palicami začeli pretepati provladne aktiviste.

Člani Ljudskega zavezništva za demokracijo (PAD), ki so tudi glavni pobudniki protestov, obtožujejo vladu, da je skorumpirana in je le marioneta v rokah odstranjenega nekdanjega premiera Thaksina Shinawatre. Slednjega, ki je sicer Somchaijev svak, so z oblasti odstranili v nekravem državnem udaru leta 2006. (STA)

GRENLANDIJA - Referendum

Grenlandci večji avtonomiji naproti

NUUK - Na Grenlandiji je včeraj potekal referendum o večji avtonomiji, ki bi lahko odprl pot do polne neodvisnosti otoka od Danske. Javnomnenjske raziskave napovedujejo, da bo velika večina od 39.000 volilnih upravičencev podprla večjo avtonomijo. Če bo referendum uspel, bo grenlandska vlada dobila pristojnosti na novih področjih, kot so upravljanje z naravnimi viri, pravosodje, policija, v določeni meri pa tudi pri zunanji politiki.

Dansko-grenlandska komisija, ki je preučevala, katera področja naj prevzame vlada v Nuuku v primeru večje avtonomije, je med drugim predlagala, naj prihodki od dejavnosti, povezanih s surovinami, ostanejo Grenlandiji v zameno za nižje letne subvencije iz Kopenhavna. Z Grenlandijo, kjer je nameščena ameriška radarska baza Thule, naj bi se v bodoče posvetovali tudi o zunanji in obrambni politiki, o katerih zdaj odločajo v danski prestolnici.

Grenlandija si lahko obeta bogate

prihodke od naravnih virov, saj naj bi pod morskim dnem in ledenimi površinami ležale velike zaloge nafte in zemeljskega plina. Ker se arktični led zaradi podnebnih sprememb pospešeno tali, bo raziskovanje območja v prihodnosti veliko lažje.

Anketa, objavljena dan pred referendumom, je pokazala, da bo 61 odstotkov volivcev podprlo večjo avtonomijo, 15 odstotkov pa jih bo glasovalo proti. 19 odstotkov je neodločenih, pet odstotkov pa se jih referenduma sploh ne bo udeležilo.

Grenlandija je dobila omejeno avtonomijo leta 1979, njeni prebivalci pa so na referendumu leta 1982 izglasovali izstop iz takratne Evropske skupnosti. Na 2,1 milijona kvadratnih kilometrov velikem otoku - 80 odstotkov površine pokriva led - v ekstremnih podnebnih razmerah živi okoli 57.000 ljudi, od katerih jih je 50.000 Inuitov. Grenlandija je lani od Danske prejela 432 milijonov evrov subvencij, kar je približno tretjina bruto domačega proizvoda. (STA)

NOVA GORICA - Predsednik vlade na razpravi o gospodarstvu, znanosti in čezmejnih sinergijah

»Gorici naj postaneta eno urbano središče«

NA POGOVORU Z ŽUPANOM BRULCEM

Pahor obljubil pomoč manjšini

Pahor in Brulc pred vhodom v novogoriško občinsko stavbo

FOTO K.M.

»Za prebroditev krize, v kateri se je znašla slovenska manjšina v Italiji spričo varčevalnih ukrepov, bo slovenska vlada reagirala na primeren način,« je včeraj v Novi Gorici povedal premier Borut Pahor. Pred udeležbo na javni razpravi Valovanja se je namreč pomudil pri županu Mirku Brulcu, s katerim sta v neformalnem pogovoru izmenjala nekaj besed o aktualnih temah. Župan je predsednika vlade opozoril na položaj Slovencev v Italiji, na kar se je Pahor odzval z obljubo o pomoči iz Slovenije.

»Predsednika vlade sem opozoril na izjemno hud položaj Slovencev v Italiji. Omenil sem predvsem Slovensko stalno gledališče v Trstu in področje šolstva,« je po srečanju povedal Brulc, ki je gostu tudi izrazil svoje upanje, da bo italijanska zakonodaja obšla slovensko šolstvo na Goriškem, »bojim pa se, da bodo vse ostale kulturne dejavnosti, ki so zelo pomembne, dobesedno ugasnile. Zato sem opozoril predsednika, da bo morala tudi naša vlada v proračunu rezervirati nekaj

sredstev, s katerimi bi nadomestila ta izpad. Pričakujem pa tudi, da se bo tudi situacija v Italiji spremenila,« je pristavil Brulc.

»Župana sem seznanil s tem, da jutri (v sredo, op.a.) minister za Slovence v zamejstvu in po svetu, Boštjan Žekš, odhaja v Trst in da se bo tam srečal s slovensko manjšino v Italiji. Ob tem naj povem, da je Italija zavezana izpolnjevati svoje pogoje ne le zaradi svojega notranjega pravnega reda, ampak zaradi mednarodnih pogodb. Slovenija bo na tem vztrajala. Za prebroditev krize, v kateri se je znašla slovenska manjšina v Italiji spričo varčevalnih ukrepov, bo na primeren način reagirala tudi slovenska vlada,« je napovedal Pahor in zaključil: »To priložnost bi izkoristil še za to, da povem, da se ne bomo odločili za negativno reciprociteto. Zaradi ukrepov, ki jih je deležna slovenska manjšina v Italiji, italijanska manjšina v Sloveniji ne bo prizadeta.« Pahor se je sinoči na krajšem pomenku srečal tudi z delegacijo Slovencev iz Italije. (km)

»Kot Goričan imam občutek, da v tem prostoru zamujamo veliko priložnost, ki jo imamo pred nosom. Ta trenutek imata namreč obe Gorici veliko priložnost, da postaneta eno urbano središče. Denar v te namene leži v Bruslju in čaka, da ga bo kdo pobral. Zavedam se zadržkov, ovir na obeh straneh meje, a če tega ne bomo v tem prostoru izkoristili sedaj, bo priložnost za vedno zamujena. V tem trenutku je to pomembnejše, kot pa da Nova Gorica postane središče bodoče pokrajine!« Takole je včeraj na javni razpravi Valovanja, ki so jo organizirale Primorske novice, odgovoril slovenski predsednik vlade Borut Pahor na vprašanje iz občinstva o vlogi čezmejne povezovanja. Osrednja tema večera se je sicer sukala okrog vloge in povezav znanosti in raziskovanja z gospodarstvom, na koncu pa je razprava zaplula k povezovanju med Gorico in Novo Gorico.

Tokratno razpravo so organizatorji naslovili Ideje so v zraku - jih znamo ujeti?, na vprašanja o vlogi raziskovanja v slovenskem gospodarstvu in o tem, ali se v Sloveniji vloga dovolj javnega denarja v znanost, pa so odgovarjali premier Borut Pahor, rektor Univerze na Primorskem Rado Bohinc, direktor solkanskega podjetja Instrumentation Technologies Rok Uršič in Danilo Zavrtanik, predsednik novogoriške univerze. Razprava je pritegnila veliko poslušalcev, med katerimi ni manjkalo pomembnih imen z obeh strani meje.

Sogovorniki se niso mogli ogniti temi svetovne krize in recesije, ki vplivata tudi na slovensko gospodarstvo in v povezavi s tem tudi na znanost, vendar so nizali precej optimistične ugotovitve glede tega. Kriza je čas priložnosti za pogumne, je poudaril Pahor. Do podobnega zaključka je prišel tudi podjetnik Uršič; oba se sicer poznata še iz gimnazijskih klopi. »Danes tukaj nisem naključno. Srečali smo se namreč ob vprašanju, ki zelo živo zanima tudi vlado, in to je, kako pomagati majhnim, a hitro rastočim podjetjem, ki ustvarjajo visoko dodano vrednost,« je povedal Pahor in nakazal, kako se bo nova vlada spopadla s posledicami krize: v tista podjetja, ki niso perspektivna, ne bodo vlagali denarne pomoči, krizo bodo pomagali prebroditi zaposlenim, ki bodo izgubili službo. Pomoč bodo usmerili v podjetja, ki so perspektivna in imajo dolgoročne vizije.

Na razkorak med gospodarstvom in univerzitetnimi institucijami je opozoril Bohinc, ki je dodal, da se ta dva svetova počasi približujeta, Zavrtanik pa je opozoril, da se s takimi težavami soočajo povsod po svetu in da ima Slovenija s samo dvema milijonom prebivalcev relativno dobro razvito znanstveno sfero, kar pogosto začudi tuj-

Z desne Vesna Humar, Rado Bohinc, Borut Pahor in Danilo Zavrtanik

FOTO K.M.

ce. V nadaljevanju pa so Uršič, Zavrtanik in Pahor nakazali možnost, da bi na Goriškem zaživel del evropskega projekta ESFRI (Evropski strateški forum o raziskovalnih infrastrukturah), vreden 1,2 milijona evrov, ki ga le-ta namenja za znanstvene raziskave. »Če nam to uspe, smo na pravi poti,« je prepričan Pahor.

Vprašanje iz občinstva, ki ga je zastavil Livio Semolič iz goriške SKGZ o povezovalni vlogi »zamejcev« tudi na področjih gospodarstva in znanosti, pa je spodbudilo predsednika vlade, ki se je razgovoril o tem, pred kako pomembnim trenutkom sta obe Gorici. Njegovemu razmišljanju o enem urbanem središču je pritegnil Zavrtanik, ki je poudaril, da imata Gorici le skupno prihodnost, sami zase pa nobene. Kot pomemben korak k temu je navedel primer novogoriške univerze, ki je del programa uspešno presečila v Gorico in ni imela glede tega še nobenih težav. Na koncu pa je zaključil z dokaj provokativno izjavo: »Obe Gorici z eno razvojno vizijo lahko v kratkem postaneta tretje največje slovensko mesto!«

Katja Munih

ROMANS

Avtomobil zbil peško

Odpeljali so jo na Katinaro

V Romansu se je včeraj ob 16.30 zgodila prometna nesreča, v kateri je dobila telesne poškodbe domačinka srednjih let. V središču vasi jo je zbil avtomobil, zaradi česar je padla na tla in se poškodovala. Na kraju so posredovali karabinjerji iz Gradišča, ki so opravili po zakonu predvidene meritve, in osebe službe 118. Ker je ženska dobila hujši udarec v glavo, so jo odpeljali v katinarsko bolnišnico. Na zdravljenje so jo sprejeli v oddelku za intenzivno nego; po navajanju reševalcev nikakor ni v smrtni nevarnosti.

GORICA-DOBERDOB - Zagotovila pokrajinskega odbornika Salomonija in goriške občine

Uprave redno preverjajo varnost šol

Vsa poslopja v občinski lasti imajo obvezna dovoljenja - Ravnateljica Mihaela Pirih: »Šolska stavba varna, manjka nam le dovoljenje o vselitvi«

Krajevne uprave redno preverjajo varnost šolskih poslopij. Pokrajinski odbornik Maurizio Salomoni pravi, da tehniki goriške pokrajine skorajda dnevno obiskujejo višje srednje šole, medtem ko so z goriške občine sporočili, da imajo vse šole v občinski lasti potrebno dokumentacijo za vodenje pouka. »Velika večina šolskih poslopij, katerih lastnica je občina, ima električno napeljavo, ki ustreza varnostnim predpisom; vse šole razpolagajo po drugi strani z dokumentacijo o statičnosti in z dovoljenjem zdravstvenega podjetja,« sporočajo iz občine, od koder pojasnjujejo, da nekatere šole nimajo dokumentov o protipožarni varnosti. To je vsekakor odvisno od strukturalnih značilnosti posameznih stavb, kar pa ne nikakor vpliva na stopnjo varnosti. Ker je Gorica vključena med

MAURIZIO SALOMONI

BUMBACA

potresna območja, je občina že prenovila dve šolski stavbi, v kratkem pa naj bi preverila statičnost dodatnih dveh.

»Goriška pokrajina je pred kratkim podpisala protokol, na podlagi katerega bo namenjenih obnovi šolskih poslopij 12 milijonov evrov,« pojasnjuje Salomoni in dodaja, da so se nekateri posegi že za-

čeli, drugi pa bodo startali v kratkem. V roku petih let bo ob tem po njegovih besedah raznim obnovitvenim delom namenjenih dodatnih 5 milijonov evrov, ki jim bo treba pristiati še tri milijone evrov, namenjene prenovi nekaterih stavb. »Z varnostjo višjih srednjih šol, za katere je pristojna pokrajina, smo zadovoljni; v glavnem so poslopja v dobrem stanju in ne izstopa nobeno posebno emergentno stanje,« poudarja Salomoni in razlaga, da se tehniki pokrajine redno odpravljajo na višje srednje šole in preverjajo, ali poslopja, ogrevanje in oprema ustrezajo varnostnim predpisom.

Da pokrajina redno skrbi za vzdrževanje stavb, katerih je lastnica, je potrdila ravnateljica slovenskega višješolskega središča v ulici Puccini Mihae-

la Pirih. Po njenih besedah so pokrajinski tehniki vedno takoj posredovali, ko so s slovenskih višjih srednjih šol prejeli opozorilo za katerokoli težavo. Sploh je Pirihova povedala, da je varnost v slovenskem višješolskem središču zagotovljena, saj je poslopje nenazadnje skorajda novo. »Širina hodnikov ustreza varnostnim predpisom, nimamo arhitektonskih ovir, ki bi povzročale nevarnost; edino laboratorij kemije razpolaga samo z enimi protipožarnimi vrati in nima drugih zunanjih izhodov,« razlaga Pirihova in opozarja, da višješolski center še nima uradnega dovoljenja za vselitev. Že večkrat so ga zaprosili, nazadnje pred tremi leti, ko so jim z goriške občine povedali, da ga pripravljajo in bo - prej ali slej - nared. Sicer zgleda, da dovoljenja za vselitev nimajo tudi številne druge šole,

ne glede na to pa v njih poteka reden pouk. Zakaj je tako težko priti do tega dokumenta, je skrivnost, ki tiči v mlinih šolske birokracije.

Z varnostjo so v glavnem zadovoljni tudi v Večstopenjski šoli Doberdob. Ravnateljica Sonja Klanjšček pravi, da nekatera večnadstropna šolska poslopja nimajo zunanjih stopnic, zaradi tega pa morajo med šolskim letom opraviti več vaj za evakuacije, sploh pa posvečajo veliko pozornost informiranju otrok o možnih nevarnostih. Po njenih besedah so občine poskrbele, da so zadoščene zahteve varnostnih predpisov, ne glede na to pa bi bila nekatera bolj dotrajana poslopja potrebna prenove. »Na državni ravni dolga leta ni bilo zadostnih naložb v šolske stavbe in to se pozna tudi pri nas,« zaključuje Sonja Klanjšček. (dr)

GORICA - Jubilejna pevska revija z nastopom devetnajstih zborov in s podelitvijo Gallusovih značk

Dogodek s petdesetletno tradicijo »Naj živi rosno mlada Cecilijanka«

Teršar: Petdesetletnica je izreden dosežek in pomembna za širši slovenski kulturni prostor

Izročitev priznanja Franki Padovan (levo) in Gallusovih značk Štandrežcem (zgoraj) ter Mateja Černic (desno)

BUMBACA, SCLAUZERO

»Petdesetletnica Cecilijanke - morda najpomembnejše združevalne zborovske revije med Slovenci v Italiji - je priložnost, da se otresemo kalupov preteklosti in zakoramemo v novo prihodnost, ki bo temeljila na preteklih dognanjih, črpala moč iz sodobnosti, vpela svoje peruti za nov vzlet navzgor in naprej,« je David Bandelj zapisal v uvod k publikaciji, ki je v soboto in nedeljo spremljala jubilejno, petdeseto Cecilijanko. »Pameten je ta, ki gleda naprej,« je zaključil svoje misli. In res: naprej sta gledala govora, ki sta bila izrečena na dveh večerih, jamstvo za pogled naprej so bili kar številni mladi pevci v zborih, ki so se zvrstili na odru, otipljiv argument o tem, da imata zborovsko petje in goriška revija prihodnost, pa je ponudila tudi polna dvorana Kulturnega centra Lojze Bratuž. Pogled naprej organizatorja Cecilijanke - Zveze slovenske katoliške prosvete - je vsekakor zaznamoval tudi spomin, saj je bila prireditev posvečena duhovniku in glasbeniku Stanku Jericiju ob 80-letnici njegovega rojstva. Poklonil se mu je domala vsak zbor izmed devetnajstih nastopajočih, ki je zapel vsaj eno Jeričijevo uglasbeno pesem.

Na sobotnem večeru je govornica bila mlada zborovodkinja Mateja Černic, ki je uvodne besede namenila Jericiju: »Svoje življenje je posvetil glasbi in pustil neizbrisno sled. Med njegove uspešne pobude štejem

predvsem skrb za mladino in mladinsko petje. Zdravo druženje mladostnikov v zboru, kjer se srečujejo z vrstniki, in občutek pripadnosti skupini imata velik socializacijski in vzgojni pomen... Žal pa je v našem okolju mladinsko zborovstvo precej zanemarjeno in obravnavano kot nepomembno. To lahko opažamo predvsem na revijah otroških in mladinskih zborov. Med zborovodji včasih prevladuje zmotno prepričanje, da delujejo otroški ali mladinski zbori le v funkciji odraslih zborov. Res škoda pa bi bilo, da ne bi izkoristili zlate priložnosti, ki nam jo nudi zgodnje pevsko formiranje.« V nadaljevanju se je obregnila ob težave marsikaterega zbora zaradi povprečnega glasbenega znanja posameznih pevcev: »Če bi lahko tudi minimalno zvišali to raven, bi dosegali veliko več... Lepo petje zahteva strokoven in kvaliteten pristop tako zborovodje kot pevcev. Edini način, da preživimo v času globalizacije in razosebljanja, je ta, da se postavimo s kvaliteto. Vaje ne smejo postati rutinsko ponavljanje po liniji najmanjšega odpora. Vedno moramo iskati napredek. To seveda ne sme voditi v drugo skrajnost, v zagrizeno tekmovalnost in prikrito zavist. Zdrava konfrontacija in miselna odprtost nam bosta omogočili, da bomo videli tudi to, kar se dogaja okoli nas. Le tako bomo Slovenci še naprej stali inu obstali.«

Na večeru je z odra pozdravil tudi ko-

roški gost, Janko Zerzer iz Krščanske kulturne zveze iz Celovca, ki je poudaril, da se je skozi pevska gostovanja utrjevalo prijateljstvo med Korošci in Goricani. Znamenje te vezi je bil tokrat v Gorici nastop mešanega zbora pevskega društva Sele.

V nedeljo, preden je zapelo deset zborov, je publiko nagovorila Franka Padovan, predsednica Zveze slovenske katoliške prosvete. Spomnila je, da so natanko istega dne pred petdesetimi leti, 23. novembra 1958, »v dvorani Brezmadežne na Placuti izzveneli prvi akordi iz ust pevcev, ki so se udeležili prve Cecilijanke. Nastopilo je pet zborov med temi tudi zbor Rupa-Peč, ki beleži v zgodovini Cecilijanke največ nastopov, in sicer 48.« V nadaljevanju je povzela prehojeno pot in poudarila, da so s časom začeli prihajati v Gorico tudi zbori iz tržaške in videmske pokrajine, kasneje še iz Koroške, Slovenije in Furlanije. Dlje časa se je pomudila pri odgovoru na vprašanje: »Kaj pa Cecilijanka danes? Kljub temu da je dopolnila pol stoletja, ostaja v duhu in srcu še rosno mlada... Ljubiteljski pevec si danes ne želi samo peti, temveč tudi dobro peti in pustiti v poslušalcu trajen in globok vtis. Večja kakovost zahteva več izobrazbe, kar pa za organizacije, ki se ukvarjajo z glasbeno kulturo, ni enostavno. Treba je vztrajati in vlivati mladim željo in voljo do petja. To lahko dosežemo le, če so temelji trdni in če so

prisotne vrednote, kot sta ljubezen do petja ter ohranjanje slovenstva in slovenske zborovske glasbe. Ker so to bili od vsega začetka temelji in vrednote Cecilijanke, sem prepričana, da je njena prihodnost zagotovljena, pa čeprav jo bo treba posodobiti in preurediti.«

K svečanosti trenutka je prispeval tudi Igor Teršar, direktor Javnega sklada za kulturne dejavnosti Republike Slovenije, ki je na odru poudaril, da je petdesetletnica organiziranih pevske revij v Gorici izreden dosežek in pomembna za širši slovenski kulturni prostor: »Zato Javni sklad podeljuje po-

sebn jubilejno priznanje za uspešno in dolgoletno delo, za zasluge pri razvijanju ljubiteljskih kulturnih dejavnosti in za nepogrešljiv prispevek k utrjevanju slovenske nacionalne samobitnosti,« je dejal in ob ploskanju občinstva izročil priznanje Franki Padovan. Ob tej priložnosti je podelil tudi zlate in častne Gallusove značke zaslužnim posameznikom iz zborov Rupa Peč, Francišek Borgia Sedej, Lojze Bratuž, Štandrež in Štmaver ter iz moške pevske skupine Akord, ob tem pa še bronaste in srebrne Gallusove značke predstavnikom zborov, v katerih prepevajo njihovi dobitniki.

GORICA Zaseda komisija za meje

Na goriški prefekturi bo danes in jutri zasedala mešana, slovensko-italijanska komisija za vzdrževanje meje, ki se je zadnjič sestala lani v Portorožu. Komisija se sestaja ravno v dneh, ko na Goriškem rušijo mejne objekte, zato bo posebno pozornost namenila posegom, ki so bili opravljeni vzdolž meje po vstopu Slovenije v schengensko območje. Zasedanja se bodo med drugimi udeležili italijanski veleposlanik v Ljubljani Alessandro Pietromarchi, goriška prefektnja Maria Augusta Marrosu, predstavniki vojaških sil, vojaškega geografskega inštituta in policije. Goriško občino bo predstavljal odbornik Sergio Cosma.

Vprašanje je, ali bodo med zasedanjem vzeli v poštev tudi določanje upravne meje med občinama Dobreč in Devin-Nabrežina, ki je vezana na razmejitev iz leta 1947; goriško prefektnjo je svojčas opozoril na problem doberdobski župan Paolo Vizintin.

GORICA - Po sedmih dneh umaknili gradbišči v Solkanu in Mirnu

Meja končno spet odprta

Rušenje policijskih kabin in nadstreškov se bo danes nadaljevalo pri Šempetru in Devetakih - Dela naj bi trajala pet dni

Vožnja skozi nekdanja mejna prehoda pri Solkanu (levo) in Mirnu (desno) je po odpravi ovir udobnejša in bolj varna

FOTO COCO

Na sedmi dan po začetku del je meja pri Mirnu in Solkanu ponovno odprta. Podjetje Buffon iz Moša je včeraj pozno popoldne zaključilo rušenje policijskih kabin in nadstreškov, ki je trajalo en teden. Promet skozi nekdanja mejna prehoda je po umiku gradbišča takoj spet stekel. Odleglo je predvsem Mirenem, ki so zaradi zapore morali prevoziti deset kilo-

metrov obvoza. Na goriški prefekturi so poudarili, da so se dela sicer nekoliko zavlekla, vendar je prehod meje sedaj veliko udobnejši in predvsem bolj varen.

Včeraj dopoldne sta bila oba prehoda še zaprta. Delavci so se najprej lotili asfaltiranja cestišča pri Mirnu, ko so tam opravili, so odšli prekrit luknjo, ki je nastala po odpravi policijske kabine, še k Solkanu;

tam, ob strani poti, je ostal le bager, ki je še zgodaj popoldne preprečeval prehod meje, in nekaj gradbenega materiala, ki ga bodo tudi odnesli. Po napovedih prefekture se gradbišče danes seli na mejo pri Šempetru in Devetakih, kjer bodo prav tako odstranili policijske kabine in nadstreška. Uradna zagotovila pravi, da bodo dela trajala pet dni.

DOBERDOB - Množična udeležba na občnem zboru društva Jezero

Postavljajo temelje za popestritev delovanja

Gergolet: »Novi odbor naj se drži gesla Za narodnostni razvoj in družbeni napredek«

Veliko število udeležencev na ponedeljkovem občnem zboru dokazuje, da je Doberdobcem delovanje kulturnega društva Jezero pri srcu. Poleg društvenih članov so se zasedanja udeležili tudi doberdobski podžupan Nordio Gergolet, pokrajinska predsednica ZSKD Vesna Tomsič, deželni podpredsednik ZSKD in član doberdobske godbe na pihala Kras Luciano Gergolet, predsednik društva Hrast Claudio Peric, predsednik doberdobskih krvodajalcev Aldo Jarc, predsednik doberdobske sekcije VZPI-ANPI Jože Jarc in Erik Lavrenčič, ki je pozdravil v imenu ŠZ Mladost.

Na občnem zboru je imel osrednje poročilo Viljem Gergolet, ki je društvu Jezero predsedoval celih 27 let. V svojem nagovoru je spregovoril o težavah finančnega značaja, ki so v zadnjih letih pogojevale delovanje društva, in o prenovi društvenega sedeža, marsikatero pikro pripombo pa je namenil »samozvanim društvenim članov, ki se sistematičnih kritik niso upali izreči predsedniku ali odbornikom.«

Gergolet je pojasnil, da so hoteli volilni občni zbor prirediti že decembra leta 1998, vendar niso dobili članov, ki bi bili pripravljeni vstopiti v upravni odbor. Razloge za odklon vključitvi v društveni odbor je po njegovih

besedah treba iskati tudi v hudem blagajniškem položaju, ki bi osebno bremenil nove odbornike. Dosedanji predsednik je zatem pojasnil, kako je potekala obnova društvenega sedeža, ki se je začela leta 1991. Spregovoril je o začetku del leta 1995, o deželnih prispevkih ter o težavah finančne narave, ki so bile vezane tudi na krah Tržaške kreditne banke in na zamude pri prodaji zemljišča ob Dragi. Gergolet je pojasnil, da so dolg izplačali v začetku letošnjega leta, zato pa bodo odslej novi društveni upravitelji lahko ves svoj trud usmerili v redno delovanje.

V svojem poročilu je predsednik spregovoril tudi o dejavnostih v zadnjih letih, ki so bile zaradi prenove sedeža okrnjene in v bistvu omejene le na delovanje obeh pevskih zborov. »Vsaj polovica vseh preostalih društev v deželi ni delovala prav nič boljše od nas, vendar so na nas gledali s posebnimi merili in nam očitali nedejavnost, kar bi lahko imeli za ponižujoče vsaj za člane obeh zborov. Brez dvoma je bilo v tem tudi nekaj zainteresirane hudobije,« je povedal Gergolet in pojasnil, kako se je skupina doberdobskih »mladincev« svojčas odpravila k predstavnikom krovne organizacije z zahtevo, da naj odstavijo društveni odbor, češ da ni sposoben izpeljati gradbenih del, in s predlogom,

Vilko Frandolič, Karlo Černic, Viljem Gergolet in Jari Jarc (levo); del udeležencev občnega zbora

ALTRAN

ki naj bi predvideval preimenovanje društva in njegovo spremembo v dobičkonosno drugo.

Gergolet je spregovoril tudi o obdobju po obnovi sedeža, ko je po njegovem mnenju društvo spet zaživelo. Omenil je, da k prijetnemu življaju pripomore delovanje Glasbene matice, v poslopju ima svoj sedež tudi nogometno društvo Mladost, sploh pa so vrata odprta vsem vaškim in pokrajinskim organizacijam. Po besedah Gergoleta je pomembna novost društvenega delovanja Modra's galerija, ki jo odlikujejo razstave, predavanja in tedenski filmski večeri. Predsednik je spregovoril tudi o mladinskem odseku, katerega delovanje mora biti ena od prioriteta bodočega odbora. Ob zaključku po-

ročila je Gergolet novemu odboru zaželel uspešno delo, ki naj bo dosledno z društvenim geslom »Za narodnostni razvoj in družbeni napredek«. Po Gergoletu so svoje poročilo prebrali Vilko Frandolič za moški pevski zbor, Katja Frandolič za žensko vokalno skupino in Jari Jarc za mladinski odsek. Občni zbor, ki mu je predsedoval Karlo Černic, se je zaključil z volitvami novega upravnega odbora; vanj so bili izvoljeni Zulejka Devetak, Nataša Frandolič, Katja Frandolič, Janko Gergolet, Jana Jarc, Jari Jarc in Barbara Jelen, medtem ko bodo nov nadzorni odbor sestavljali Karlo Černic, Karlo Ferletič in Viljem Gergolet. Novi upravitelji se bodo sestali v prihodnjih dneh in med sabo porazdelili društvene funkcije. (dr)

Krajevne uprave in evroregija

Vlogi krajevnih uprav v evroregiji bo posvečen posvet, ki ga jutri ob 9. uri v pokrajinski sejni dvorani v Gorici prireja pokrajinska uprava. Poleg pokrajinskega odbornika Marka Marinčiča bodo spregovorili novogoriški župan Mirko Brulc, Kristina Tanger iz Pulja, Elisabetta Reja iz dežele FJK in Marina Pisani iz združenja Transland.

Nameščajo betonski okvir

Med Selcami in Trzicem se je včeraj v okviru gradnje novega podvoza začelo nameščanje betonskega okvira pod železniško progo Trst-Benetkam. Okvir, ki je dolg 39 metrov in tehta tri tisoč ton, bodo premikali po štiri metre na dan s pomočjo posebnih hidravličnih vitlov; prva faza nameščanja se bo zaključila 29. novembra, druga pa se bo začela 3. decembra.

Orkester iz Bremna

V tržškem gledališču bo drevi ob 20.45 nastopil orkester »Deutsche Kammerphilharmonie Bremen« s solistko iz Gruzije Elizabeto Leonskajo.

Večer orientalskih plesov

V novogoriškem Kulturnem domu bo noč ob 20.15 Gala orient plesni večer. Gre za plesni projekt italijanske koreografije Simone Minisini v sodelovanju s plesnim centrom Terpsihora Šempeter-Vrtojba, Centro Danza iz Tržiča in Sunshine Cluba iz Palmanove. Vstopnina 7 evrov. (km)

Zgodba romunskih študentk

V Modra's galeriji društva Jezero iz Doberdoba bodo drevi ob 20.30 predvajali film »Quattro settimane, tre mesi, due giorni« romunskega režiserja Cristiana Mungiuja. Gre za zgodbo o dveh romunskih študentkah; ena zanosi, toda oblast prepoveduje splav. Film je lani prejel zlato palmo v Cannesu.

VŠkocjanu odnašajo zelenje

Zaradi del na ekološkem otoku v Turjaku bodo ob že predvidenih datumih v Škocjanu odnašali zelenje izpred domov tudi jutri in v četrtek, 4. in 11. decembra. Za odvoz je potrebna prijava na številko družbe IRIS 800-844344.

Večer o posojilih

Gibanje Verdi del giorno prireja noč ob 21. uri v piceriji Lampione v Gorici predavanje o posojilih za gradnjo hiš. O njih bo spregovoril Carlo Cresta, uslužbenec nemškega podjetja, ki se ukvarja z nudenjem posojil.

GORICA - CGIL o socialnih službah

Trinajst operaterjev namesto dvajsetih

GORICA - Gripa Cepljenje do konca decembra

Cepljenje proti gripi bo trajalo še do konca decembra pri družinskih zdravnikih in v ambulantah oddelka za preventivni zdravstvenega podjetja: v ulici Mazzini v Gorici (med ponedeljkom in petkom od 11. do 13. ure), v ulici Fleming v Gradišču (v ponedeljek, 27. oktobra, ter 3. in 10. oktobra od 9.30 do 11.30), v ulici Venezia Giulia v Krminu (v torek, 28. oktobra, ter 4. in 11. novembra med 9.30 in 11.30, v ulici Galvani v Trzicju (do ponedeljka do petka med 8.30 in 10. uro) in v ulici Buonarrotti v Gradežu (ob ponedeljkih med 11.30 in 12.30 ter ob četrtek med 14.30 in 16. uro).

Cepljenje priporočajo osebam nad 65. letom starosti, kroničnim bolnikom (tudi otrokom), nosečnicam in vsem tistim, ki so zaposleni v poštnih uradih, šolah in drugih javnih ustanovah ter so v neposrednem stiku z ljudmi. Za vse te je cepljenje brezplačno. Do 21. novembra so v strukturah zdravstvenega podjetja že cepili okrog pet tisoč oseb.

Pokrajinsko tajništvo sindikata CGIL ponovno opozarja na pomanjkanje osebja v socialnih službah v vseh šestnajstih občinah severnega dela goriške pokrajine.

»Od 7. novembra sta občini Vileš in Gradišče brez socialnega operaterja, čez mesec dni pa bo podobna usoda doletela Medejo, Mariano, Zagraj in rajonski svet Podturn-Sv. Ana v Gorici,« pravi pokrajinski tajnik sindikata javnih uslužbencev CGIL Luca Manià in poudarja, da zdravstveno podjetje in goriška občina, ki je odgovorna za upravljanje socialnih služb, še nista našla primerne rešitve, da bi še naprej zagotovili oskrbo in pomoč socialno ogroženim družinam. Po besedah Manija so župani, javni upravitelji in vodstvo goriškega zdravstvenega podjetja dokazali zvrhano mero neodgovornosti in neobčutljivosti do resnega socialnega vprašanja, po njihovi krivdi pa bo sedaj za območje s 70.000 prebivalci skrbelo samo trinajst socialnih operaterjev namesto predvidenih dvajset. »Med operaterji sta dva zaposlena s part-time pogodbo, za Goričo pa sta zadolžena samo dva,« pravi Manià in naglašuje, da je treba čim prej zaposliti nove socialne operaterje, brez katerih ne bo mogoče zagotoviti primerne ravni socialne oskrbe. Tajnik sindikata javnih uslužbencev nazadnje še opozarja, da gre za sektor, v katerem je treba zagotavljati kakovostne storitve, saj nudi neposredno pomoč družinam in posameznikom v stiski ali s posebnimi potrebami.

ŠMARTNO - V Hiši kulture razstavlja Vera Mauri iz Pevme

Izvirna likovnica

Abstraktno parafrazo resničnega sveta uresničuje z razgradnjo figur in predmetov na fragmente geometričnih oblik

V okviru prazničnih pobud ob sv. Martinu so v slikovitem Šmartnem sredi Goriških Brdih odprli razstavo slik Vere Mauri iz Pevme. Likovnica je v zadnjih letih opozorila nase, saj je ubrala dokaj izvirno pot umetniškega izražanja. Ta se odraža v abstraktni parafrazi resničnega sveta, ki jo slikarka uresničuje z razgradnjo figur in predmetov na številne fragmente geometričnih oblik. Njena dela so bila lani na ogled v galeriji Kulturnega doma v Šmartnem, v čudovitem okolju Hiše kulture v Šmartnem pa so ob starih našle mesto tudi nove slike. Vera Mauri je likovni talent pokazala že v mladosti, šele v zadnjih letih pa se je k umetnosti približala z bolj poglobljenim pristopom. Je samouk in je tehnično znanje pridobila na tečajih slikanja na Univerzi za tretje življenjsko obdobje v Gorici.

Briškega srečanja s slikarko iz Pevme se je udeležilo veliko ljudi z obeh strani meje. Njeno umetniško pot sta orisali Patricija Pirih v slovenščini in goriška kritičarka Cristina Feresin v italijanščini. Za glasbeno kuliso pristrčno zasnovane prireditve je poskrbel briški Trio Popotnik; ansambel se je zelo potrudil, da se je veselo vzdruže nadaljevalo tudi na družabnosti, ki je sledila odprtju razstave.

Dela Vere Mauri bodo na ogled do 7. decembra, in sicer ob četrtek in petkih od 10. do 15. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure. (vip)

Slikarka Vera Mauri s Patricijo Pirih in Cristino Feresin v Hiši kulture v Šmartnem

FOTO VIP

RONKE - V priredbi slovenskih društev iz Laškega

Koncert in spomin

Ob tretji obletnici smrti so se poklonili kulturni delavki Bernardki Radetič

Z orgelskim koncertom so se prejšnji petek slovenski kulturni delavci iz Laškega spomnili Bernardke Radetič, ustanoviteljice in prve predsednice kulturnega društva Tržič, ki je preminula pred tremi leti. V cerkvi sv. Lovrenca v Ronkah, kjer enkrat mesečno mašuje v slovenskem jeziku pater Zdravko Pogorelec iz redovniške hiše Lazaristov v Mirnu, sta nastopila Mirko Butkovič in njegova gojenka Eva Dolinšek iz Mirna. Butkovič je lani diplomiral na ljubljanski Akademiji za glasbo z najvišjo oceno, medtem ko 17-letna Dolinškova v glavnem igra med mašami v Mirnu. Koncert, na katerem se je zbralo številno občinstvo, so priredili slovenski ženski cerkveni zbor iz Ronk ter društvi Jadro in Tržič. Izvajalca sta zaigrala skladbe Bacha, Kerlla, Podbielskega, Čajkovskega, Bossija, Berti hiera in Haendla.

V imenu prirediteljev je pred začetkom koncerta prisotne nagovorila predsednica društva Tržič Lucia Germani, ki se je s toplimi besedami spomnila na Bernardko Radetič. Povedala je, da je bila Radetičeva prijetna sogovornica, dobra prijateljica in resna predsednica, ki si je z vsemi močmi prizadevala za kulturno in družbeno rast Slovencev iz Laškega.

Eva Dolinšek
za orglami ronške
cerkve, ob njej
Mirko Butkovič

FOTO JADRO

GORICA - Dee Dee Bridgewater v mestnem gledališču Verdi

Jazz ji najbolj leži

S pevskim poklonom Miriam Makeba požela bučen aplavz občinstva - Ponosna na Obama

Letošnja sezona občinskega gledališča Verdi ponuja vrsto zanimivih gledaliških, baletnih in glasbenih dogodkov. Med zadnje sodi večer z Dee Dee Bridgewater, ki je v minulem tednu privabil v mestni teater lepo množico ljubiteljev dobre glasbe. Izkušena ameriška pevka sodi v svetovni vrh soul in jazz izvajalk, sama pa se rada spušča tudi v druge glasbene zvrsti. Tako je bilo tudi v Gorici, kjer se je prestavila s poldrugo uro dolgim programom, ki je popeljal publiko od južnoameriške latino saudade in francoskih šansonov do za pevko bolj značilnih prevetritvev jazz standardov.

V spremstvu solidnega tria v sestavi argentinskega tolkača in spremnega pevc Minina Garaya, pianista Edsela Gomeza iz Puerto Rica in švedsko-ameriškega kontrabasista Ire Colemana je postavna ženska z novim videzom - gola glava je delovala kar šarmantno - uvedla v goriški nastop z latino skladbami »Deixa« in »Obsesion«, s katero se je Dee Dee spomnila prve dame latino

DEE DEE
BRIDGEWATER

BUMBACA,

glasbe, Celie Cruz. Soft in občutena izvedba bi sicer bila bolj primerna za manjši, bolj zbran, recimo klubski prostor, vendar je tudi v gledališču delovala očarljivo. Še bolj intimno je bilo Dee Deejevo branje svetovnega klasika »Besame Mucho«, ki ga je s pomočjo solo vložkov glasbenikov dodobra raztegnila z zelo senzualno igro svojih vokalnih sposobnosti. Umirjeni ritmi so bili tudi pri šansonih »Danse sur moi« in »La belle vie«, medtem ko se je tempo poživil pri Trenetovi »La mer«, ko je Dee Dee za-

ključek skladbe nadgradila in duetirala s tolkalci talentiranega Garaya. To je bil uvod v naslednji hit, »Afro Blue«, ki je potovanje k njenim koreninam v afriški državi Mali, s čimer se spomnila pred kratkim umrle Miriam Makeba in požela bučen aplavz občinstva. Afriški ritmi so bili tudi podlaga besedne igre »oh mama - o bama«, tudi Bridgewaterjeva kot velika večina temnopoltih umetnikov je namreč aktivno sodelovala v predsedniški volilni kampanji v ZDA in je na Obamov uspeh, ki zanje velja kot neke vrste odrešitev naroda, upravičeno ponosna, približno kot bi bili (ali bomo) mi, v trenutku ko bo Slovenec izvoljen za župana Gorice ali Trsta.

Dee Dee Bridgewater je goriški večer pripeljala h koncu z motivi jazz glasbe, ki ji vsekakor bolj ležijo. »Meanwhile« in »Compared to what« sta najboljše razodela mogočnost njenega glasu, ki je ponovno osvojil dvorano z dodatnim prihodom na oder za poslovlino, Coltranovo »My favorite things«. (aw)

Dvorana 5: 17.50 - 20.10 - 22.10 »La fidanzata di papà«.

Razstave

KD BRIŠKI GRIČ IN FOTOKLUB SKUPINA 75 vabita na gled fotografske razstave Silvana Pittolija z naslovom Števerjan v zrcalu Brd na sedežu društva Briški grič v Števerjanu; do 15. decembra samo ob sobotah med 10.30 in 11.30 ter med 15. in 17. uro.

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava slik in risb ruskega akademskega umetnika Nikolaja Maškova; do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

ALPINISTIČNI ODSEK PD NOVA GORICA pripravlja ob 30-letnici delovanja fotografsko razstavo v četrtek, 27. novembra, ob 19. uri v Goriški knjižnici Franceta Bevka v Novi Gorici.

OB 27-LETNICI KULTURNEGA DOMA GORICA je v Galeriji Kulturnega doma na ogled skupinska razstava društva za umetnost KONS; do 5. decembra od ponedeljka do petka med 10. in 13. ter med 16. in 18. uro in med večernimi prireditvami.

RAZSTAVA UNKNOW bo do 15. decembra na ogled v ateljeju Marco Bernot v ul. Italico Brass 5 v Gorici. Razstavljajo dela Giovannija Assirellija, Lucce Capizzija, Federice Carta, Alberta

Carusa, Nicole Gaggiolija, Alessandra Gaierja, Giorgia Gerometa, Franca Manzoniya, Valeria Nicolaia in Giade Princi.

V VEČNAMENSKEM CENTRU v ul. Baiamonti 22 v Gorici bo danes, 26. novembra, ob 16. uri odprtje prodajne razstave okrasnih predmetov realiziranih v centrih CISI iz Gorice; na ogled bo do 29. novembra.

Koncerti

SOZVOČENJA 2008 - Koncert zborov s tematskimi sporedi bo v nedeljo, 30. novembra, ob 17. uri na gradu Dobrovo v Goriških Brdih.

V KULTURNEM DOMU V GORICI bo ob 27-letnici delovanja v četrtek, 27. novembra, ob 21. uri koncert tria Eroika. **ZBOROVSKO ZDRUŽENJE VOX JULIA** in zbor Angelo Capello vabita na koncert »Nativitas« v nedeljo, 30. novembra, ob 18.30 v cerkvi Sv. Lovrenca v Ronkah.

Šolske vesti

SINDIKAT SLOVENSKE ŠOLE obvešča, da je na razpolago še nekaj prostih mest za obisk knjižnega sejma in razstave slovenskih impresionistov v Ljubljani, ki bo v petek, 28. novembra, z

odhodom ob 14.10 iz Rožne doline; informacije in vpisovanje čimprej na tel. 0481-21608.

Izleti

SPDG prireja v nedeljo, 30. novembra, izlet v neznano. Odhod z osebnimi prevoznimi sredstvi (40 min. vožnje) s parkirišča pri Rdeči hiši ob 7. uri. Izlet ni zahteven vendar bomo hodili po snegu (priporoča se primerna obutev), približno 4-5 ur do koč; tel. 0481-81965 ali boris@kinoatelte.it

Obvestila

KNJIGA KRAJEVNA IMENA IN PRIIMKI NA DOBERDOBSKEM KRASU je na razpolago na glavnem sedežu in pri podružnicah Zadržne banke Doberdob in Sovodnje.

DRUŽINSKI AKORDI, potekajo vsak četrtek od 17.45 do 18.30 na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu (Bukovje 6). Dejavnost je namenjena otrokom od poldruga do tretjega leta starosti in staršem (mami ali oči). Projekt vodi Tanja Gaeta (informacije na tel. 334-28258583).

OTROŠKA SKRINJICA: likovna, pevska, glasbena dejavnost, igranje, zabava, sprostitve. Dejavnost je namenjena otrokom od tretjega do sedmega leta starosti. Otroška skrinjica se odpira vsako soboto od 15. do 17. ure na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu (informacije na tel. 334-28258583).

GLEDALIŠKA DELAVNICA: odkrivanje gledaliških prvin, zabava, priprava igrice. Dejavnost je namenjena otrokom od sedmega do desetega leta starosti. Otroke vodita Petra Miklus in Aleksandra Maraž. Gledališka šola poteka ob sobotah med 10.30 in 11.30 na sedežu kulturnega društva Briški grič v Števerjanu (informacije na tel. 334-28258583).

DRUŠTVO TRŽIČ obvešča, da je v teku tečaj pogovorne slovenščine ob četrtek med 16. in 18. uro; informacije na tel. 347-2471222 (Lucia).

LETNIKI 1978 se bodo zbrali na večerji v petek, 28. novembra, in skupaj praznovali 30-letnico; informacije in prijave na tel. 347-0335969 (Petra) ali 328-7137922 (Mitja).

V KULTURNEM DOMU V SOVODNJAH poteka ob sredah med 17. in 18. uro gledališka delavnica, ki zavzema tudi ples, petje in še kaj, vodita jo mentorici Maja Devetak in Anna Roversi. Srečanja so primerna za srednješolce; informacije na tel. 328-2580940 (Maja).

ŠZ SOČA sklicuje redni občni zbor v ponedeljek, 1. decembra, ob 19. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicu in sejni dvorani Zadržne banke Doberdob in Sovodnje, Prvomajska ul. 75 v Sovodnjah.

SKUPINA zaposlenih v slovenskih ustanovah, ki jih bo prizadelo krčenje državnih prispevkov, vabi na pogovor o nastalem položaju, ki bo v četrtek, 27. novembra, ob 20. uri v prostorih Narodne in študijske knjižnice v ul. Sv. Frančiška 20 v Trstu.

AŠKD KREMENJAK bo v petek, 28. novembra, ob 20.30 v večnamenskem središču v Jamljah predstavilo svoj zgodovinski koledar Stari poklici nekoč in danes.

SSO obvešča, da bo v petek, 28. novembra, potekal občni zbor ob 14.30 v prvem in ob 15.30 v drugem sklicu v dvorani Zadržne Kraške banke na Opčinah.

Prireditve

KULTURNO DRUŠTVO FEMMINILMENTE in ZSKD prirejata predstavitev knjige Ade Burrone Ples življenja - čudovite izkušnje mojega življenja, ki bo v petek, 28. novembra, ob 17.30 uri v Tumovi dvorani KB Centra na Verdijevem korzu v Gorici.

V KNJIGARNI UBIK na Korzu Verdi 119 v Gorici bo v petek, 28. novembra, novinar Antonio Caiazza predstavil svojo publikacijo »In alto mare. Viaggio nell'Albania dal comunismo al futuro«

V KULTURNEM DOMU v Novi Gorici bo danes, 26. novembra, ob 20.15 večer orientalskega plesa. Sodelovali bodo Terpsihora plesni center Šempeter - Vrtojba, CentroDanza iz Tržiča in Sunshine club iz Palmanove.

»SGUARDO METICCIO«: v četrtek, 27.

novembra, ob 20.30 v Kinemaxu v Tržiču bo predvajanje filma »A Sud di Lampedusa«.

SKRD JADRO vabi na predstavitev knjige »Il codice di Belino«, prevod knjige Belinov kodeks Iva Petkovška v petek, 28. novembra, ob 20. uri na sedežu društva Tržič v ul. Valentinis v Tržiču.

KROŽEK ANTON GREGORČIČ v sodelovanju s stranko Slovenske skupnosti prireja predstavitev publikacije Mirko Špacapan - Politična biografija 1977-2007. 48. priročnik Krožka za družbeno vprašanja Virgil Šček sta sestavila Erika Jazbar in Miloš Čotar. Ob njiju bosta spregovorila Ivo Jevnikar, urednik priročnikov krožka Šček, in deželni tajnik SSK Damijan Terpin. Predstavitev bo v torek, 2. decembra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici.

Mali oglasi

PRODAJAMO repo za kisanje; tel. 0481-882420.

USNJEN DIVAN ZA TRI OSEBE svetlo rjave barve z dvema foteljema, v dobrem stanju, prodam; tel. 0481-778836, tel. 339-6307917.

Osmice

BERTO TONKIČ v Doberdolu je odprl osmico. Ponuja domač prigrizek in točo črno in belo vino.

KOVAČEVI za cerkvijo v Doberdolu so ob petkih, sobotah in nedeljah odprti; tel. 0481-78125.

Pogrebi

DANES V GORICI: 9.30, Nordilia Fogar vd. Verzeznassi v kapeli doma za starejšo občano Villa Verde v ul. Della Bona in v Spineo za upepelitev; 10.00, Erminia Mantovani v kapeli pokopališča in v Trst za upepelitev; 13.00, Elsa Bais vd. Tonutti v kapeli bolnišnice Sv. Justa in v Trst za upepelitev; 10.30, Paola Brezigar vd. Peddis iz splošne bolnišnice v cerkev v Podturnu in na glavno pokopališče.

DANES V JAMLAJAH: 11.00, Eugenio (Genco) Sobani (iz tržiške bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V GRADIŠČU: 11.00, Claudio Venuti s pokopališča v cerkev Sv. Valeriana in v Spineo za upepelitev.

DANES V MEDEI: 11.00, Mirella Simonit por. Bosco (iz goriške splošne bolnišnice) v cerkvi in na pokopališču.

DANES V ROMANSU: 14.30, Enzo Chimenti v cerkvi in na pokopališču.

Po kraški gmajni
še odmeval tvoj bo glas.

† Zapustil nas je naš dragi
mož, oče in nono

Jožef Colja

star 75 let

Žalujoči

žena Bruna, hčeri Daniela in
Maria Rosa z družinama, sestra
Slava ter ostalo sorodstvo

Pogreb bo v četrtek, 27. novembra ob 13.45 iz tržiške mrtvašnice v doberdobsko cerkev ob 14.00.

Namesto cvetja darujte v dobrodelne namene.

Doberdob, Tržič, 26. novembra 2008

Ob boleči izgubi

GENKOTA SOBANIJA

izreka družini iskreno sožalje

sekcija VZPI-ANPI Dol - Jamlje

TRST - Skupina 85 in Stalno gledališče FJK

Projekt Alexandria

Predstava (od petka) in posvet (naslednji teden) o aleksandrinah, tokrat v italijanščini

Fenomen aleksandrink, to je žensk, ki so od konca 19. do sredine 20. stoletja odhajale na delo v Egipt, predvsem v mesto Aleksandrija, bo osrednja tema simpozija in gledališke predstave, ki ju pripravlja Skupina 85 in Stalno gledališče FJK v sodelovanju s Pokrajino Trst in deželnim svetom FJK. Podrobnosti projekta Alexandria, ki bo osvetlil žensko emigracijo, so predstavili na včerajšnji odlično obiskani novinarski konferenci, na kateri je pokrajinski odbornik za mirovno politiko Dennis Visioli poudaril, da bodo s tema dvema dogodkoma občanom približali tisti kanček zgodovine, ki je zgodovinarjem dobro poznan, manj pa o njem vedo drugi ljudje. Sled, ki so jo naše primorske žene različnih etničnih skupin pustile v Aleksandriji in Kairu, mora ostati v spomin kasnejšim rodovom, je prepričan Visioli, ki je ob tem še poudaril, da je imel ta emigracijski pojav tudi vidne kulturne posledice.

Tematiko aleksandrink bo najprej osvetlila gledališka predstava, ki bo premierno uprizorjena v dvorani Bartoli Stalnega gledališča FJK, in sicer v petek, 28. novembra (ob 21. uri). Organizacijski direktor omenjenega gledališča Stefano Curti je dejal, da je njihova hiša z velikim veseljem pristopila k pobudi in se odločila za lastno produkcijo obuditi duh aleksandrink. Predstavo z naslovom Alexandria je režiral režiser Franco Però, ki bo na oder postavil zgodbo, ki jo je v celoto stkal na podlagi pisnih in ustnih virov. Igralska zasedba bo v celoti ženska, glavno vlogo pa bo režiser zaupal obetavni in trenutko zelo popularni italijanski igralki Elisabetti Pozziji, ki ji bodo na odru družbo delale še Laura Bussani, Michela Mocchiutti in Marzia Postogna. Igralke bodo z občinstvom delile izkušnje primorskih žensk v Egiptu, kjer so delale kot dojlje, šivilje, vzgojiteljice in guvernante pri premožnih družinah, s svojim delom pa so na otro-

ke, ki so jih tam vzgajale, med drugim prenesle vrednote in del naše primorske kulture. Predstava bo doživela še več ponovitev, ki bodo na sporedu vse do nedelje, 14. decembra, in sicer skoraj vedno ob 21. uri, ob nedeljah ob 17. uri, v četrtek, 4. decembra, in v sredo, 10. decembra, pa ob 19. uri.

Da so bile aleksandrinke predvsem slovenske žene, je na včerajšnji novinarski konferenci izpostavila Patrizia Vascotto iz Skupine 85. Govornica je predstavila vsebino posveta, ki bo na sporedu v ponedeljek, 1., in v torek, 2. decembra. Dvodnevni simpozij z naslovom Po aleksandrinkinih poteh bodo oblikovali strokovnjaki različnih profilov, vsem pa bo skupno, da bodo tematiko aleksandrink osvetlili z vseh strani. Na ponedeljkovem delu posveta, ki bo potekal v dvorani Tessitori od 15.30 dalje, bodo spregovorili Marta Petricoli, Giovanni Panjek, Rabie Salama, Moheb Saad in Ezio Godoli, rdeča nit njihovih referatov pa bodo gospodarski in kulturni vplivi emigracije v Egipt ter gospodarski razcvet Aleksandrije po

odprtju Sueškega prekopa. Zgodbe o ženski intimi, njeni moči in želji po boljšem življenju pa bodo v središču torkovih referatov, ki jih bodo v popoldanskih urah podali Marta Verginella, Aleksej Kalc, Katja Škrli, Nadia Boz in Daša Koprivec. Po besedah Patrizie Vascotto bi posvetu morali prisluhniti tudi dijaki in študenti, ki bi na ta način lahko izvedeli več o emigrantkah, ki jim je bilo vse prej kot lahko. Sicer drži, da so iz Egipta aleksandrinke prišle tudi bolj izobražene in bogatejše, a ob tem je treba povedati, da je marsikatera žena zaradi slabih gospodarskih razmer doma pustila moža in dojenčka, da bi lahko v Aleksandriji dojila tuje otroke, je razložila Vascotto, ob tem pa je, kakor je bilo zapisano v raznih virih, jokala za svojim otrokom, ko pa je prišla domov pa za egiptovskim otrokom.

Tisti, ki bi radi prisluhnili kompleksni in na trenutke zelo ganljivi zgodbi pogumnih in brezkompromisnih primorskih žena, so torej vabljeni, da prisluhniijo posvetu ali pa si ogledajo gledališko predstavo. (sč)

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom

Jutri, 27. novembra, ob 19.30 / Hans Magnus Enzensberger: »Hči zraka«. (Red K, italijanski nadnapisi in varstvo otrok).

V petek, 28. novembra, ob 20.30 / Jan-ko Petrovec, Tretji pesniški večer sezone - Jurij Hudolin, foyer balkona, vstop prost.

V soboto, 29. novembra, ob 20.30 / Hans Magnus Enzensberger: »Hči zraka«. (Red T z italijanskimi nadnapisi).

V nedeljo, 30. novembra, ob 18.00 / Razseljeni - najboljšje prijateljice. Predstava izven abonmaja, vstop prost.

Gledališče Rossetti

Dvorana Bartoli

Renata Ciaravino: »Alexandria«. Režija: Franco Però. Nastopajo: Elisabetta Pozzi, Laura Bussani, Michela Mocchiutti in Marzia Postogna. Urnik: v petek, 28. in v soboto, 29. novembra ob 21.00 ter v nedeljo, 30. novembra ob 17.00.

Gledališče Orazio Bobbio / La Contrada

Luigi Pirandello: »Sei personaggi in cerca d'autore«. / Nastopa Compagnia del Teatro Carcano, v režiji Giulia Bosettija. Nastopajo: Giulio Bosetti, Antonio Salines, Silvia Ferretti, Nora Fuser in Marina Bonfigli. Urnik: do 30. novembra, ob 20.30, ob torkih in sredah ob 16.30.

SOVODNJE

Kulturni dom

V petek, 28. novembra ob 20.30 / Marco Tassara: »Amour, amore, Liebe ... na trnek se lovijo ribe«. Komedijska v dveh dejanjih. Prvič v slovenščini. Prevodel in priredil Sergej Verč, jezikovna obdelava Minu Kjuder. Režiser Sergej Verč, pomočnica režiserja Minu Kjuder. Gledališka skupina KD "Brce" iz Gabrovce pri Komnu.

GORICA

Kulturni dom

V petek, 28. novembra, ob 20.45 / Furlansko gledališče »Prime che arivin cuatri« Sare Chiarcos in Tommasa Pa-

cile. Gledališka skupina "Sipario!" - Fagagna (Videm).

SLOVENIJA

HRPELJE

Kulturni dom

Danes, 26. novembra, ob 19.00 / Komedijska »Prerekanja« v izvedbi SNG Drama Ljubljana. Režija: Boris Cavazza. Igrajo: Bojan Emeršič, Gregor Baković in Barbara Cerar.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Herbert Achternbusch: »Ella«, dvorana Duše Počkaj / Režija: Primož Ekart. Igrata: Štefka Drolc in Primož Ekart. Urnik: danes, 26. novembra ob 20.00.

SNG Drama Ljubljana

Veliki oder

Danes, 26. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Tit Andronik«.

Jutri, 27. in v petek, 28. novembra ob 19.00 / William Shakespeare: »Kralj Lear«.

V soboto, 29. novembra, ob 19.30 / Jean-Baptiste Molière: »Tartuffe«.

V torek, 2. decembra, ob 19.00 in ob 22.20 / W. Shakespeare: »Kralj Lear«.

V sredo, 3. decembra, ob 19.30 in ob 21.20 / J.-B. Molière: »Tartuffe«.

V četrtek, 4., in v soboto, 6. decembra, ob 21.30 / W. Shakespeare: »Tit Andronik«.

Mala drama

V petek, 28. novembra, ob 20.00 / Jean-Luc Lagarce: »Samo konec sveta«.

V soboto, 29. novembra, ob 20.00 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V ponedeljek, 1. decembra, ob 20.00 in ob 21.45 / Thomas Bernhard: »Moč navade«.

V torek, 2. decembra, ob 20.00 in ob 22.30 / Jean-Luc Lagarce: »Samo konec sveta«.

V sredo, 3. decembra, ob 20.00 in ob 21.30 / Aleš Berger: »Zmenki«.

V petek, 5. decembra, ob 20.00 in ob 21.40 / Dušan Jovanovič: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 26. novembra, ob 19.00 / Sergij Belbel: »Mobilec«.

Jutri, 27. novembra, ob 19.30 / William Shakespeare: »Milo za drago«.

V petek, 28. novembra, ob 19.30 / Joseph Stein, Jerry Bock in Sheldon Harnick: »Goslač na strehi«.

Dragica Potočnjak: »Za naše mlade dame« / v soboto, 29., in v ponedeljek, 3. decembra, ob 19.30, v torek, 4. decembra, ob 15.30 in ob 19.30.

Mala scena

Danes, 26. novembra, ob 20.00 / James Prideaux: »Gospodinja«.

Jutri, 27. novembra, ob 20.00 / Avtorski projekt Gregorja Čušina: »Hagada«.

V petek, 28. novembra, ob 20.00 / Caryl Churchill: »Punce in pol«.

V soboto, 29. novembra, ob 20.00 / Miro Gavran: »Vse o ženskah«.

Šentjakobsko gledališče

V sredo, 3. decembra, ob 19.30 / J. Austen/J. Jory: »Prevzetnost in pristranost« (romantična komedija) režija Zvone Šedlbauer.

S. Makarovič: »Mali Kakađu« / v režiji A. Jusa. V soboto, 6. decembra, ob 10.00 in 18.00, v ponedeljek, 8. decembra, ob 9.00, 11.00 in 17.00, v torek, 9. decembra, ob 9.00, 11.00 in 18.00, v sredo, 10. decembra, ob 9.00 in ob 11.00.

W. Allen: »Bog« / režija Gašper Tič. V sredo, 10. decembra, ob 18.00, v petek, 12. decembra, ob 19.30.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

G. Puccini: »Tosca« / Urnik: jutri, v četrtek, 27. novembra, ob 20.30 ter v soboto, 29. novembra ob 16.00.

Giuseppe Verdi: »La Traviata« / v petek, 19. decembra, ob 20.30 in v soboto, 20. decembra, ob 17. 00. Nastopa Metropolitan Opera Company iz Seula.

Dvorana de Banfield-Tripovich

Giampaolo Coral: »Mr.Hyde?« / (v okviru festivala Trieste Prima 2008) v torek, 2. in v sredo, 3. decembra, ob 20.30. Nastopajo solisti, zbor in orkester Gledališča Verdi pod vodstvom Paola Longa.

Gledališče Rossetti

Beppe Dati: »Robin Hood«, muzikal. Režija: Christian Ginepro. Nastopata: Manuel Frattini in Valeria Monetti. Urnik: do sobote, 29. novembra, ob 20.30, ter v nedeljo, 30. novembra ob 16.00.

Dvorana De Banfield - Tripovich

V torek, 2. in v sredo, 3. decembra, ob 20.30 / Trieste Prima 2008 - »Mr. Hyde?«, Gianpaola Corala.

GORICA

Kulturni dom

Jutri, 27. novembra, ob 20.30 / Koncert skupine "Eroika" (Lj). Info: 0481-33288.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 26. novembra, ob 19.30, Klub CD / "Mladi mladim", Simon Krajčan Fojkar, Aljoša Vršaj - kitarski duo; Godalni kvartet »Attacca« (Gregor Hrabar in Klavdija Jarc - violina, Valentin Štante - viola, Alenka Hrabar - violoncello).

Jutri, 27. in v petek, 28. novembra, ob 19.30, Gallusova dvorana / Orkester Slovenske filharmonije. Dirigent: Andrés Orozco-Estrada. Solist: Peter Jablonski.

V nedeljo, 30. novembra in v ponedeljek, 1. decembra ob 20.00, Gallusova dvorana / »Izvor - Origine«, sodobna plesna predstava. Koreograf: Sidi Larbi Cherkaoui. Predstavo v živo spremljata igra in petje zasedbe Sarband Ensemble.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Tržaška knjigarna: danes, 26. novembra, ob 18.00 odprtje razstave ilustratorke Alenke Sottler. Odprla jo bo mag. Jasna Merku, umetnico bo predstavil prof. Livio Sossi. prikazan bo dokumentarni kratki film RTV Slo režiserke Jagode Potokar in video »Alenka Sottler« tržaške umetnice Fabiole Faidiga. Razstava bo odprta do 14. decembra.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 17.00.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredah, četrtek in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.

Galleria Il Coriandolo (Ul. Udine 55): do 6. decembra, razstavljata slikarja Maria in Eugenio Pancrazi. Urnik: od ponedeljka do sobote od 16.00 do 19.30, ob nedeljah od 10.30 do 12.30.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

OPČINE

Bambičeva galerija (Proseška ulica 131) slikarska razstava Fulvia Cazzadorja »Immaginaria 2008«. Na ogled do 5. decembra, od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00, v soboto, 29. novembra, od 10.00 do 12.00.

NABREŽINA

Kavarna Gruđen: do 9. decembra je na ogled razstava Gabriele Osbich »K... Kras, k... keramika«. Odprto vsak dan, od 8.00 do 13.30 in od 16.00 do 24.00. Za info. 040-228991 (G. Osbich) in 333-8927739 (Kavarna Gruđen).

Sedež društva Igo Gruđen: do 28. novembra, do 8. decembra, bo na ogled razstava kamnitih izdelkov in skulptur »Govorica kamna«. Urniki: ob delavnikih od 10.00 do 20.00 in ob praznikih od 10.00 do 12.00 in od 15.00 do 20.00. Za info: Mariza Škerk 335-6553150

ŠTEVERJAN

Sedež društva Briški grič: na ogled je fotografska razstava Silvana Pittolija »Števerjan v zrcalu Brd«.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž: razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev, ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova. Na ogled do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah. **Fundacija Goriške hranilnice, (Ul. Carducci, 2):** do 15. januarja, bo na ogled razstava z naslovom »Marcello Fogolino a Gorizia. Ricostruzione di un capolavoro disperso«. Odprto od torka do petka od 10.00 in 13.00 ter od 16.00 do 19.00, ob sobotah in nedeljah od 10.00 do 19.00, (informacije na www.fondazioneclarigo.it - tel. 0481-537111), vstop prost.

Knjigarna Corrispondenze, (Trg sv. Antona 18): do 28. decembra na ogled razstava slik Renata Elie.

"Gorica" je naslov niza razstav in prireditvev ob 90-letnici vrnitve mesta k Italiji in konca prve svetovne vojne: **na goriškem gradu** je v dvorani deželnih stanov na ogled razstava »1918: la Vittoria« (1918: zmaga), **v grajskih zaporih** razstava o goriškem gradu v prvi svetovni vojni in v grofovi dvorani razstava o Italicu Brassu; do 31. januarja 2009 od torka do nedelje med 9.30 in 18. uro, ob ponedeljkih zaprto. V razstavnih prostorih **Pokrajinskih muzejev** v grajskem naselju je na ogled razstava posvečena generalu Armandu Diazu; do 8. februarja vsak dan razen ob ponedeljkih med 10. in 13. uro ter med 14. in 19. uro. V veži **goriške občinske palače** bodo do 30. novembra na ogled fotografije o ozemlju prve svetovne vojne. Informacije nudita goriška občina (tel. 0481-383402, 0481-383407) in Info Point Turismo FVG (tel. 0481-535764).

PASSARIANO

Vila Manin - Center sodobne umetnosti: do 18. januarja 2009, bo razstavljaval slikar Sergio Altieri. Odprto od torka do nedelje od 9.00 do 18.00.

SLOVENIJA

SEŽANA

Kosovelov dom, Mala galerija Mira Kranjca: na ogled je razstava instalacij Marka A. Kovačiča.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov z soške fronte, stalna razstava.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a, bo do 30. novembra vsak dan med 10.00 in 19.00 na ogled razstava slik Azada Karima.

Mestna galerija: do 27. novembra, od 9.00 do 13.00 in od 15.00 do 19.00, bo na ogled razstava slik Aleksija Kobala z naslovom »Zrcaliti vajenca k soncu«.

LOKAVEC

Kovaški muzej: orodje in oprema, stalna razstava.

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

LJUBLJANA

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

■ **RAZSTAVE FESTIVALA MESEC FOTOGRAFIJE 2008**

»Castrumphoto 08, Potajenost vid(e)nega« / Pilonova galerija Ajdovščina do 28.11.

Gerhard Gross »Seattle Works« / do 2.12.

»Italia Contemporary« / Jakopičeva galerija Ljubljana do 3.12.

»Sestanek« / Hotel Mons Ljubljana do 13.12.

»Portrait: Berlin« / Mestni muzej Ljubljana do 6.12.

»DK, Prehajanja k sodobnim skrbem« / Mestna galerija Ljubljana do 7.12.

Lado Jakša »Dialogbrezdialoga« / Garelja-Atelje Mikado Ljubljana do 5.12.

Bojan Salaj »Interiors« / Galerija Photon Ljubljana do 10.12.

Robo Blaško »The Lost Project« / Galerija Alkatraz Ljubljana do 14.12.

»Miniatura 2008« / Gorenjski muzej Kranj do 30.11.

Stojan Kerbler »Pregledna razstava« / Gorenjski muzej Kranj od jutri, 27.11., do 20.12.

Viljem Cigoj »Fotografije« / Galerija Stolp Maribor do 10.12.

Tomo Brejc »Untitled« / UGM Maribor do 31.12.

ŠPORTNA SLIKOVNA KRIZANKA

REŠITEV (25. 11. 2008)

Vodoravno: Pazin, pik, aparatura, rola, erar, elo, brin, Krizmančič, vrednosta, S.A., blok, lita, itd., Rojan, K.E., R.K., aak, oo, norost, drogerija, Nin, A.A., sloves, Art; *na sliki:* Vojko Krizmančič.

SLOVENIJA - HRVAŠKA - Skoraj leto dni po prevzemu položaja decembra lani

Slovenski predsednik prvič uradno na Hrvaško

V ospredju pogovorov z Mesićem in Sanaderjem bodo prav gotovo nerešena dvostranska vprašanja

LJUBLJANA - Predsednik Slovenije Danilo Türk bo danes prvič, odkar je decembra lani prevzel položaj, uradno obiskal sosednjo Hrvaško. V Zagrebu ga bo gostil hrvaški predsednik Stipe Mesić, srečal pa se bo tudi s premierom Ivom Sanaderjem. Predsednik se bo sestal tudi s predsednikom hrvaškega sabora Lukom Bebićem in predstavniki slovenske manjšine na Hrvaškem.

Skupaj s predsednikom se bo na uradnem obisku na Hrvaškem mudil tudi novi vodja slovenske diplomacije Žbogar, za katerega bo to prva pot v tujino na tem položaju. V Zagrebu se sicer ne bo srečal s hrvaškim kolegom Gordanom Jandrokovićem, saj bo ta na obisku na Poljskem.

Do Türkovega obiska prihaja le nekaj dni po tem, ko je v Sloveniji v petek zaprisegla nova vlada premiera Boruta Pahorja. Mesić je v ponedeljek za Hrvaški radio glede obiska ocenil, da od nove vlade v Ljubljani prihajajo izjave, ki "umirjajo napetosti", potem ko so od bivšega ministra Rupla "vedno slišali sporočila, ki so zvišala napetosti med državama". Visoka srečanja predstavnikov Slovenije in Hrvaške so sicer precej pogosta. Odkar je konec lanskega leta prevzel položaj, se je Türk dvakrat srečal s hrvaškim kolegom na neformalnem sestanku.

Podrobnejše vsebine pogovorov zaenkrat niso razkrili, vendar bodo dvostranska vprašanja zagotovo tudi glavna tema današnjih pogovorov, še posebej način reševanja vprašanja meddržavne meje, pa tudi hrvaško približevanje EU, kjer je v zadnjem času prav zaradi vprašanja meje prišlo do zastoja. Premier Sanader je v ponedeljkovi čestitki Pahorju med drugim zapisal, da Hrvaška "računa na trdno podporo Slovenije" v zaključni fazi pristopnih pogajanj z EU.

Pravni okvir za reševanje vprašanja meje pred tretjo stranjo pripravlja slovensko-hrvaška komisija mednarodno-pravnih strokovnjakov, ki se je nazadnje sestala konec septembra v Umagu. Takrat je Hrvaška predstavila svoj predlog sporazuma, ki ga morata državi skleniti pred začetkom postopka pred tretjo stranjo, potem ko je Slovenija svoj predlog predstavila že poleti. Odprta vprašanja - predvsem kateremu sodišču ali arbitru prepustiti spor in pa s tem povezano upoštevanje načela pravičnosti, pri katerem vztraja Slovenija - medtem ostajajo odprta, čeprav je vodja slovenskega dela komisije Miha Pogacnik septembra dejal, da so pogovori na dobri poti in bi lahko dogovor sledil v nekaj mesecih.

Žbogar je na zaslišanju pred parlamentarnim odborom za zunanjo politiko minuli teden izrazil pričakovanje, da bo mešana komisija mednarodno-pravnih strokovnjakov svoja priporočila posredovala v prvi polovici 2009. Izpostavil je tudi, podobno kot pred njim že Pahor, da mora vsaka rešitev temeljiti na načelu pravičnosti.

V zadnjem času so v odnosih med državama sicer odmevali očitki Zagreba, da Slovenija namerno blokira približevanje Hrvaške EU, kar je uradna Ljubljana odločno zaničkala. Francosko predsedstvo EU je glede tega minuli teden predlagalo kompromis, ki bi omogočil nadaljevanje hrvaških pristopnih pogajanj in hkrati pomiril pomisleke Slovenije. Sloveniji in Hrvaški je namreč predlagalo, naj se zastoj v pristopnih pogajanjih Hrvaške z EU reši s pisnim zagotovilom, da pogajalska poglavja ne bodo prejudicirala vprašanja meje. V Zagrebu so v petek že izrazili pripravljenost na to, premier Pahor pa je v soboto po prvi seji nove vlade ocenil, da gre francoski kompromis v pravo smer, čeprav je še prezgodaj reči, ali izpolnjuje vse zahteve Slovenije.

Do zastoja je prišlo, potem ko Hrvaška na pristopni konferenci oktobra ni dobila soglasja Slovenije za odprtje štirih pripravljenih poglavlj, saj so njena pogajalska stališča po mnenju Ljubljane vsebovala vrsto elementov, med drugim zemljevidov, ki bi lahko prejudicirali mejo med državama. Kot poudarja Slovenija, njen namen ni blokada Hrvaške, pač pa zaščita lastnih interesov

Med najbolj spornimi vprašanji med Slovenijo in Hrvaško je tudi meja v Piranskem zalivu

Hrvaška je izrazila upanje, da bo nova slovenska vlada glede tega zavzela konstruktivno stališče, a Pahor je že konec oktobra podprl odločitev prejšnje vlade premiera Janeza Janše, da ni dala soglasja za odprtje omenjenih pogajalskih pogajanj. V petek je Pahor tudi jasno povedal, da bo nova vlada vztrajala pri tem in ne bo popu-

stila, dokler ne dobi jasnih zagotovil, da hrvaški dokumenti ne prejudicirajo meje med državama in da jih tako razumeta tudi Svet EU in Evropska komisija.

Med odprtimi dvostranskimi vprašanji je - poleg meje in krške nuklearke - tudi vprašanje starih deviznih vlog 132.000 hrvaških varčevalcev nekdanje Ljubljanske

banke, glede katerega Slovenija vztraja, da ga je treba reševati v okviru nasledstva nekdanje SFRJ, sa čimer pa se Zagreb ne strinja. Stališče Slovenije naj bi v začetku oktobra potrdilo tudi Evropsko sodišče za človekove pravice v Strasbourgu, ko je dokončno zavrglo tožbo treh hrvaških varčevalcev nekdanje LB. (STA)

SLOVENIJA - Zaplet z neimenovanjem veleposlanikov

Türk: Razlog za neimenovanje Rupla je pomanjkanje zaupanja

LJUBLJANA - Slovenski predsednik Danilo Türk je včeraj v pogovoru za Radio Slovenija izjavil, da donedavnega zunanjega ministra Dimitrija Rupla ne bi potrdil za veleposlanika, tudi če bi ustrezno spremenili zakon o zunanjih zadevah, kot razlog za to pa je navedel pomanjkanje zaupanja vanj. "Ljudje, ki naj bi zastopali državo, morajo uživati polno zaupanje te države, vključno s predsednikom države, ki jih imenuje," je dejal Türk. Med razlogi za neimenovanje Rupla za veleposlanika na Dunaju je omenil tudi mnenje pomembnega dela koroških Slovencev in lastne izkušnje.

"Gre tudi za moje izkušnje, ki jih imam iz časa teh kandidatur, kjer nisem dobival celovitih in dobrovernih informacij in zaradi tega moje zaupanje tu ne obstaja. In to je bil tudi zelo pomemben del mojega odločanja," je dejal za Radio Slovenija. Türk je informacije, da naj bi se nekateri od

DANILO TÜRK

neimenovanih kandidatov obrnili na odvetniško pisarno in jo prosili za pravno mnenje, komentiral z besedami, da "si sploh ni mogoče predstavljati, kako bi lahko nekdo iztožil veleposlaniški status".

Po poročanju nekaterih medijev naj bi se Dimitrij Rupel in nekdanji veleposlanik v Bruslju Borut Trekman obrnila na odvetniško pisarno Čeferin, naj zanju pripravi pravno mnenje. Tam sodijo, da v nasprotju z mnenjem vlade predsednik republike ne

DIMITRIJ RUPEL

more odkloniti imenovanja in da je mogoče uporabiti pravno sredstvo zoper državo, saj neimenovani kandidati, kot je dejal Čeferin, izpolnjujejo pogoje skladno z zakonom, je še poročal Radio Slovenija.

Odnosi med Türkem in Ruplom so se sicer zaostriili že lani med kampanjo pred predsedniškimi volitvami, ko je zunanje ministrstvo v sporočilu za javnost zapisalo, da je Türk v času osamosvajanja Slovenije leta 1991 predstavljal Jugoslavijo. (STA)

KOROŠKA - Nova avstrijska vlada in dvojezični krajevni napisi

Manjšina previdno optimistična

Nova vlada hoče za rešitev na ustavni ravni čim širši konsenz obeh narodnih skupnosti - Dörfler odločno proti novim tablam

CELOVEC/DUNAJ - Kot vse prejšnje vlade si je tudi nova avstrijska koalicijska vlada socialdemokratov (SPÖ) in ljudske stranke (ÖVP) na čelu s kanclerjem Wernerjem Faymannom v vladni program zapisala, da hoče rešiti vprašanje dvojezičnih krajevnih tabel na Koroškem. V njem piše, da naj bi uresničitev razsodb ustavnega sodišča uredili »v čim širšem konsenzu obeh narodnih skupnosti na osnovi dosedanjih predlogov in ureditev zagotovili z zakonom v ustavnem rang«. Napoved nove vlade so zastopniki manjšine pozdravili s previdnim optimizmom, odločen »ne« koroškega deželnega glavarja Gerharda Drflerja pa napoveduje, da bo pot do rešitve še dolga.

Dörfler (BZÖ) je načrt nove vlade na Dunaju namreč že odločno zavrnil z ugotovitvijo da ni potrebnih »nobenih dodatnih tabel!« in da o tej zadevi »niti noče več razpravljati«. Pri tem se je skliceval na nekdanjega kanclerja Bruna Kreiskega in nekdanjega deželnega glavarja Jörga Haiderja, ki sta oba poudarila, da je zadeva za nju »rešena«. »Kar je bilo zaključeno za ve-

likega Bruna Kreiskega in Jörga Haiderja, to velja tudi za današnje politične zastopnike dežele Koroške«, je dejal Haiderjev naslednik. Dörfler je obenem napovedal, da bo koroška deželna vlada na novo vlado na Dunaju naslovila pismo z desetimi zahtevami, mdr. z zahtevo, da država spet prevzame sofinanciranje dvojezičnih otroških vrtcev na južnem Koroškem.

Pri slovenski manjšini so pričakovanja glede skorajšnje rešitve vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel deljena: medtem ko sta predsednika Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Marjan Sturm in Skupnosti koroških Slovencev (SKS) Bernard Sadovnik izrecno pozdravila načrte nove vlade, ima Narodni svet koroških Slovencev (NSKS) pomisleke glede načrta, da se zakon o dvojezični topografiji dvigne na ustavno raven.

Predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm je v prvi reakciji na program nove vlade v zvezi z ukrepi na področju manjšin dejal, da pričakuje sedaj čimprejšnje korake in ureditev vprašanja na osnovi že usklajenih (kompromisnih) predlogov. Za Skupnost koroških Slovencev in

Vlada Wernerja Faymanna ima v svojem programu tudi rešitev vprašanja dvojezičnih tabel na Koroškem

ARHIV

Slovenk pa je njen predsednik Bernard Sadovnik z zadovoljstvom ugotovil, da je nova vlada v svoj program zapisala tudi pospeševanje medkulturnih projektov »in da dvojezična topografija ni edina tema«.

Za rešitev na osnovi predloga t.i. konsenzne skupine se je izrekel tudi predsednik NSKS Matevž Grilc, toda samo tedaj, če bo le-ta upoštevala vse razsodbe ustav-

V Jelšanah zasegli heroin in nedovoljene snovi v športu

JELŠANE - Na mejnem prehodu Jelšane so 18. novembra policisti pri 32-letnem državljanu Makedonije odkrili 8,48 kilogramov heroina, so sporočili iz policije. Mamilo so odkrili po podrobnem pregledu osebnega vozila makedonskega državljanca z začasnim prebivališčem v Nemčiji. Z endoskopsko napravo so za levo in desno zadnjo oblogo vozila v predelu zadnjega sedeža našli 16 ovojev heroina. Makedonca so priprli, mamilo pa zasegli. Vrednost heroina v grosistični prodaji pa naj bi znašala okoli 150.000 evrov. Kriminalistična policija se je zaradi nadaljnega zbiranja obvestil v zvezi z organiziranjem prevoza povezala s tujimi varnostnimi organi, preiskava pa še poteka. Po do sedaj zbranih obvestilih je bila prepovedana droga namenjena na nemški trg, Pri carinski kontroli ob vstopu v Slovenijo pa so pri pregledu 28-letnega državljanca Bolgarije cariniki 13. novembra med osebno prtljago v kabini pregledali več kartonastih škatel za čokoladice. Pod vrhno plastjo čokoladic so našli petgramske tablete Naposim. Tablete so našli tudi v škatli za fotoaparati in tako skupaj zasegli 4.300 tablet. Omenjene tablete vsebujejo snov metandienon, ki je anabolični androgeni steroid in je kot nedovoljena snov v športu uvrščena na seznam prepovedanih snovi in postopkov, so pojasnili na policiji. Kot so sporočili iz policije, so bile po do sedaj zbranih obvestilih tablete v skupni vrednosti več tisoč evrov namenjene španskemu tržišču. Za opisano kaznivo dejanje je zagrožena zaporna kazen od enega do deset let.

1. novembra letos je v Sloveniji začel veljati nov kazenski zakonik, ki obravnava tudi nedovoljene snovi v športu (anabolične steroide) in predhodne sestavine za izdelavo prepovedanih drog (prekurzorje). V 186. in 187. členu opredeljuje kazniva dejanja v zvezi z rastlinami ali s snovmi, ki so uvrščene kot prepovedane droge ali nedovoljene snovi v športu ali kot predhodne sestavine, ki se uporabljajo za izdelavo prepovedanih drog.

V prodaji nova vinjeta za avstrijske avtoceste

CELOVEC - Nova vinjeta za avstrijske avtoceste za leto 2009 je že v prodaji. Tokrat je svetlozelene barve in je veljavna od 1. decembra 2008 do 31. januarja 2010. Letna vinjeta za osebnno vozilo stane 73,80 evrov, za motorna vozila pa 29,50 evra. Na voljo so tudi spet vinjete za deset dni. (I.L.)

nega sodišča, torej če se bo število krajev z dvojezičnimi tablammi višje od 170. Ureditev vprašanja dvojezičnih krajevnih tabel s tem, da se tozadevni zakon dvigne na ustavno raven, pa Narodni svet koroških Slovencev odločno odklanja, saj bi v tem slučaju bila pot slovenski manjšini do dodatnih dvojezičnih tabel zaprta.

Ivan Lukan

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika

20.25 Tv Kocka: Pimpa

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.10 Nan.: Incantesimo

6.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije

6.45 Aktualno: Unomattina

9.35 Aktualno: Linea verde

10.00 Aktualno: Verdetto finale

11.00 Aktualno. Occhio alla spesa

11.30 Dnevnik in vremenska napoved

12.00 Variete: La prova del cuoco

13.30 Dnevnik - Gospodarstvo

14.10 Variete: Festa italiana

15.30 Aktualno: Dnevnik - ameriške volitve

17.00 Glasb.: 51* Zecchino d'Oro

18.50 Kviz: L'eredità

20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Affari tuoi

21.10 Variete: Carràmba! Che fortuna

23.15 Dnevnik in vremenska napoved, sledi Porta a porta

0.55 Nočni dnevnik

6.25 18.50 Resničnostni show: X Factor, sledi Quasi le sette

7.00 Variete: Cartoon Flakes

9.45 Nan.: Tracy e Polpetta

10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike

11.00 Variete: Insieme sul Due

13.00 Dnevnik

13.30 Aktualno: Tg2 Costume e societa', sledi Zdravje

14.00 Variete: Scalo 76 Cargo

14.45 Aktualno: Italia allo specchio

16.15 Aktualno: Ricomincio da qui

17.20 Nan.: Julia

18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti

19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

20.30 23.35 Dnevnik

20.45 Nogomet: Inter - Panathinakois

22.45 Šport: Un mercoledì da campioni

23.40 Dnevnik - Punto di vista, sledi La storia siamo noi

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il café di Corradino Mineo in Italia, istruzioni per l'uso

7.30 Dnevnik, sledi Rai News 24

8.15 Aktualno: La storia siamo noi

9.15 Aktualno: Verba volant

9.20 Aktualno: Cominciamo bene

12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved

12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano

13.05 Nad.: Terra nostra

14.00 Deželne vesti in vremenska napoved

14.50 Aktualno: Tgr Leonardo, sledi Tgr Neapolis

15.15 Variete: Trebisonda

17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sledi Geo & Geo, vodi **Sveva Sagramola**

19.00 Deželne vesti, vremenska napoved in športne vesti

20.00 Variete: Blob

20.10 Nad.: Agrodolce

20.35 Nan.: Un posto al sole

21.10 Nan.: Un caso per due

23.15 Variete: Parla con me

0.00 Aktualno: Dnevnik, vremenska napoved

7.05 Nan.: Vita da strega

7.30 Nan.: Charlie's Angels

8.30 Nan.: Hunter

9.30 Nad.: Febbre d'amore

10.30 Nad.: Bianca

11.30 Dnevnik in prometne informacije

11.40 Nan.: My Life

12.40 Nad.: Un detective in corsia

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum

15.00 Nan.: Wolff - Un poliziotto a Berlino

15.55 Film: L'ultima riva (dram., ZDA, '57, r. R. Milland, i. A. Queen)

18.40 Nan.: Tempesta d'amore

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.20 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Film: Il miglio verde (dram., ZDA '99, r. F. Darabont, igrata **Tom Hanks in Michael Clarke Duncan**)

0.55 Film: Bambola (erot., It, '96, r. B. Luna, i. V. Marini)

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik, vremenska napoved, borza in denar

8.00 Dnevnik

8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)

10.00 Dnevnik

11.00 Aktualno: Forum (vodi Rita Dalla Chiesa)

13.00 Dnevnik, okusi in vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Nad.: CentoVetrine

14.45 Aktualno: Uomini e donne (v. M. De Filippi)

16.15 Resničnostni šov: Amici

16.55 Aktualno: Pomerigginocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)

18.50 Kviz: Chi vuole essere milionario

20.00 Dnevnik in vremenska napoved

20.30 Variete: Striscia la notizia

21.10 Nan.: Amiche mie

23.30 Aktualno: Matrix (vodi E. Menta-na)

1.30 Nočni dnevnik

6.10 Nan.: Prima o poi divorzio!

6.35 13.40 Risanke

9.05 Nan: Starsky e Hutch

10.10 Nan.: Supercar

12.15 Aktualno: Secondo voi

12.25 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

14.30 Risanke: Simpsonovi

15.00 Nan.: Paso adelante

15.55 Nan.: Wildfire

16.50 Film: Scooby-Doo e la leggenda del vampiro (anim., ZDA '03, r. S. Jer-ralds)

18.30 23.45 Dnevnik in vremenska napoved

19.05 Nan.: Tutto in famiglia

19.35 Resničnostni šov: La Talpa

20.30 Kviz: La ruota della fortuna

21.10 Film: 8 amici da salvare (pust., ZDA '05, r. F. Marshall, i. B. Greenwood)

23.35 Aktualno: Quello che le donne non dicono

1.15 Športni dnevnik

7.00 8.35, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik

7.20 17.00 Risanke

8.10 Storie tra le righe

10.35 Nan.: Don Matteo 5

11.05 Nan.: Lassie

12.00 Tg Flash

13.05 Aktualno: Mestieri che rimangono

13.55 Inf. odd.: ...Attualità

14.40 Klasična glasba

16.00 Dokumentarec o naravi

19.05 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali

20.00 Qui Tolmezzo

20.10 Il Rossetti

20.30 Deželni dnevnik

20.55 Film: Peril

22.40 Inf. odd.: A casa del musicista

23.35 Mettiamoci al lavoro

23.40 Film: Private Mission

7.00 Aktualno: Omnibus

9.15 Aktualno: Omnibus Life

10.10 Aktualno: Due minuti un libro

10.25 Nan.: Il tocco di un angelo

11.30 Nan.: Matlock

12.30 Dnevnik, športne vesti

13.00 Nan.: Cuore e batticuore

14.00 Film: Il cucciolo (dram., ZDA, 46, r. C. Brown, i. G. Peck)

16.05 Nan.: Mac Gyver

17.05 Dok.: Atlantide - Storie di uomini e di mondi

19.00 Nan.: Stargate SG-1

20.00 Dnevnik

20.30 Aktualno: Otto e mezzo

21.30 Aktualno: Exit: uscita di sicurezza

23.30 Rokomet: Bolgarija-Slovenija

0.45 Dnevnik

6.10 Kultura, sledi Odmevi

7.00 8.00, 9.00 Poročila

7.05 8.05 Dobro jutro

9.10 Risana nan.: Moby Dick in skrivnost dežele

10.10 Zlatko Zakladko

10.15 Nan.: Berlin, Berlin

10.40 Knjiga mene briga: Miguell Serrano

11.10 Z glavo na zabavo

11.35 Dok. oddaja

12.00 France Balantič

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.15 Zoisove nagrade 2008

14.35 Dok. oddaja

15.00 Poročila

15.10 Mostovi - Hidak

15.40 Risana nan.: Nils Holgerson

16.10 Pod klobukom

17.00 Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.25 Hum. nad.: Fina gospa

18.00 Žrebanje lota

18.10 Risanke

18.25 Nad.: Strasti

19.00 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti

19.55 Dobrodelni koncert: Klic dobrote

22.00 Odmevi, kultura, šport, vreme

23.05 Omizje

0.20 50 let televizije

6.30 Zabavni infokanal

7.00 Infokanal

8.00 Otr. Infokanal

9.15 Portretni film: Ob 80-letnici skladatelja **Jakoba Ježa**

10.00 Impromptu, oddaja o umetnosti glasbe in plesa

10.40 Vrhunci angleške nogometne lige

11.30 Hri-bar (pon.)

12.30 Prava ideja!

13.00 Poljudoznan. nan.: Po poteh Us-huaie

13.35 50 let televizije

14.00 Tv prodaja

14.30 Črno beli časi

14.45 Koktajl

16.00 Dok. serija: National Geographic

16.55 Rokomet: Bolgarija - Slovenija

18.30 Slovenija danes (Dnevnik Tv Maribor)

18.25 Kronika osrednje Slovenije, sledi Primorska kronika

18.55 Nad.: Jane Eyre

20.00 Izobraž. oddaja: Turbulenca

21.45 Dok. feljton: Zanimivi poklici

22.15 Slovenska jazz scena

22.55 Tv priredba predstave SNG Maribor

13.45 Dnevni program

14.00 0.25 Čezmejna TV - TG R FJK - deželne vesti

14.20 Globus

14.50 Film: O Bog! (ZDA, '77, r. C. Reneir, i. G. Burns)

16.25 Biker explorer

16.55 Dok. oddaja

17.25 Avtomobilizem

17.40 Vsedanes: vzgoja in izobraževanje

18.00 Primorski mozaik (program v slovenskem jeziku)

18.35 Vremenska napoved

18.40 Primorska kronika

19.00 21.55, 0.10 Vsedanes - TV dnevnik

19.25 Športne vesti

19.30 Dok. odd.: Paestum

20.00 Pogovorimo se o...

20.40 City folk

21.10 Folkest v Kopru

22.05 Rokomet: Bolgarija-Slovenija

23.25 Iz arhiva po vaših željah

11.30 20.00, 23.00 Dnevnik Tv Primorka, vremenska napoved

12.00 23.30 Videostrani

18.00 Maja in čarobna skrinja

18.45 Kulturni utrinek

19.00 Športni ponedeljek (pon.)

19.55 EPP

20.30 Objektiv (pon.)

21.00 Odprta tema

22.00 Polka in majolka

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.25 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Ko se stikajo kulture; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Operta knjiga; 11.00 Studio D; sledi Napovednik; 13.20 Iz domače zakladnice; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Posvetovalnica s psihologom; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbena skrinjica; 18.00 Istrska srečanja; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan il pol; 10.00 RK svetuje; 12.30 Opoldnevnik; 13.00-14.30 Na rešet; 14.45 Aktualno; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Pregled prireditev; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Slovenci ob meji; 21.00 Zborovski utrip; 22.30 Crossroads.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o; 9.00 Commento in studio; 11.00 Odperti prostor; 12.15 Sigla single; 12.28 Vremenska napoved, prometne vesti, dnevnik; 13.00 Chiachieradio; 14.10 Leto šole; 14.45 Italo heroes; 15.05 Pesem tedna; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 Etnobazar; 19.00 Le note di Giuliana; 20.00 Radio Capodistria Sera; 21.00 Odperti prostor; 21.55 Sigla single; 22.30 Commento in studio; 23.00 Prosa; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Kronika; 7.40 Priimkova delavnica; 7.45 Plodovi narave; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Violinček; 10.10 Intervju; 11.15 Storž - odd. za starejše; 11.45 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Osmrtnice, obvestila; 15.00 Radio danes, radio jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Gymnasium; 21.10 Medenina; 22.00 Zrcalo dneva; 22.40 Minute za šanson; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 00.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Kje pa vas čevelj žuli; 11.40 Obvestila; 12.00 Evropa osebno; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 17.00 Vzhodno od rocka; 17.00 Novice; 17.40 Šport; 18.00 Express; 18.50 Večerni sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.00 Nogomet; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Na piedestal; 23.30 Težka kronika.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 00.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Literarna matineja; 11.45 Intermezzo; 12.00 V čast A. Valič; 13.05 Ars futura; 13.30 Danes smo izbrali; 14.05 Arsov forum; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 Sodobna umetnost; 17.00 Glasbeni utrip; 18.00 Radijska igra; 18.15 Intermezzo; 19.30 Slovenski concertino; 20.00 Arsov art atelej; 22.05 Zvočna iskanja; 23.00 Jazz session.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Di-van; 18.00.6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst

Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,90 €
Letna naročnina za Slovenijo 200 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglaš 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglaš po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

NOGOMET - 5. krog lige prvakov po skupinah

Juventus brez poraza tudi v mrzlem Sankt Peterburgu

Gostje bi lahko tudi zmagali - Požrtvovalna Fiorentina izločena po porazu proti Lyonu

FIRENCE, SANKT PETERBURG - Juventus si je že pred včerajšnjo tekmo v Rusiji proti Zenitu zagotovil uvrstitev v naslednjo fazo lige prvakov, domače moštvo pa je zdaj le blede senca tistega, ki je avgusta nadigral Manchester. Ob koncu ruskega prvenstva je igralcem kot so Danny, Aršavin in Pogrebnyak, pošle moči, zato nas izid brez golov ne sme čuditi, čeprav so Rusi krvavo potrebovali zmago in so se njihova upanja zdaj razblinila.

Kljub pomanjkanju golov je bila tekma živahna in polna preobratov. Juventus v »evropskem formatu« pred Rusi ni sklonil glave. Evropsko ozračje, čeprav v Sankt Petersburgu nadvse hladno, njegovim igralcem očitno leži. Če potegnemo črto pod tekmo lahko rečemo, da so najboljše prilike imeli gostje. Juventus je dvakrat zadel vratnico, Del Piero pa so branilci zadnji hip preprečili, da bi zadel, potem ko je isti igralec malo prej prisilil vratarja Zenita v čudežni poseg. Na strani Rusov so vratnica Pogrebnyaka, neverjetno zapravljen priložnost Portugalca Dannyja proti koncu tekme in odredilni poseg Marchisia nad istim igralcem. Kakorkoli že, če bi Juventus izkoristili priložnosti, ki so se mu ponudile v prvem polčasu, bi Zenit prisilili v bolj ofenzivno igro, kar bi spet bila voda na mlin Ranievejevega moštva. Juventus je na tej tekmi spet »odkril« razpoloženega (a še vedno preveč živčnega) Camoraneseja, priložnost pa so dobili tudi nekoliko »zarjavile« rezervisti Mellberg, Marchisio in Iaquinta.

Zaradi rumenega kartona Sissoko ne bo igral na prihodnji, zadnji tekmi skupine proti moštvi Bata Borisov.

Fiorentina je v Firencah zaslužen izgubila proti že kvalificiranemu Lyonu in se poslovila od lige.

Fiorentina je morala nujno zmagati, zato je pritiskala že od vsega začetka, vendar se je izpostavljala hitrim napadom gostov, ki so bili v prvem polčasu veliko nevarnejši. Posebno razigran je bil Benzema, ki je najprej natančno podal Makounu ob priliki prvega gola, nato pa v protinapadu še sam podvojil z močnim in neubranljivim strelom od daleč. Premoč Lyonja je med obema zadetkoma potrdil Juninho. Njegov prosti strel je zadel prečko. Fiorentina je imela srečo, da ji je uspelo zmanjšati zaostanek tik pred odmorom, sicer bi bilo najbrž že vsega konec po 45 minutah, natančen strel Gilardina z glavo po podaji Montoliva pa je bil lep.

Na valu pridobljene samozavesti je skušala Fiorentina v drugem polčasu stopnjevati pritisk, vendar pa je napadala požrtvovalno a zmedeno, boljše postavljene gostje pa so bili še naprej bolj nevarni. Odprta igra je obrodila celo serijo priložnosti na obeh straneh. Juninho je v 4. minuti spet zadel prečko po prostem strelu, vratnico pa sta nato zadela Kuzmanović (žoge je preusmeril branilec) in Ederson.

Na koncu se je pokazalo, da je bil ves trud Fiorentine zaman, ker je Bayern nadigral Steauo in Fiorentina si sinoči ne bi mogla pomagati niti z zmago

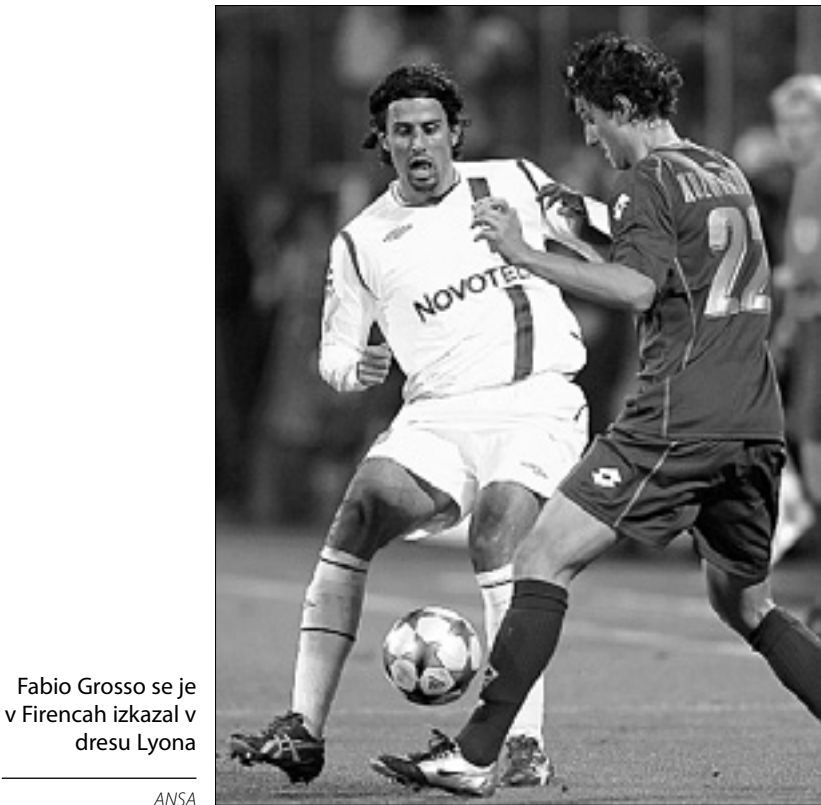
Zenit - Juventus 0:0

ZENIT (4-3-3): Malafeev; Anyukov, Lombaerts, Kryzhanec, Sirl; Denisov, Ty-mošćuk, Zyrianov; Danny, Pogrebnyak, Arshavin (od 70. Fayzulin). Trener: Ad-vocaat.

JUVENTUS (4-4-2): Manninger; Grygera, Mellberg, Chiellini, Molinaro; Camoranese (od 84. Marchionni), Sisso-ko, Marchisio, Nedved; Iaquinta (od 88. Amauri), Del Piero (od 88. Giovinco). Trener: Ranieri.

Fiorentina - Lyon 1:2 (1:2)

STRELCI: Makoun v 15. Benzema v 27. in Gilardino v 45. min.

Fabio Grosso se je v Firencah izkazal v dresu Lyona

ANSA

FIORENTINA: Frey, Zauri, Gamberini, Dainelli (od 46. Kroldrup), Vargas, Kuzmanović, Delipe Melo, Montolivo, Santana (od 54. Jovetić), Mutu, Gilardino. Trener: Prandelli.

LYON: Lloris, cris, Boumsong, Ju-

ninho, Grosso, Toulalan, Makoun, Mensah, Govou, Keita (od 80. Ederson), Benzema. Trener: Puel

DANES - Skupina B: Inter - Panathinaikos (Rai 2 ob 20.45); skupina A: Cluj - Roma

SKUPINA E IZIDA 5. KROGA										
Villarreal - Manchester 0:0, Aalborg - Celtic 2:1										
Manchester Utd	5	2	3	0	7:1	9				
Villarreal	5	2	3	0	9:5	9				
Aalborg	5	1	2	2	7:12	5				
Celtic	5	0	2	3	2:7	2				
PRIHODNJI KROG (10.12.): Man. United - Aalborg, Celtic - Villarreal.										

SKUPINA G IZIDA 5. KROGA										
Fenerbahçe - Porto 1:2, Arsenal - Dinamo Kijev 1:0										
Arsenal	5	3	2	0	11:3	11				
Porto	5	3	0	2	7:8	9				
Dinamo Kijev	5	1	2	2	3:4	5				
Fenerbahçe	5	0	2	3	4:10	2				
PRIHODNJI KROG (10.12.): Porto - Arsenal, Dinamo Kijev - Fenerbahçe.										

KOŠARKA Pri Snaideru Sacchetti namesto Caje

Videmskemu Snaideru se letošnji začetek prvenstva ni posrečil. Po sedmih krogih je zbral samo eno zmago, in sicer v petem krogu na domačih tleh proti Lottomatici Roma (104:100). Po zadnjem porazu proti Teramu je zadnji na lestvici. V klubu so se zato odločili, da bodo posegli pri trenerskem kadru. Včeraj so odslovili trenerja Attilia Cajo, ki je prevzel videmsko ekipo letos. Čeprav je letos oktobra v našem intervjuju izjavil, da bi se rad izognil zadnjim mestom, se to ni izšlo. Včeraj popoldne je klub že sporočil, kdo bo prevzel trenerski stolček. To bo trener Romeo Sacchetti, ki je na predstavitvi povedal, da vnaša v svoje trenersko delo lastne igralske izkušnje. O ciljih ni spregovoril, povedal je le, da bo merilo uspeha le igrišče. »Opazil sem, da je Snaidero ekipa s talentiranimi igralci, a z velikimi nihanji. Potrebujemo veliko entuziazma,« je povedal Sacchetti, ki je včeraj že vodil prvi trening.

NOSTALGIJA FIGC zavrnil vpis Fiumane v tretjo ligo

TURIN - V pravilniku nogometne zveze ni določila, ki bi omogočil novemu društvu, da prevzame ligo od društva, ki je propadlo leta 1943, se glasi pismeni odgovor predsednika italijanske nogometne zveze Giancarla Abeteja Sergiu Vatti, istrskemu beguncu, pobudniku oživitve predvojnega reškega kluba Fiumane, ki je prekinil z delovanjem leta 1943. Vatta, doma iz Zadra, ki je 14 let uspešno vodil mladinski sektor Torina, se resno zavzema, da bi novo društvo s sedežem v Turinu že v prihodnji sezoni začelo svojo pot kar iz 1. divizije, to je nekdanje C1-lige, češ da je Fiumana v svoji zadnji sezoni (1942/1943) igrala v C-ligi. Prepričan je, da klub ne bi imel težav s pridobitvijo sredstev za nastop v visoki ligi (približno 2 milijona evrov), igralce bi črpali med brezposelne, veliki klubi pa bi mu posojali najboljše mlade. Klub, meni Vatta, bi lahko računal na podporo tisočih beguncev, ki živijo v Piemontu, in na naklonjenost tisočih drugih v Italiji. Čeprav je Abete odklonilno pismo zveze odposlal že 14. novembra, je njeno vsebino javnosti razkril šele včeraj, potem ko je pobudo z velikim pompom podprl turinski dnevnik La Stampa, kar kaže, da še obstajajo pritiski, da bi se zveza premislila. Sam Abete, je kljub izrazeni stališču, dejal, da je v prihodnjih dneh pripravljen prisluhniti Vatti.

»Fiumana bo naša reprezentanca, vključitev v C-ligo pa predstavlja moralno odškodnino za vse kar smo izgubili,« je pristavil Vattin brat Antonio, ki je predsednik združenja beguncev iz Piemonta. Nostalgичno-propagandna akcija očitno še ni zamrla.

KOŠARKA - Jure Zdovc, novi selektor reprezentance Slovenije

»Lahko smo prvaki«

Nekdanji vrhunski igralec, ki se je že izkazal tudi kot trener, napoveduje boj za zmago na prihodnjem EP na Poljskem

LJUBLJANA - Legendarni košarkar Jure Zdovc, ki je postal selektor slovenske članske reprezentance, je na predstavitveni novinarski konferenci med drugim dejal: »Verjamem v slovensko reprezentanco in prepričan sem, da lahko na evropskem prvenstvu na Poljskem poseže po najvišjih mestih. Celo naslovu evropskega prvaka.«

»S kvalifikacijami v Atenah se je izteklo obdobje Aleša Pipana za krmilom slovenske reprezentance. Osebnostno sem mnenja, da je Pipan storil veliko dobrega za slovensko košarko, zdaj pa smo pred novim obdobjem, ki je za nas zelo pomembno. Imamo izjemen potencial igralcev, vendar pa časa ni več na pretek. Časovno okno je vedno manjše, zato želimo na evropskem prvenstvu na Poljskem doseči rezultat, ki si ga slovenska košarka zasluži že nekaj časa. Nočemo ostati pri besedah, da smo imeli zlato generacijo, ki pa na reprezentančni ravni ni dosegla svojega vrhunca,« je povedal predsednik Košarkarske zveze Slovenije Dušan Šešok.

»Jure ima za seboj izjemno igralsko kariero. Bil je svetovni prvak, drugi na olim-

Športni direktor Marijan Kraljević in selektor reprezentance Jure Zdovc

pijskih igrah, evropski prvak, evropski klubski prvak, veliko več pa se v igralski karieri skoraj ne da doseči. Kar pa je zdaj še bolj pomembno je, da je Zdovc te vrhunske rezultate nadgradil še z uspešno kariero kot trener. S Splitom je postal pokalni prvak, lani pa je naslov državnega prvaka osvojil z Bosno,« je povedal Šešok.

Športni direktor reprezentance je postal Marijan Kraljević, Dalmatinec, ki se je kot najstnik preselil v Ljubljano in postal tudi kapetan slovenske reprezentance in je še vedno rekorder po nastopih v slovenskem dresu. Na uradnih tekmah jih je zbral 67,

petnajst več kot njegov najbližji nasledovalec Rašo Nesterovič.

Jure Zdovc se je predstavnikom medijev obrnil v zelo optimističnem slogu, takšnem, ki ga v preteklih obdobjih od slovenskih selektorjev nismo bili vajeni. »Osebnostno sem si vedno zastavljal visoke cilje in take bom predstavil tudi igralcem. Čeprav je do evropskega prvenstva še kar nekaj časa in vmes lahko posežejo številni dejavniki, bom izbral vse najboljše slovenske košarkarje. Za uspeh ekipe bo treba pustiti individualne ambicije doma in s skupnimi močmi narediti rezultat,« je povedal Zdovc.

NOGOMET A-ligaši imenovali najboljše

VICENZA - Združenje italijanskih poklicnih nogometašev je objavilo nominacije za 12. nogometni oskar 2008«, Nominirance so izbrali sami nogometaši, najboljši trener: Ancelotti, Prandelli, Spalletti; najboljši sodnik: Morganti, Rosetti, Sacani; najboljši vratar: Buffon, Frey, Julio Cesar; najboljši mladi igralec: Bilotelli, Giovinco, Hamsik; najboljši branilec: Chiellini, Mexes, Nesta; najboljši igralec: Del Piero, De Rossi, Pirlo; najboljši tujec: Ibrahimović, Kaka, Mutu.

PERU - Mednarodna nogometna zveza (FIFA) je Peruju izrekla kazen prepovedi nastopanja na vseh mednarodnih tekmovanjih, ker se je tamkajšnja vlada močno vmešavala v delovanje perujske nogometne zveze.

ALL STARS' - Danes bo v Monzi odbojkarška tekma zvezd med reprezentanco in selekcijama tujcev A1 in A2-lige. Tekma bo tdi po Sky sport Extra (20.00) Igral bo tudi Števerjanec Loris Mania, ki je v zao- stali tekmi A1-lige z Montichiarjem dosegel lepo zmago v Piacenzi. Domače moštvo Copra je premagal z 1:3 (26:24, 24:26, 22:25, 22:25).

SAH - Slovenski šahisti ki so po zadnjem krogu 38. šahovske olimpiade zasedli končno 17. mesto (15 točk), slovenska ženska vrsta pa je končala na 37. mestu

ROKOMET - Rokometaši Celja Pivovarne Laško so na zrebu na Dunaju dobili tekmece v glavnem delu lige prvakov. Slovenski prvak bo nastopil v skupini 2, v kateri sta poleg francoskega Chamberryja še nemški Rhein-Neckar Löwen in hrvaška Croatia Osiguranje Zagreb. Glavni del lige prvakov se bo začel 11. februarja.

DOPING - Francoska protidopinška komisija je španskega kolesarja Manuela Beltrana kaznovala z dveletno prepovedjo nastopanja, saj je odkrila, da je na zadnji dirki po Franciji tekmoval s sledovi eritropoetina v krvi.

NBA - Sacramento Kings, pri katerem nastopa tudi Beno Udrih, je izgubil proti Portlandu z 91:90. Slovnski košarkar, ki je na igrišču prebil kar 35 minut, je imel izjemen met iz igre (8:12). Dosegel je 17 točk, osem podaj, tri skoke in dve ukradeni žogi.

UMETNOSTNO KOTALKANJE - Tanja Romano se je vrnila domov

»Še zdaleč nisem dosegla popolnosti«

Aprila se je bala, da bo morala nehati s kotalkanjem - Kot kapetanka spregovorila pred Finijem

Zaspala je že ob 21.30, včeraj ob 8. uri zjutraj pa je že bila zbujena. Njena mama Nadja je vstala iz postelje še tri ure prej. Časovna razlika zahteva pač svoj davek. A se je dobro naspala, zato je bila Tanja Romano, trinajstkratna svetovna prvakinja v umetnostnem kotalkanju, včeraj kar dobro razpoložena in pripravljena na pogovor. »Tako in tako bom verjetno danes zaspala še le sredi noči,« je pripomnila.

»Iz Kaohsiunga do Rima smo z vmesnim postankom v Hong Kongu leteli kar petnajst ur, v Rimu pa smo v ponedeljek pristali ob 7. zjutraj. Šele pred odhodom iz Tajvana so nam povedali, da nas le nekaj ur po pristanku čaka v palači Montecitorio sprejem pri predsedniku poslanske zbornice Finiju. Kot kapetanka reprezentance sem morala pred njim spregovoriti nekaj priložnostnih besed. Od zadrege sem postala vijoličasta. V bistvu sem se samo zahvalila za sprejem. Pozno popoldne smo se nato vkrkali na letalo za Trst, seveda je imel zamudo, tako da sem prišla domov pozno, privoščila pa sem si pljučno pečenko. Glede na hrano na Tajvanu, je bil to pravi užitek. Če pomislim, kako pred pomembnimi nastopi pazim na hrano, je bilo to, kar smo

Tanjo Romano so na letališču v Ronkah ob povratku iz Tajvana pričakali njeni mladi Poletovi navijači

jedli tam prava mora. Celo shujšala sem,« je povedala Tanja, ki je nato včeraj za kosilo sama pripravila pašto z repnimi cimami. Kovčkov še ni imela pospravljenih, osvojeni kolajni pa sta ostali na polici. Kmalu ju bo obesila zraven preostalih enajstih, ali namerava svojo zbirko naslovov še povečati, pa nam še ni hotela razkriti.

Hrana ni bila edina težava na Tajvanu. Tekmovalci so se morali spopasti tudi z veliko vročino, izjemno vlago in smogom, ki je oteževal dihanje. Tako nekako kot v Pekingu med olimpijskimi igrami. K sreči je bilo ozračje v mestni univerzitetni dvorani prijetno, škoda le, da zanimanje za prvenstvo (za razliko od mnogih prejšnjih izvedb) ni bilo veliko in so bile tribune velikega objekta na pol prazne.

Vse to, zlasti pa še velike težave, ki jih je imela letos s poškodbo na nogi, zaradi česar do SP praktično ni tekmovala, Tanji ni preprečilo, da bi vnovič zmagala in hkrati postregla z novim vrhunskim nastopom. »Letos sem prvič v življenju razmišljala o tem, da bom morala morda nehati s kotalkanjem,« nam je zdaj, ko je vse mimo, razkrila 25-letna Tanja. Še aprila letos je pregled pri specialistu dr. Mercuriju v Bologni pustil v njej marsikateri dvom. »Moja poškodba je bila na las enaka tisti, ki jo je staknil znani košarkar Carlton Myers, razvoj zdravljenja pa je od primera do primera drugačen. On je moral obsesti copate na klin, meni pa se je zlom po daljšem počitku zacelil,« je povedala Tanja, ki je bila v določenem obdobju pri zdravniku ali fizioterapevtu tudi do štirikrat na teden, čeprav o svojih težavah ne rada govori preveč.

O njenem nastopu smo že obšir-

varnejši tekmi v kombinaciji, pa je povedala, da so od nje veliko pričakovali, zato je bil pritisk nanjo prevelik in mu preprosto ni bila kos.

Kot vsakič po svetovnem prvenstvu si Tanja predvsem želi počitka. Tako in tako jo zdaj čaka vrsta ekshibicijskih nastopov, ki so tudi njen edini pravi vir dohodka. Nekaj časa bo morala posvetiti tudi študiju na univerzi v Pizi, opravila pa bo tudi trenerski izpit kotalkanja 2. stopnje. Želje, da bi postala trener, ni nikoli skrivala. O kratkoročni bodočnosti pa za zdaj takole. »Meni pomeni kotalkanje še vedno užitek, zelo rada tudi tekmujem. Če se počutim dobro in redno vadim, lahko tudi še napredujem. Še zdaleč nisem dosegla popolnosti. Moja kariera pa je že dolga in ni lahko vsakič začeti znova. Po drugi strani si pot v svetovnem vrhu počasi utirajo nove tekmovalke, prihodnje leto bosta med članicami nastopili tudi dve Italijanki, Tranijeva in Sbeijeva, ki sta zelo močni. Lepo bi bilo meriti moči z njima. Bomo videli,« razmišlja Tanja.

Bolj ja kot ne, bi rekli. Prihodnje leto bo svetovno prvenstvo v nemškem Freiburgu...

Aleksander Koren

NAŠ POGOVOR - S trenerko Romanove v Livornu Lauro Ferretti

»Tanja je genij«

Krasi jo izjemna odločnost - Za vrhunske športnike je značilno, da iz evforije zapadejo v depresijo

Tanjin strokovni štab: od leve kondicijski trener Andrea Bientinesi, trener Mojmir Kokorovec, Tanja in trenerka Laura Ferretti

BALINANJE - ZSŠDI Med trojkami se je razpletlo s presenečenjem

Konec prejšnjega tedna je balinarska komisija priredila tekmovanje za trojke, ki je bilo obenem prvo od tistih, ki bodo na sporedu med zimsko sezono (približno eno na mesec). Med 16 ekipami, ki so merile moči v Domu pristaniških delavcev, je končno prvo mesto nekoliko presenetljivo, a zato nič manj zaslužno osvojila ekipa, ki sta jo sestavljala dva člana Krasa in sicer Furlan in Doljak ter predstavnik Primorja Žužič, katerega sicer je pred finalnim obračunom zamenjal Natural.

V petek so omenjeni balinarji nalleteli na res srečen dan. Najprej so v lastno korist preobrnilo že izgubljeno polfinalno srečanje. 20 minut pred iztekom časa so namreč že izgubljali z 2:8, na najboljši način pa so nato izkoristili velike vrzeli, ki so nastale v igri nasprotnika (B. Milič, B. Cossutta in Bubich) in uspelo jim je nato narezati kar devet zaporednih točk, ki so jim omogočile nastop v velikem finalu. Tam so srečali favoriziranega nasprotnika (Spetič, Sibellia in Bonin) in marsikdo je sklepal, da so dejansko pred nepremostljivo oviro, a presenečen je ni bilo konec. Bližalca Furlan in Natural sta bila dejansko nepogrešljiva in upoštevajoč, kako se je srečanje razvilo (končalo se je namreč z 11:0 v njihovo korist), sta dejansko kar sama spravila na kolena sicer do brega nasprotnika, ki je bil proti njima dejansko brez prave moči. (Z.S.)

Čestitke SKGZ

Ob novem podvigu kotalkarice Tanje Romano, ki je obogatila svojo že bogato bero kolajn še z dvema svetovnima naslovoma na Tajskem, ji predsednik Rudi Pavšič v imenu Slovenske kulturno-gospodarske zveze iskreno čestita. Uspešnost naše športnice je v ponos celotni narodnostni skupnosti in potrjuje pomembno vlogo našega športnega gibanja, ki dosega vrhunske rezultate v svetovnem merilu. Ob ugotovitvi, da je Tanja v ponos tudi celotnemu italijanskemu športu, jo lahko brezdvomno imenujemo ambasadorko naše stvarnosti. Pavšič čestita tudi trenerski ekipi in vsem Tanjinim sodelavcem, matičnemu društvu SZ Polet ter Združenju slovenskih športnih društev v Italiji za povezovalno vlogo, piše v tiskovnem poročilu Slovenske kulturno-gospodarske zveze.

KOŠARKA - Slovenski derbi under 19

Jadran uveljavil tehnično premoč

Boljši na začetku, naposled odločilne tri »trojke« v zadnji četrtini - Dober odpor borovcev, tekma pa ni bila na visoki ravni

Martin Devčić (Bor) in Marko Gantar (Jadran) sta bila na derbiju med najboljšimi na igrišču. Devčić je sicer po tretji četrtini zapustiti igrišče zaradi zvina gležnja, dosegel je 10 točk, Gantar pa 18

KROMA

Jadran ZKB - Bor NLB 73:54 (26:19, 37:31, 51:43)

JADRAN: Malalan 9, Semolič 4, Košuta 2, Starc 14, Gantar 18, Starec, Zaccaria 4, Collenzini 3, Sossi 13, Regent 4, Žužek 2, Hrovatin, trener Mario Gerjevič. TRI TOČKE: Gantar, Malalan, Sossi in Zaccaria 1.

BOR: Pertot 8, Pancrazi, Brian Filipac 22, Gombač 2, Erik Filipac 5, D'Ambrosio 4, Preprost 2, Formigli, Pescatori 2, Devčić 10, trener Fabio Sancin. PON: Gombač. TRI TOČKE: Brian Filipac 1.

Derbi med mladinci iz kraškogoriškega in tržaško-breškega pola (pred sicer maloštevilno publiko) je zaslužno pripadel jadranovcem, ki so v deželnem prvenstvu Under 19 tako po treh krogih še nepremagani. Naloga Gerjevičevih mož pa proti Sancinovemu Boru ni bila lahka, saj so gostje resno zaposlili domače vse do zadnje četrtine. Ne v enem ne v drugem taboru vsekakor niso bili posebnost zadovoljni s prikazanim in res-

nici na ljubo slovenski obračun devetnajstletnikov ni bil na kdo ve kako visoki ravni.

Gostitelji so pokazali pravo lice v prvi četrtini, ko so uveljavili svojo tehnično premoč. Odtlej pa je bilo v Jadranovi igri preveč napak, tako da so se precej mučili z borovci. Slednji so v osnovah slabše podkovani, tako da stavijo vse na hitro in agresivno igro. Pri metu pa so bili gostje sila netočni. Dokončni udarec je domača vrsta zadala nasprotnikom v poslednji četrtini s tremi zaporednimi trojkami. V tem delu se je pri Boru poleg utrujenosti občutila odsotnost Martina Devčića (zvil si je gleženj v tretji četrtini), ki je bil dotlej med boljšimi skupaj z Brianom Filipacem (najboljši strellec derbija) in Androm Pertotom. Pri Jadranu pa je izstopal zlasti organizator igre Marko Gantar, ki je bil sploh najboljši na igrišču. Pomembne koše pa sta v zadnji četrtini prispevala tudi Niko Sossi in Luka Starc.

Odkar študira na univerzi v Pizi opravi Tanja Romano glavno svojih treningov v Livornu pri klubu La rosa di Livorno pod vodstvom zvezne trenerke, 54-letne Laure Ferretti. Toskanska strokovnjakinja ima na področju treniranja vrhunskih kotalkarjev veliko izkušenj, njena varovanka je bila med drugim v '90 letih dvakratna svetovna prvakinja v obveznih likih in trikratna v kombinaciji Letizia Tinghi.

Letošnja sezona je bila za Tanjo zaradi poškodbe zelo problematična. Vas je njen vrhunski nastop na Tajvanu presenetil?

»Zelo sem ji zaupala, vendar objektivno gledano položaj pred prvenstvom zanje ni bil lahek. Tanja celo leto ni tekmovala, zato je bil nastop v Kaohsiungu še posebej težaven. Vendar je Tanja pravi genij kotalkanja, zato ji je tudi tokrat uspelo.«

Vi ste celo sezono vadila s Tanjo. Trenirati vrhunskega športnika najbrž ni lahko.

»Delo s Tanjo ni samo na kotalkališču, ampak tudi v telovadnici, saj ona ogromno časa posveča tudi kondicijski pripravi. Trenirati šampione nikoli ni lahko, kajti običajno so vedno nezadovoljni s tem, kar delajo, vedno bi želeli več in boljše. Poleg tega je za vse vrhunske športnike značilno tudi to, da obdobjem evforije sledijo obdobja depresije. Jaz sem s Tanjo razvila v tolikih letih poseben odnos, saj razmišljava enako, zato se tudi dobro razumeva. Ni pa vedno lahko.«

Tanja ima ogromno vrlin. Če bi morali izbrati samo eno, za katero bi se opredelila?

To je njena neverjetna odločnost, ki ji pomaga, da vedno doseže to, kar hoče. Tanjo je v tem smislu celotno težko opisati. Ona da na vsakem treningu resnično vse od sebe. Zanje je vsaka ponovitev programa na treningu isto kot da bi šlo za pravo tekmo. Vedeti pa morate, da program na treningih v eni sezoni ponavlja več stokrat.«

Ali lahko razkrijete kako nje-

no napako? »Preveč jo imam rada, da bi v njej našla kakšno pomanjkljivost.« (ak)

NOGOMET - 38-letni nogometaš Monfalcona (elitna liga) Dario Kovic

»Mlajši niso hitrejši in bolj čvrsti od mene«

Zakaj sem zapustil Juventino? Potreboval sem nove motivacije in ambicije

Dario Kovic (v sredini na arhivskem posnetku) je v zadnjih dveh sezonah igral pri štandreški Juventini

BUMBACA

NAŠE ŠTEVILKE - V ospredju Mladost Sandi Gergolet po očetovih stopinjah

100. nastop Domenica Gagliana (Mladost)

V desetem krogu amaterskih nogometnih prvenstev sodi v ospredje prav gotovo sobotni nastop Mladosti in ne samo zaradi gladke zmage. Doberdobci so namreč prišli do letošnjega prvega uspeha na domačih tleh, odpravili so Pro Farro z neoporečnim 5:0. Tako visoke zmage v Doberdobu nismo videli že skoraj tri leta, ko je Mladost 18.12.2005 v Doberdobu premagala Montebello D.B. z visokim 6:0. Gole so dali Mazzili (2), Ferlez (2), D. Zonch in Bastiani.

Serijo golov sobotne zmage s Pro Farro je odprl Domenico Gagliano, ki je dal dva gola in to sta bila obenem prva zadetka v letošnji sezoni za 26-letnega napadalca, ki je z goloma na najlepši način kronal svoj 100. prvenstveni nastop v članski ekipi Mladosti. Z Doberdobci je začel igrati v sezoni 2004/05, ko ga je takratni trener »rdeče-modrih« Franco Peric poslal na igrišče v prvi prvenstveni tekmi proti Sassuolu, da je zamenjal Fabbrija. Za popolnoma prenovljeno ekipo Mladosti, ki je v sezoni 2003/04 izpadla iz 2. v 3.AL, se je tekma v Sassuolu končala kar 8:0 v korist domačinov. Od takrat je Gagliano ostal zvest doberdobski enajsterici, tako da je v soboto prišel do stotega nastopa in doslej v petih sezonah skupno dal 27 golov. Več golov pri Mladosti (41) je trenutno v 142. tekmah dosegel le Viturelli.

V soboto pa je v Doderdobu pod silo razmer (odstoten je bil vratar Jurij Devetak) stopil na igrišče 46-letni vratar Sandi Gergolet, ki je debitiral v članski ekipi Mladosti, ko je imel le 16 let in sicer v sezoni 1978/79 in tu igral 6 sezon zaporedoma v 3.AL. V sezoni 1984/85 je prestopil k Sovodnjam in branil mrežo »be- lo-modrih« kar 14 sezon zaporedoma in sicer 7 v 3.AL, 3 v 2.AL, 2 v 1.AL in 2 v promocijski ligi. V sezoni 1988/89 se je vrnil k Mladosti, zmagal prvenstvo 2.AL in v naslednji sezoni igral z Doberdobci v 1.AL. Od sezone 2000/01 do sezone 2006/07 (v sezoni 2004/05 ni igral) je ponovno oblekel sovedenjski dres, tri prvenstva v 1.AL in tri v 2.AL. Iz tega lahko zasledimo, da ima Sandi s sobotnim nastopom za sabo že 29 sezon igranja in sicer 14 prvenstev v 3. AL, 7 v 2.AL, 6 v 1.AL in 2 v promocijski ligi.

Toliko prvenstev v amaterskih ligah, če nas spomin ne vara, vsaj med našimi ekipami, mislimo, da jih ni odigral še nobeden. Sicer pa kar se tiče Sandija lahko dodamo... »da jabolko ne pade daleč od drevesa«. Njegov pokojni oče Karlo (letnik 1935) je v svoji dolgi športni karieri med drugim igral tudi v italijanski A ligi, v sezoni 1955/56 s Triestino 3 tekme. Na-

SANDI GERGOLET

KROMA

to se je preselil v Južno Italijo, kjer je v raznih klubih v C-ligi igral celih deset let. Srečo je leta 1965 poskusil tudi v Kanadi, nakar se je vrnil v Italijo in končal profesionalno nogometno kariero v D ligi v Regio Calabrii leta 1968. Potem je igral še pri Juventini in v sezoni 1974/75 in 1977/78 je bil tudi trener Mladosti. Ko je doberdobska ekipa v sezoni 1984/85 na tekmi z Italcantieri 3.2.1985 ostala brez obeh vratarjev je pri skoraj 50 letih stopil na igrišče. Zato lahko rečemo Sandiju »srečno naprej«.

Bruno Rupel

VESLANJE - Nagrajenka šport in šola Ester Gaggi Slokar

Treniram vsak dan, tudi ob nedeljah

V minuli sezoni se je uveljavila na državni ravni med mladinkami, za las ji je spodletela uvrstitev na evropsko prvenstvo

Letošnjo nagrado šport in šola je prejela tudi dijakinja liceja F. Prešerna Ester Gaggi Slokar, sicer veslačica pri barkovlanskem klubu AS Canottieri Saturnia. Športnica iz Barkovelj se z veslanjem ukvarja peto leto in se je naporni športni panogi popolnoma predala. Lani je nastopala v kategoriji deklic, najboljši rezultate pa je dosegla med leto starejšimi mladinkami. Na državnem prvenstvu v četvercu je osvojila drugo mesto, na deželnem prvenstvu pa je bila prva tako med deklicami kot med mladinkami. Na odprtem državnem prvenstvu (na katerem ni tistih, ki tekmujejo na evropskem in svetovnem prvenstvu) je s sotekmovalko Alice Ferrarese v dvojcu med članicami zasedla drugo mesto. Na vseh tekmah morajo tekmovalke preveslati razdaljo 2000 m. »Udeležila sem se tudi italijanskih selekcij za nastop na svetovnem in evropskem prvenstvu mladink v enojcu. Prve selekcije sem zmagala, tako da sem imela pravico do naslednjih selekcij za nastop na svetovnem prvenstvu. Trener je naposled odločil, da se bom

Ester Gaggi Slokar v čolnu (druga iz desne)

preizkusila na selekcijah za evropsko prvenstvo (uradno ime je Coupe de la Jeunesse op. a.), kjer pa se nisem prebila med najboljše,« je pojasnila 16-letna Ester, ki v veslanje veliko vlaga. Rezultati na državni ravni so seveda sad vsakodnevni treningov: »Treniram vsak dan, tudi ob nedeljah. Od konca oktobra do januarja enkrat dnevno po dve uri in pol, od januarja dalje pa dvakrat dnevno, pred šolo in po njej. Tekme namreč potekajo od marca do konca septembra, dva tedna počitka imamo le v začetku oktobra,« je pojasnila Ester. Zjutraj trenira od 5.30

do 7.30, popoldne pa se trening začne ob 15.00 oziroma 17.00. Ob nedeljah pa trenira ob 7.00. »Je kar naporno. Če pri tem ne bi uživala, najbrž ne bi izbrala tega športa,« je pošteno povedala veslačica. Navadno med treningom vesla od Barkovelj do Miramara ali pa proti mestu: »Treniramo zjutraj, ker je morje bolj mirno. Seveda smo nekoliko oškodovani, saj se moramo stalno prilagajati vremenu. Če je morje razburkano, treniramo v telovadnici ali pa pilimo kondicijo s tekom. Ostali, ki trenirajo na mirnih vodah, kjer navadno potekajo tudi tekme, pa nima-

LOKOSTRELSTVO Več dobrih uvrstitev zarjanov

Lokostrelci in lokostrelke Zarje so pred kratkim nastopili na državnem dvoranskem tekmovanju 25+18 v Gorici. Pri članih se je moral Moreno Granzotto zadovoljiti le z 8. mestom, pa čeprav se je skoraj do konca boril za mesto na zmagovalnem odru. Zmagal je Andrea Anzolin iz Veneta. V ženski konkurenci se je lokostrelka Zarje Paola Zorzut uvrstila na 6. mesto, Katja Raseni pa je bila na koncu 8. Zmagala je Dolores Čekada (Novo mesto). Na tekmovanju v Tolmeču so predstavniki bazovske Zarje segli po boljših uvrstitvah. Moreno Granzotto se je uvrstil na 4. mesto (zmagal je Gorican Fulvio Burg), pri ženskah pa se je Paola Zorzut uvrstila tik za prvouvrščeno Čekado. Sara Modugno pa je bila 5.

V Tolmeču so nastopili tudi mlajši tekmovalci Zarje. V kategoriji naraščajnikov se je Ivan Zudek uvrstil na 5. mesto, pri najmlajših pa je zelo dobro streljal Emil Zubalič, ki je zbral 481 točk in se tako uvrstil na 1. mesto. V ekipni lestvici je bila bazovska Zarja 2. Zmagal je tržaški Ascet.

Na zmagovalni oder je Moreno Granzotto stopil v Maniagu. Zbral je 555 točk in le za dve točki ni premagal prvouvrščenega Enrica Morganteja. Andrea Katalan je bil 16., Alessandro Zudek 20., Damijan Gregori pa 21. Uspešna je bila tudi Paola Zorzut, ki je zbrala 522 točk in se tako uvrstila na 3. mesto. V kategoriji deklic je zmagala Sara Detela.

Predstavniki bazovske Zarje se bodo v soboto in v nedeljo pomerili na dvoranskem tekmovanju v Tricesimu.

S. Ferfoglija poškodovan

- Na nedeljski tekmi med Jadranom in Rovigom si je v zadnji četrtini Saša Ferfoglija poškodoval zapestje. Po zdravniškem pregledu kaže, da gre za zvin. Ferfoglija bo moral zato mirovati cel teden: »Upam, da bom v nedeljo lahko igral,« nam je zaupal Saša.

Obvestila

Odbojarska komisija ZŠSDI prireja v nedeljo 30.11.08 v občinski telovadnici v Repnu odbojarski turnir 4:4 za letnike 1997 in mlajše. Društva vabimo, da ekipe prijavijo do četrtega 27.11. na uradih ZŠSDI.

OOZUS vabi na informativni sestanek, ki bo jutri, 27. novembra, ob 20.30 v domu A. Sirkar v Križu.

ZŠSDI sporoča, da je fotografska razstava ob 50-letnici Slovenskih športnih iger v Prosvetnem domu na Opčinah (ul.Ricreatorio 1) odprta še danes od 8.00 do 13.00 in od 15.00 do 17.00.

Jan Grgič

Do jutri bodo nad severno Italijo dotekali mrzli in suhi severozahodni vetrovi. V petek, pa bodo začeli dotekati zelo vlažni jugovzhodniki.

Območje visokega zračnega pritiska sega iznad zahodne nad srednjo Evropo, severni Balkan in severno Sredozemlje. Topla fronta se počasi pomika čez srednjo Evropo severno od Alp. Nad naše kraje doteka bolj suh zrak.

DOLŽINA DNEVA
Sonce vzhaja ob 7.18 in zatone ob 16.25
Dolžina dneva 9.06

LUNINE MENE
Luna vzhaja ob 5.10 in zatone ob 14.43

PLIMOVANJE
Danes: ob 2.18 najnižje -19 cm, ob 8.28 najvišje 49 cm, ob 15.18 najnižje -59 cm, ob 21.35 najvišje 27 cm.
Jutri: ob 2.47 najnižje -15 cm, ob 8.53 najvišje 48 cm, ob 15.47 najnižje -60 cm, ob 22.11 najvišje 27 cm.

BIOPROGNOZA
V sredo bo večinski vpliv na splošno počutje in razpoloženje ljudi v krajih s sončnim vremenom ugoden in vzpodbuden. Tudi drugod vreme ne bo povzročalo opaznih težav.

MORJE
Morje razgibano, temperatura morja 14,0 stopinj C.

TEMPERATURE V GORAH °C			
500 m	0	2000 m	-9
1000 m	-3	2500 m	-11
1500 m	-8	2864 m	-12

UV INDEKS
Ob jasnem vremenu bo UV indeks sredi dneva v gorah 6, po nižinah 5.

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije in deželne meteorološke opazovalnice ARPA OSMER

Po vsej deželi bo prevladovalo jasno ali delno oblačno vreme. Ob obali bo jutraj pihala precej močna burja, ki bo popoldne slabela. Na Trbiškem območju bo verjetno bolj oblačno vreme, zlasti dopoldne.

Pretežno jasno bo, na primorskem bo še pihala zmerna burja. Najnižje jutranje temperature bodo od -9 do -1, ob morju okoli 0, najvišje dnevne od -1 do 3, na Primorskem do 9 stopinj C.

Jasno do zmerno oblačno bo, ponoči lahko zmrzne tudi po nižinah. Ob morju bo pihala šibka burja, ki bo tekom dneva slabela.

Jutri bo povečini jasno, po kotlinah se bo večji del dneva zadrževala megla. V petek se bo pooblašilo, popoldne bo začelo snežiti, ob morju pa deževati.

VESOLJE - Pred tednom jo je izgubila ameriška astronautka Okoli Zemlje kroži izgubljena torba z orodjem

WASHINGTON - Torba z orodjem (na sliki), ki jo je ameriška astronautka Heide Stefanyshyn-Pieper pred tednom dni izgubila med vesoljskim sprehodom na Mednarodni vesoljski postaji (ISS), trenutno kroži okoli Zemlje in je vidna tudi iz Evrope. Ameriška ljubiteljska astronauta sta torbo opazila že v soboto, svoje posnetke pa sta objavila na spletnem portalu spaceweather.com.

Torbo je moč opaziti tudi iz Evrope. Kot poroča nemška tiskovna agencija dpa, "izgubljena pošiljka" vsak večer med 18. in 20. uro prečka evropsko nebo. Vidna je dobre štiri minute, opaziti pa jo je mogoče srednje visoko na jugozahodnem nebu. Ker torba odseva le malo sončne svetlobe, bodo vsi, ki si ta edinstveni pojav želijo ogledati, potrebovali daljnogled. Kljub vsemu pa izgubljena orodja ne čaka ravno bleščeča pri-

hodnost, saj se počasi približuje Zemlji in bo sčasoma zgorelo v atmosferi. Astronavta ameriške vesoljske agencije Nasa sta včeraj poleg neljubega dogodka sicer uspešno opravila prvi sprehod v vesolju. Pri tem sta na Mednarodni vesoljski postaji (ISS) zamenjala rezervoar za dušik in začela popravo zglobov na solarni anteni. Razen izgube orodja je sprehod v vesolju potekal po načrtih. (STA)

ŠPANIJA - Proti nasilju v družini Z GPS napravami bodo sledili nasilnim moškim

MADRID - Španska vlada je nedavno sprejela odločitev, da bo namenila pet milijonov evrov za sledilne GPS naprave, s katerimi bodo zagotovili, da moški, obtoženi nasilja v družini, spoštujejo prepoved približevanja. S tem bodo po besedah podpredsednice španske vlade Marie Terese de la Vega reševali življenja.

Kot je še povedala de la Vega, bodo z napravami, ki jih bo po sodnikovem nalogu uporabljala policija, poostri nadzor nad moškimi, ki so bili v preteklosti nasilni do svojih partnerk. "Kljub napredku, ki je bil dosežen na tem področju, obžalovanja vredna in boleča resničnost ostaja, kar pomeni ženske, ki jih umorijo njihovi partnerji ali nekdanji partnerji," je dejala de la Vega.

Odkar se je leta 2004 na oblast povzpela socialistična vlada premiera Joseja Luisa Zapatera, je bil boj proti nasilju v družini ena njenih prednostnih nalog. Tako je med drugim povišala kazni za tovrstno nasilje, povečala sredstva za zavetišča in poskrbela za posebno urjenje za sodnike, policijo in zdravnike, ki se srečujejo z žrtvami, poleg tega pa tudi financirala kampanjo, namenjeno osveščanju, v medijih in šolah.

Kljub ukrepom je leta 2007 nasilju svojih partnerjev podleglo 71 žensk, leto poprej pa 68. Po podatkih ministrstva za enakost je doslej letos nasilje moških nad svojimi partnerkami terjalo 58 smrtnih žrtev.

Preveč televizije botruje zgodnjim spolnim odnosom

HAMBURG - Preveč televizije in slab odnos s starši sta med dejavniki, ki botrujejo spolnim odnosom pred 15. letom starosti, so po poročanju nemške tiskovne agencije dpa ugotovili ameriški raziskovalci z univerze v zvezni državi Wisconsin, ki so v raziskavo vključili 273 mladih med 13. in 15. letom.

Poleg tega je raziskava pokazala, da so tisti, ki se zgodaj odločajo za spolno aktivnost, tudi slabši v šoli, imajo probleme s starši in bolj pogosto živijo s krušnimi starši ali materjo samohranilko. Poleg tega imajo nizko samozavest, še ugotavljajo raziskovalci.

Več dejavnikov tveganja je prisotnih, toliko prej se bodo mladi odločili za prve spolne izkušnje - verjetnost je kar petkrat večja kot pri pri ostalih mladoletnih najstnikih. Raziskovalci so ob tem še dejali, da je najboljša pot za preprečevanje zgodnje spolne aktivnosti vključenost staršev v preventivne ukrepe, še piše dpa.

Singapurski predsednik in premier z nižjo plačo

SINGAPUR - Singapurski predsednik in premier sta dober zgled: poleg zmanjšanja osebnih dohodkov državnim uslužbencem si bosta v prihodnjem letu zaradi finančne krize tudi sama izplačala nižjo plačo. Ta bo po poročanju lokalnih medijev nižja za 19 odstotkov.

Predsednik države S.R. Nathan in premier Lee Hsien Loong naj bi tako v letu 2009 zaslužila 1,6 milijona evrov, navaja nemška tiskovna agencija dpa.

Zaradi finančne krize in krčenja gospodarstva bodo plače ministrov in državnih sekretarjev v Singapuru v prihodnjem letu znižali za 18 odstotkov, poslancev pa za 16 odstotkov. Dohodki članov vlade in vodilnih državnih uslužbencev so v Singapuru namreč vezani na stanje v gospodarstvu. (STA)